Oversikt over vedtak og utvalgte saker

Tariffer og vilkår for overføring av kraft i 2007

Inger Sætrang

5
2008

DOKUMENT

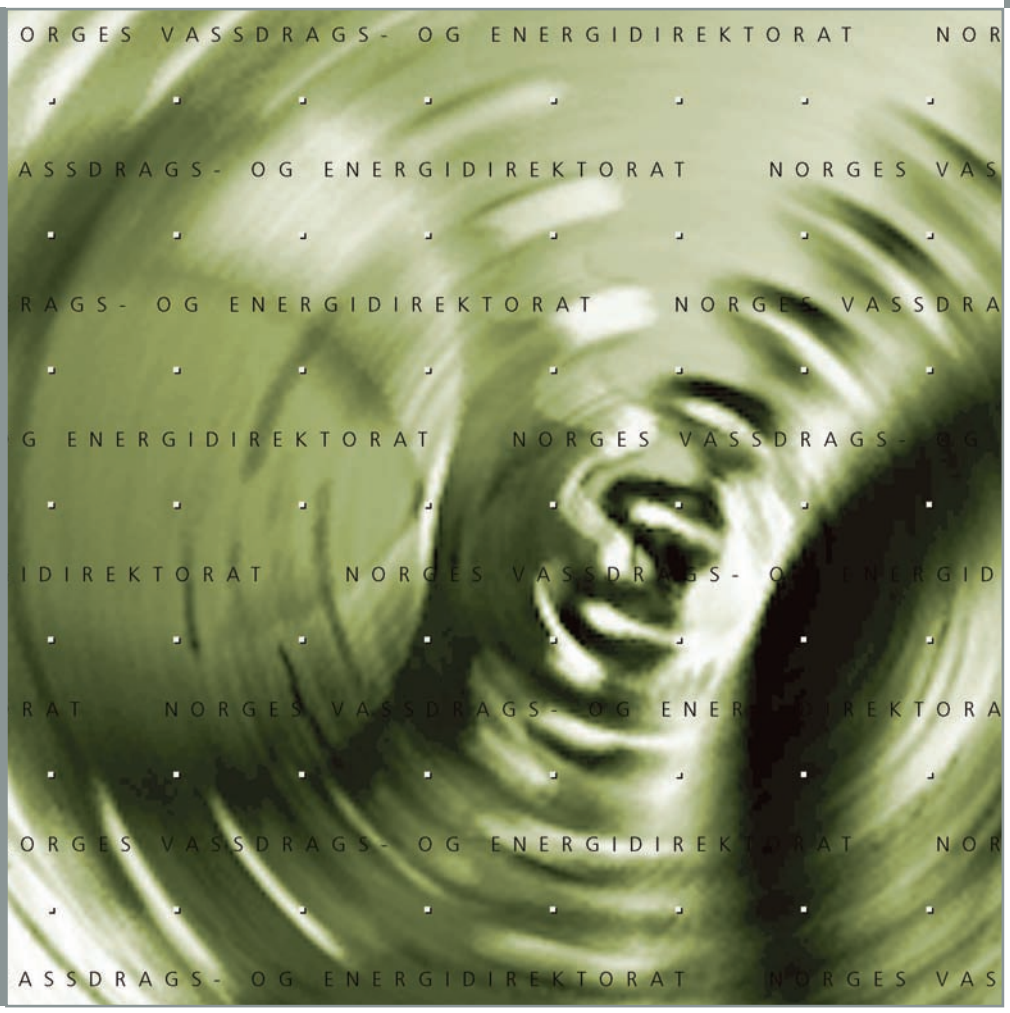

Oversikt over vedtak og utvalgte saker

Tariffer og vilkår for overføring av kraft 2007

Norges vassdrags- og energidirektorat

2008

Dokument nr 5

Oversikt over vedtak og utvalgte saker -
Tariffer og vilkår for overføring av kraft i 2007

Utgitt av: Norges vassdrags- og energidirektorat

Forfatter: Inger Sætrang

Trykk: NVEs hustrykkeri
Opplag: 30
Forsidefoto:
ISSN: 1501-2840

Sammendrag: Dette dokumentet omhandler en oversikt over vedtak og utvalgte saker vedrørende tariffer og vilkår for overføring av kraft i 2007. Dokumentet inneholder også en historisk oversikt over vedtak fra 1991 til 31.12.2007 som er blitt behandlet etter energilov-forskriften § 7-2 og forskrift: om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer § 13-5, samt statistiske opplysninger om vedtakene i 2007.

Emneord: Vedtak
Konklusjon
Vurdering
Forespørsler

Norges vassdrags- og energidirektorat
Middelthuns gate 29
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
Internett: www.nve.no

April 2008

Innhold

1. Innledning……..7

2. Statistikk – vedtak……..……9

3. Vedtak og utvalgte saker i 2007……. 11

Vedlegg: Saksnr. 1 - 36

1. Innledning

Med hjemmel i "energilovforskriften" § 7-2 er NVE gitt myndighet til å treffe avgjørelse når det oppstår uenighet om bl.a. vilkår for markedsadgang og tariffer.

Denne rapporten viser vedtak og utvalgte saker som er behandlet i 2007. De behandlede sakene presenterer forskjellige typer problemstillinger. Formålet med rapporten er å gi en oversikt over de saker som har vært til behandling. Konklusjoner fra den enkelte sak kan ikke ukritisk kopieres til andre saker. Vi tror imidlertid at rapporten gir en gjennomgang av saksbehandling som er nyttig for alle parter som har interesse av spørsmål vedrørende vilkår og tariffer for overføring i elektriske nett.

I konkrete problemstillinger bør en primært konsultere "energilovforskriften":
Forskrift av 7. desember 1990 nr. 959 (sist endret 13.des. 2006 nr.1462) om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. og Forskrift av 11.mars 1999 nr. 302 (sist endret 7. des. 2007 nr.1423) om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer.

Kapittel 2 - statistiske opplysninger om vedtakene i 2007.

Kapittel 3 - oppstilling over behandlede saker samt klagepunktene og hvem som er part i saken. Dokumentet inneholder 36 behandlede saker, inklusiv 34 enkeltvedtak, hvor avgjørelsen er fattet av NVE i 2007. Videre gis det opplysning om hvorvidt saken er blitt behandlet av Olje- og energidepartementet.

2. Statistikk – vedtak

I det etterfølgende gis noen statistiske opplysninger vedrørende vedtak om tariffer og vilkår for overføring av kraft i 2007.

Vedtak:

- Antall innkomne klagesaker
  (rest tidligere + 33 nye saker i 2007): 42*)

- Antall saker der avgjørelse er fattet av NVE: 34*)

- Antall vedtak der NVEs avgjørelse er påklaget til
  Olje- og energidepartementet (OED): 9**)

*) Av de resterende 8 sakene er 7 saker ikke ferdigbehandlet i 2007 mens en sak er avsluttet uten vedtak.

**) I løpet av 2007 er 6 saker oversendt til OED og i en av disse sakene har OED sluttet seg til NVEs vedtak. De resterende 3 sakene er til behandling i NVE.

2.1 Historisk oversikt - saksbehandling av vedtak: 1991 - 31.12.2007

Jr.forskrift til energiloven, § 7-2, og forskrift: om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvisksomheten og tariffer, § 13–5, 6.ledd.

	Nye saker i perioden	Rest fra forrige periode	Vedtak i perioden	Avsluttet u/vedtak og annet	Rest til neste periode	Antall som er påklaget	Klager i % av vedtak
1991/92	45	0	16	23	6	10	63
1993	94	6	32	19	49	9	28
1994	22	49	27	13	31	6	22
1995	38	31	23	10	36	5	22
1996	30	36	27	16	23	7	26
1997	33	23	34	4	18	14	41
1998	19	18	20	8	9	5	25
1999	15	9	14		10	7	50
2000	27	10	30		7	5	17
2001	20	7	20	1	6	4	20
2002	27	6	26	1	6	7	27
2003	50	6	51		5	9	18
2004	35	5	28		12	4	14
2005	17	12	22	3	4	5	23
2006	32	4	27		9	6	22
2007	33	9	34	1	7	9	26
SUM	537		431	98		112	26

3. Vedtak og utvalgte saker - 2007

Dette kapittel inneholder behandlede saker samt enkeltvedtak som er fattet av NVE i 2007. Nedenfor gis det en oppstilling over "utvalgte" behandlede saker samt klagepunktene og hvem som er part i saken. NVE har bl.a. fattet vedtak i 34 saker iht. forvaltningslovens bestemmelser. Videre er det kommentert om saken er påklaget til Olje- og energidepartementet (OED) samt OEDs vedtak.
NVEs "utvalgte" behandlede saker foreligger i brevform (nr.1-36).

SAK NR. 1-2007
Netteier: Sognekraft AS
Klager: Erna og Rainer Romøren
Saken gjelder: Klage på beregning av anleggsbidrag - Lyngsete i Fjærland.
NVEs behandling: NVEs vedtak 08.01.2007 200700311-1.
Påklage: Saken er ikke påklaget.

SAK NR. 2-2007
Netteier: Hafslund Nett AS
Klager: Cathrine Herrød
Saken gjelder: Klage på beregning av anleggsbidrag - Grorudheugen.
NVEs behandling: NVEs konklusjon 11.01.2007 200700388-3.
Påklage: Saken er ikke påklaget.

SAK NR. 3-2007
Netteier: Hafslund Nett AS
Henvendelse: Merete og Roar Isaksen
Saken gjelder: Spørsmål om anleggsbidrag ved forsterkning av eksisterende nettanlegg.
NVEs behandling: NVEs ref. 25.01.2007 200700507-1.

SAK NR. 4-2007
Netteier: Helgelandskraft AS
Klager: Bygg Marketing AS
Saken gjelder: Klage på beregning av anleggsbidrag - Storsteinmoen Øst.
NVEs behandling: NVEs konklusjon 07.02.2007 200700870-3.
Påklage: Saken er påklaget til OED.
OED har foreløpig ikke fattet noe endelig vedtak.

SAK NR. 5-2007
Netteier: Valdres Energiverk AS
Klager: Bjørkestølen Camping
Saken gjelder: Klage på effektavmåling vedr. nettleien.
NVEs behandling: NVEs vedtak 12.02.2007 200700039-3.
Påklage: Saken er ikke påklaget.

SAK NR. 6-2007
Netteier: Nord Troms Kraftlag AS
Klager: Åge B.Pedersen
Saken gjelder: Klage på manglende informasjon ved økning av nettleien.
NVEs behandling: NVEs vedtak 19.02.2007 200700722-4.
Påklage: Saken er ikke påklaget.

SAK NR. 7-2007
Netteier: Statnett SF
Klager: Lærdal Energi AS
Saken gjelder: Klage på Statnetts tariffering i Borgund for 2002.
NVEs behandling: NVEs vedtak 05.03.2007 200700534-4.
Påklage: Saken er påklaget til OED.
OED har foreløpig ikke fattet noe endelig vedtak.

SAK NR. 8-2007
Netteier: BKK Nett AS
Klager: Osland Minikraftverk
Saken gjelder: Klage på informasjon om størelsen på anleggsbidraget.
NVEs behandling: NVEs konklusjon 22.03.2007 200700659-2.
Påklage: Saken er ikke påklaget.

SAK NR. 9-2007
Netteier: Skagerak Nett AS
Klager: Nils Petter Tanderø
Saken gjelder: Klage på nettleie for hyttekunder.
NVEs behandling: NVEs vedtak 22.03.2007 200700004-4.
Påklage: Saken er påklaget til OED.
OED har foreløpig ikke fattet noe endelig vedtak.

SAK NR. 10-2007
Netteier: BKK Nett AS
Klager: Nettariff AS/Hydro Sture
Saken gjelder: Klage på avregningsmetode av effektleddet i regionalnettet.
NVEs behandling: NVEs vedtak 10.04.2007 200700177-4.
Påklage: Saken er påklaget til OED.
OED har foreløpig ikke fattet noe endelig vedtak.

SAK NR. 11-2007
Netteier: Hafslund Nett AS
Klager: Jørgen Lønø
Saken gjelder: Klage på strømpris for byggestrøm ved leie av byggestrømskasse.
NVEs behandling: NVEs konklusjon 11.04.2007 200700533-2.
Påklage: Saken er ikke påklaget.

SAK NR. 12-2007
Netteier: BKK Nett AS
Klager: Roy Tønnessen
Saken gjelder: Klage på fakturering - ved omlegging av nettanlegg.
NVEs behandling: NVEs konklusjon 17.04.2007 200700475-2.
Påklage: Saken er ikke påklaget.

SAK NR. 13-2007
Netteier: Jæren Everk
Klager: Coop Vigrestad
Saken gjelder: Klage på krav om dekning av utgifter ved flytting av trafo.
NVEs behandling: NVEs konklusjon 17.04.2007 200700695-1.
Påklage: Saken er ikke påklaget.

SAK NR. 14-2007
Netteier: Valdres Energiverk AS
Klager: Steinar Lien
Saken gjelder: Klage på anleggsbidrag for hytte på Ulset i Valdres.
NVEs behandling: NVEs vedtak 17.04.2007 200701840-4.
Påklage: Saken er ikke påklaget.

SAK NR. 15-2007
Netteier: Statnett SF
Klager: Hafslund Nett AS
Saken gjelder: Klage på endringer av sentralnettstariffens faste ledd.
NVEs behandling: NVEs vedtak 18.04.2007 200700696-3.
Påklage: Saken er ikke påklaget.

SAK NR. 16-2007
Netteier: Hafslund Nett AS
Klager: Skillebekken borettslag
Saken gjelder: Klage på tarifferingen av nettleie og strøm på faktura.
NVEs behandling: NVEs vedtak 23.04.2007 200702191-4.
Påklage: Saken er ikke påklaget.

SAK NR. 17-2007
Netteier: Nordmøre Energiverk AS
Klager: Turid Rød
Saken gjelder: Klage på energiverkets tariffering av hytte.
NVEs behandling: NVEs vedtak 23.04.2007 200703346-4.
Påklage: Saken er ikke påklaget.

SAK NR. 18-2007
Netteier: Hafslund Nett AS
Klager: Jan M. Fredriksen
Saken gjelder: Klage på avslag av søknad om refusjon av kostnader til utskifting av el-skap i forbindelse med tilkobling av nytt hus i Vestenkleiva i Asker.
NVEs behandling: NVEs konklusjon 23.05.2007 200701057-5.
Påklage: Saken er påklaget til OED.
OED har i brev av 17.12.2007 sluttet seg til NVEs vedtak.

SAK NR. 19-2007
Netteier: Krødsherad Everk
Klager: Vigar Martin Aas
Saken gjelder: Klage på nettleie for fritidsbolig med høyt forbruk.
NVEs behandling: NVEs vedtak 11.06.2007 200703685-5.
Påklage: Saken er ikke påklaget.

SAK NR. 20-2007
Netteier: Meløy Energi AS
Saken gjelder: Søknad om tillatelse til differensiert nettleie.
NVEs behandling: NVEs konklusjon 25.07.2007 200705631-2.
Påklage: Saken er ikke påklaget.

SAK NR. 21-2007
Netteier: Tysnes Kraftlag PL
Klager: Odd Tveit
Saken gjelder: Klager på økning av fastleddet i nettleien.
NVEs behandling: NVEs vedtak 05.09.2007 200704915-5.
Påklage: Saken er ikke påklaget

SAK NR. 22-2007
Netteier: Sunnfjord Energi AS
Klager: Bjørg J. Schei
Saken gjelder: Klager på utregning av nettleie og manglende informasjon ved henvendelse.
NVEs behandling: NVEs vedtak 05.09.2007 200705793-4.
Påklage: Saken er ikke påklaget

SAK NR. 23-2007
Netteier: Malvik Everk AS
Saken gjelder: Søknad om dispensasjon for videreføring av prøveordning om nettariffer.
NVEs behandling: NVEs konklusjon 18.09.2007 200707885-2.
Påklage: Saken er ikke påklaget

SAK NR. 24-2007
Netteier: Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk Nett AS
Klager: Imbre Holmen
Saken gjelder: Klager på fastsettelse av anleggsbidrag samt stor prisøkning på beregninger.
NVEs behandling: NVEs vedtak 19.09.2007 200703819-4.
Påklage: Saken er ikke påklaget

SAK NR. 25-2007
Netteier: Valdres Energiverk AS
Klager: Magne Øystein Sørbøen
Saken gjelder: Klager på anleggsbidrag for hyttetilkobling på Hallinghovda.
NVEs behandling: NVEs vedtak 20.09.2007 200706030-4.
Påklage: Saken er ikke påklaget

SAK NR. 26-2007
Netteier: Statnett SF
Klager: Statkraft Energi AS
Saken gjelder: Klager på vurdering av type nettanlegg - Produksjonsrelatert kontra ordinært - linje Aura - Eikesdalen
NVEs behandling: NVEs konklusjon 27.09.2007 200705742-4.
Påklage: Saken er anket og er til behandling i NVE.

SAK NR. 27-2007
Netteier: Hafslund Nett AS
Klager: Hauketoveien Eiendom AS
Saken gjelder: Klager på anleggsbidrag og pris på flytting av høyspentkabel.
NVEs behandling: NVEs konklusjon 19.10.2007 200707614-5.
Påklage: Saken er påklaget til OED.
OED har foreløpig ikke fattet noe endelig vedtak.

SAK NR. 28-2007
Netteier: Kvinnherad Energi AS
Klager: Thor Wichstrøm
Saken gjelder: Klager på kostnader ifb. med nettanalyse - forespørsel om ledig kapasitet i nettet.
NVEs behandling: NVEs vedtak 24.10.2007 200707402-2.
Påklage: Saken er ikke påklaget

SAK NR. 29-2007
Netteier: Sunnfjord Energi AS
Klager: Even Botnen
Saken gjelder: Klager på nettilknytning av mikrokraftverk.
NVEs behandling: NVEs konklusjon 24.10.2007 200703108-5.
Påklage: Saken er ikke påklaget

SAK NR. 30-2007
Netteier: BKK Nett AS
Klager: Langeland og Dyrhoven Energi
Saken gjelder: Klager på avslag om nettilknytning av minikraftverk.
NVEs behandling: NVEs vedtak 12.11.2007 200706023-5.
Påklage: Saken er ikke påklaget

SAK NR. 31-2007
Netteier: Rauma Energi
Klager: Anders Kroken
Saken gjelder: Klager på at everket påberoper seg eiendomsretten til kabel.
NVEs behandling: NVEs vedtak 12.11.2007 200707882-4.
Påklage: Saken er ikke påklaget

SAK NR. 32-2007
Henvendelse: Helgelandskraft AS
Saken gjelder: Forespørsel om bruk av anleggsbidrag og inntektsramme ved tilknytning av nytt 132 kV kraftledningsnett.
NVEs behandling: NVEs ref. 16.11.2007 200708324-2.

SAK NR. 33-2007
Netteier: Hallingdal Kraftnett AS
Saken gjelder: Søker adg. til å innkreve forskutterte midler i byggeprosjekt på inntil 20 år.
NVEs behandling: NVEs konklusjon 22.11.2007 200708729-2.
Påklage: Saken er anket og er til behandling i NVE.

SAK NR. 34-2007
Netteier: Fredriksborg Hestesportsenter v/ advokatfirmaet Grindstad & Co
Klager: Fredrikstad EnergiNett
Saken gjelder: Klage på everkets beregning av anleggsbidrag.
NVEs behandling: NVEs vedtak 12.12.2007 200704087-8.
Påklage: Saken er ikke påklaget

SAK NR. 35-2007
Netteier: Forsand Elverk KF
Klager: Ove Oaland
Saken gjelder: Klage på inndeling i tariffgrupper.
NVEs behandling: NVEs konklusjon 18.12.2007 200700487-13.
Påklage: Saken er ikke påklaget

SAK NR. 36-2007
Netteier: Sunnfjord Energi AS
Klager: Ole-Johan Norddal
Saken gjelder: Klage på vilkår i tilknytningsavtale.
NVEs behandling: NVEs vedtak 19.12.2007 200709088-4.
Påklage: Saken er anket og er til behandling i NVE.

VEDLEGG: Vedtak og utvalgte saker nr. 1 – 36

SAK NR. 1

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

NVE

Erna og Rainer Romøren
Lyngsete
6848 FJÆRLAND

Middelthuns gate 29

Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

Org.nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
7694 05 08971

Vår dato: 08 01 2007
Vår ref.: NVE 200700311-1 emp/vem
NVE 200605008
Arkiv: 623
Dykkar dato: 19.11.2006
Dykkar ref.:

Sakshandsamar:
Velaug Amalie Mook
22 95 91 03

NVE si vurdering i klage frå Erna og Rainer Romøren på anleggsbidrag - vedtak

Erna og Rainer Romøren klagar på kostnadene ved å få framført straum til bustaden deira på Lyngsete i Fjærland. NVE har vurdert Sognekraft AS sitt krav om anleggsbidrag, og finn ikkje at kravet er i strid med gjeldande reglar i energilova og tilhøyrande forskrifter.

Saksopplysingar

Romøren har i e-post av 19. november 2006 bedt NVE vurdere om Sognekraft kan krevje eit anleggsbidrag på kr. 205 000 for framføring av straum til bustaden deira på Lyngsete i Fjærland.

På oppfordring frå NVE har Sognekraft i brev av 19. desember 2006 kommentert klagen. Sognekraft opplyser at det berekna anleggsbidraget ikkje er bindande, men eit kostnadsoverslag gjeve under føresetnad av at det, som planlagt, vert etablert ein kabeltrase forbi den aktuelle nettstasjonen. Denne kabeltraseen vil være ein rein produksjonsradial og kostnader ved denne vert ikkje belasta Romøren, men småkraftutbyggjarane i området. Ved berekning av kostnadsoverslaget er Sintef sin kostnadskatalog bind 3 oppdatert i 2005 nytta. Dersom det vert aktuelt med framføring av straum, vil Sognekraft berekne eit bindande anleggsbidrag.

Kostnadane som inngår i berekningsgrunnlaget for anleggsbidraget til Romøren er kostnader til etablering av nettstasjon med trafokapasitet lik 50 kVA, stikkledning frå nettstasjon til husvegg og endeavslutning på 22 kV tilførselskablar. I tråd med Sognekraft sin praksis for einebustadar er det trekt frå eit grunnfrådrag på kr 40 000. Sognekraft oppgjev at etablering av nettstasjonen ikkje vil få konsekvensar for andre kundar i området, men at anleggsbidraget vil bli etterberekna dersom det innan 10 år kjem nye kundar som ønskjer å knytte seg til nettstasjonen.

På telefon den 4. januar 2007 har Vidar Øvretun i Sognekraft opplyst at det tidlegare har vore vurdert andre alternative tilknytingsmåtar, men at desse vil vere dyrare enn den aktuelle løysinga.

NVE si vurdering

NVE vurderer dei problemstillingane saka reiser i lys av energilova med tilhøyrande forskrifter. Spesielt viser NVE til forskrift av 11. mars 1999 nr 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettverksemda og tariffar (kontrollforskrifta), der det er gjeve rammer for korleis nettselskapa skal utarbeide tariffane sine. Nettselskapa er sjølv ansvarlege for å fastsette tariffar som er i samsvar med gjeldande regelverk. Dersom NVE får informasjon om at eit nettselskap har ein praksis som er i strid med regelverket, kan NVE treffe vedtak med heimel i kontrollforskrifta § 18-1, som seier at: *"Norges vassdrags- og energidirektorat kan gi de pålegg som er nødvendige for gjennomføring av denne forskriften og vilkår satt i konsesjoner gitt av Norges vassdrags- og energidirektorat i medhold av energiloven."*

NVE vil peike på at eit forvaltningsorgan ikkje har noko plikt etter forvaltningslova § 25 til å imøtegå alt det ein part har gjort gjeldande. NVE vil ta for seg partane sine merknader ut frå kva som har relevans for saka og det som er naudsynt for å grunngje vedtaket.

NVE legg til grunn at saka dreier seg om Sognekraft kan krevje anleggsbidrag for kostnader ved tilknyting av bustaden på Lyngsete.

Av § 17-5 i kontrollforskrifta går det fram at nettselskapa kan krevje eit anleggsbidrag for å dekke anleggskostnadene ved nye tilknytingar til nettet eller ved forsterkning av nettet til eksisterande kundar. Formålet med anleggsbidraget er å synleggjere dei kostnadane som følgjer av ei ny tilknyting eller ei oppgradering av kunden si tilknyting til nettet. Anleggsbidraget skal derfor bereknast individuelt for kvar einskild sluttkunde. Slik saka er framstilt er det ingen tvil om at Sognekraft kan krevje eit anleggsbidrag for tilknyting av bustaden på Lyngsete.

I kontrollforskrifta § 17-5 femte ledd heiter det at anleggsbidraget maksimalt kan settast lik anleggskostnad minus tilknytingsgebyr. Anleggskostnad vert sett lik nødvendige kostnader ved tilknytinga inklusive timeverk for personell, maskiner og utstyr, jf. § 17-5 sjette ledd. For å kunne sette anleggsbidraget lik anleggskostnad, må anlegget som vert bygd berre nyttast av den aktuelle kunden. Etter det NVE har oppfatta, vil Romøren vere einaste brukar av nettstasjonen, og det er ikkje planar om fleire tilknytingar. Dersom det likevel kjem fleire kundar innan 10 år, vil Sognekraft gjere ei etterberekning av anleggsbidraget.

Rømøren skal ikkje dekke meirkostander som skuldast at nettanlegg blir dimensjonert større enn det som er nødvendig for å dekke deira effektbehov. Det må likevel takast omsyn til at nettanlegg berre i unntakstilfelle kan dimensjonerast eksakt i høve til kunden sitt effektbehov. NVE har derfor akseptert at nettselskapa nyttar standardkomponentar. Når det gjeld det aktuelle anlegget, har NVE ingen grunn til å tru at dette vert dimensjonert utover det som er nødvendig i høve til Romøren sitt effektbehov.

Kontrollforskrifta krev at nettselskapet på førehand gjev informasjon om innkrevjing av anleggsbidrag. I det aktuelle tilfellet er det gjeve ein prognose basert på Sintef sin kostnadskatalog. NVE vil ikkje stille eksakte krav til kor detaljert eller treffsikker ein slik prognose skal vere. Årsaka er at investeringane er av individuell karakter og at krava vil avhenge av når i planleggings-, prosjekterings- , eller utbyggingsfasen kostnadsoverslaga vert gjort. Dette er å forstå slik at krava til kor detaljert og treffsikkert eit kostnadsoverslag skal vere er større ved mindre og oversiktlege prosjekt i ein byggjefase, enn om prosjektet er stort og komplisert og vert gjeve i ein tidleg planleggingsfase. NVE legg til grunn at Romøren på førespurnad kan få eit bindande tilbod på straumtilknyting.

Konklusjon

NVE finn ikkje at Sognekraft sitt krav om anleggsbidrag for tilknyting av Romøren sin bustad på Lyngsete i Fjærland er i strid med § 17-5 om anleggsbidrag i kontrollforskrifta.

Denne avgjerda kan påklagast til Olje- og energidepartementet innan tre veker frå det tidspunktet underretninga er kome fram til partane, jf. forvaltningslova kap VI. Ei eventuell klage skal grunngjevast skriftleg, stilast til Olje- og energidepartementet og sendast gjennom NVE.

Med helsing

Marit Lundteigen Fossdal
avdelingsdirektør

for Torfinn Jonassen
seksjonssjef

Kopi: Sognekraft As, Postboks 3, 6891 VIK I SOGN

SAK NR. 2

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

NVE

Cathrine Herrød
Grorudhaugen 85B
1354 BÆRUMS VERK

Middelthuns gate 29

Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

Org.nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
7694 05 08971

Vår dato: 11. 01 2007
Vår ref.: NVE 200700388-3 emp/plm
Arkiv: 623
Deres dato: 03.01.2007
Deres ref.:

Saksbehandler:
Pål Meland
22 95 98 56

Klage på beregning av anleggsbidrag - Utbedring av strømnett - Grorudhaugen, Bærums verk

Saksopplysninger

Vi viser til epost av 3. januar 2007 fra Cathrine Herrød.

Herrød har bolig i Grorudhaugen i Bærums Verk. Herrød viser til at nye boliger er under bygging i Grorudhaugen, og hun mener at det er rimelig at de får tilbakebetalt deler av innbetalt anleggsbidrag etter som de nye boligene, iflg. Herrød, skal knyttes til det samme nettet.

Hafslund Nett har redegjort for sine vurderinger i en tilsvarende sak i brev av 24. oktober 2006 til NVE. Hafslund opplyser i dette brevet at det skal bygges to nye hus i Grorudhaugen. Disse vil erstatte et hus på eiendommen som allerede er revet. De nybygde husene vil benytte det samme linjenettet som forsynte det gamle huset. Nettet som forsyner de nye husene er ikke det samme som ble bygget da Herrøds bolig ble tilknyttet nettet og som ble delfinansiert av Herrød.

NVEs vurdering

NVE vurderer saken i lys av energiloven med tilhørende forskrifter. Det vises spesielt til forskrift av 11. mars 1999 nr 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer (kontrollforskriften). Kontrollforskriften gir nærmere rammer for hvordan nettselskapene skal utarbeide sine tariffer. I tråd med forskriften er nettselskapene selv ansvarlig for å fastsette tariffer som er i overensstemmelse med gjeldende regelverk. Dersom NVE likevel får informasjon om at et nettselskap har en tariffpraksis som er i strid med regelverket, kan NVE treffe vedtak med hjemmel i kontrollforskriftens § 18-1, som sier at: *"Norges vassdrags- og energidirektorat kan gi de pålegg som er nødvendige for gjennomføring av denne forskriften og vilkår satt i konsesjoner gitt av Norges vassdrags- og energidirektorat i medhold av energiloven."*.

Slik saken er framstilt av Hafslund vil de to nye husene som blir bygget i Grorudhaugen ikke bli forsynt via de nettanlegg som var grunnlaget for det anleggsbidraget som Herrød i sin tid betalte for tilknytningen av egen bolig. Ved nyinvesteringer i nettanlegg er det Hafslund Netts ansvar å velge en

mest mulig rasjonell nettløsning, og NVE tar derfor ikke stilling til den nettløsningen som er valgt i dette konkrete tilfellet.

Som det framgår av forskriftens § 17-5, nest siste ledd, har nettselskapet under visse vilkår anledning til å fordele anleggsbidrag mellom kunder som tilknyttes nettet over tid. Dette vil imidlertid kun ha aktualitet for nettanlegg som er felles for de kundene anleggsbidraget skal fordeles mellom. Dette vilkåret anses ikke oppfylt i dette tilfelle, og NVE finner derfor ikke å kunne støtte Herrød sine anførsler i saken.

Konklusjon

NVE finner ikke at Hafslund Nett har opptrådt på en måte som gir grunnlag for pålegge selskapet å foreta en reberegning og omfordeling av anleggsbidraget som i sin tid ble innbetalt av Herrød og andre nye kunder i området.

***

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet innen tre uker fra det tidspunkt underretningen er kommet fram til partene, jf forvaltningslovens kap VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes gjennom NVE.

Med hilsen

Marit Lundteigen Fossdal
avdelingsdirektør

Torfinn Jonassen
seksjonssjef

Kopi Kopi Hafslund Nett v/senioringeniør Odd Harald Knutsen
0247 OSLO

Vedlegg (1) Hafslund Netts brev av 24.10.06 m/enlinjeskjema over anleggene på Grorudhaugen

SAK NR. 3

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

NVE

Merete og Roar Isaksen
Junkerens vei 12
1540 VESTBY

Middelthuns gate 29

Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

Org.nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
7694 05 08971

Vår dato: 25. 01. 2007
Vår ref.: NVE 200700507-1 emp/vem
NVE 200605017-1
Arkiv: 623
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Velaug Amalie Mook
22 95 91 03

Om anleggsbidrag ved forsterkning av eksisterende nettanlegg

NVE viser til brev datert 29. november 2006 med spørsmål om hvilke regler som gjelder for innkreving av anleggsbidrag når det er behov for forsterkning av eksisterende nettanlegg.

NVE regulerer nettselskapene i medhold av lov av 29. juni 1990 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (energiloven) med tilhørende forskrifter. Nettselskapene er selv ansvarlige for å utforme tariffer (herunder også anleggsbidrag) innenfor de rammer som er gitt i forskrift av 11. mars 1999 nr 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer (kontrollforskriften). Forskriften kan finnes på www.nve.no.

Nettselskapenes leveringsplikt

Nettselskapenes leveringsplikt følger av § 3-3 i energiloven. Her heter det at "den som gis områdekonsesjon etter § 3-2 skal levere elektrisk energi til abonnentene innenfor det geografiske området konsesjonen gjelder for". Leveringsplikten innebærer en plikt til både å tilknytte abonnenter til distribusjonsnettet og til å levere elektrisk energi til abonnentene i henhold til leveringsvilkårene.

Anleggsbidrag

Nettselskapenes tilknytningsplikt motsvares med at nettselskapene kan sette visse vilkår for tilknytningen. Et slikt vilkår kan være krav om anleggsbidrag for å synliggjøre kostnadene ved tilknytningen og for å fordele kostnadene mellom kunden som skal tilknyttes og nettselskapets øvrige kunder. Regler for når nettselskapene kan kreve anleggsbidrag og hvordan anleggsbidraget skal fastsettes gis i kontrollforskriftens § 17-5. Bestemmelsen om anleggsbidrag er gjengitt under.

§ 17-5. Anleggsbidrag

Nettselskapene kan fastsette et anleggsbidrag for å dekke anleggskostnadene ved nye nettilknytninger eller ved forsterkning av nettet til eksisterende kunder.

Anleggsbidrag ved forsterkning av en tilknytning kan beregnes når kunden krever økt kapasitet eller kvalitet som utløser behov for forsterkning. Anleggsbidraget skal beregnes ut fra kostnadene som følger av kundens tilknytning til nettet.

Når en tilknytning som beskrevet i første og annet ledd utløser forsterkninger i radielle fellesanlegg kan en forholdsmessig andel av disse kostnadene inngå i anleggsbidraget.

Ved investeringer i maskete nett kan anleggsbidrag kun fastsettes i ekstraordinære tilfeller.

Anleggsbidrag skal fastsettes uavhengig av kundens forventete energiuttak og kan maksimalt settes til anleggskostnad for anlegget minus tilknytningsgebyr.

Anleggskostnad settes lik nødvendige kostnader ved tilknytningen eller forsterkningen, inklusive timeverk for personell, maskiner og utstyr.

Nettselskapet kan fordele anleggsbidraget mellom kunder som blir tilknyttet på tidspunktet for ferdigstillelse av anlegget og kunder som blir tilknyttet på et senere tidspunkt, men senest innen ti år etter ferdigstillelse av anlegget. Fordelingen kan skje i form av en etterberegning av anleggsbidraget, når nye kunder bli tilknyttet eller ved at nettselskapet forskutterer investeringskostnadene og fastsetter anleggsbidraget andelsvis overfor de kunder som etter hvert blir tilknyttet nettet.

Nettselskapet skal på forhånd informere kunden om innkreving av, og beregningsgrunnlaget for, anleggsbidraget.

Om innkreving av anleggsbidrag

Som det framgår av andre ledd kan Hafslund Nett kreve anleggsbidrag dersom endringer på kundens anlegg utløser behov for forsterkning av nettet. Hafslund Nett kan kreve at kunden betaler for oppgradering av det kundespesifikke anlegget og en andel av oppgraderingen i radielle fellesanlegg, dersom det er behov for forsterkninger her.

Det følger imidlertid indirekte av bestemmelsen over at reinvesteringer eller fornyelser ikke kan kreves dekket gjennom anleggsbidrag. Dette innebærer at den delen av investeringen som er å anse som en reinvestering skal holdes utenfor beregningsgrunnlaget for anleggsbidraget. Hovedregelen er at nyinvesteringen som er anleggsbidragsberettiget er lik anleggskostnader ved kapasitetsøkningen, mens anleggskostnader til fornyelse av eksisterende kapasitet anses som reinvestering.

Anleggsbidrag og eierskap

Det er nettselskapene som eier og driver strømforsyningsanleggene frem til tilknytningspunktet som er et grensesnitt mellom netteier og anleggseier. Innbetalt anleggsbidrag er en finansieringsordning og gir ikke kunden noen eiendomsrett til nettanlegget. NVE oppfatter det ikke som urimelig om kunder som utløser behov for forsterkning i nettet også må dekke kostnader forbundet med nyinvesteringen gjennom et anleggsbidrag.

Fremføringsvei

Når det gjelder spørsmålet om hvordan arbeidet skal gjennomføres er nettselskapene gjennom områdekonsesjonen gitt myndighet til å avgjøre hvordan de ønsker i tilknytte den enkelte bruker. Dette gjelder både valg av trasé og dimensjonering av nettet. Kunden skal ikke betale merkostnaden dersom nettselskapet velger en dyrere løsning enn nødvendig, men det må likevel tas hensyn til nettselskapets bruk av standardkomponenter, og at nettanlegg bare unntaksvis kan dimensjoneres eksakt etter kundens effektbehov.

Dersom kunden ikke selv sørger for fremføringsvei, har netteier plikt til å sørge for dette. Kostnader forbundet med dette vil da kunne inngå i anleggskostnadene.

Fordeling av kostnader mellom kunder som tilknytter seg over tid.

Etter § 17-5 syvende ledd skal nettselskapene som hovedregel "forskuttere" fremtidige tilknytninger som kan forventes. Det åpnes imidlertid for at det i tilfeller hvor investeringskostnadene er spesielt store og hvor det er stor usikkerhet knyttet til hvor mange kunder som vil knytte seg til at kunden forskutterer. Det skal ikke kreves anleggsbidrag av tilknytninger som gjøres 10 år etter første tilknytning.

Ulik praksis for bruk av anleggsbidrag

Innenfor gjeldende regelverk om anleggsbidrag har nettselskapene stor grad av frihet i valg av praksis for innkreving av anleggsbidrag. Blant annet står nettselskapene i utgangspunktet fritt til å velge om de vil kreve anleggsbidrag eller ikke, men praksis for bruk av anleggsbidrag innenfor nettselskapets konsesjonsområde må være ensartet slik at den ikke er i strid med kontrollforskriftens krav om ikke-diskriminerende og objektive punkttariffer og vilkår. Dette er likevel ikke til hinder for at nettselskapenes praksis for innkreving av anleggsbidrag kan endres over tid.

NVE har ingen planer om å endre eksisterende regelverk om anleggsbidrag.

Klageadgang

NVE vil avslutningsvis gjøre oppmerksom på at henvendelsen er blitt behandlet som en forespørsel. Dette innebærer at det ikke fattes vedtak. Da vi ikke har nok opplysninger til å ta stilling til anleggsbidraget i det konkrete tilfellet Dere omtaler, er det kun gitt generell informasjon om beregning av anleggsbidrag. Dersom Dere mener Hafslund Nett har opptrådt i strid med energiloven og tilhørende forskrifter, kan saken bringes inn for NVE.

Med hilsen

Torfinn Jonassen
seksjonssjef

Velaug Amalie Mook
førstekonsulent

SAK NR. 4

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

NVE

Middelthuns gate 29

Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

Org.nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
7694 05 08971

Bygg Marketing AS
Postboks 160
8601 Mo i Rana

07. 02. 2007

Vår dato:
Vår ref.: NVE 200700870-3 emk/ave
Arkiv: 623
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Arne Venjum
22 95 92 58

Klage på anleggsbidrag - Boligfelt Storsteinmoen Øst i Mo i Rana

Saksopplysninger

Vi viser til brev av 12. oktober 2006 fra Bygg Marketing A.S. Brevet er en klage på anleggsbidrag fastsatt av Helgelandskraft i forbindelse med fremføring av strøm til boligfeltet Storsteinmoen Øst i Mo i Rana. Helgelandskraft har gitt sine kommentarer i saken i brev av 14. november 2006 (journalført 24. november 2006). Etter to anmodninger om utsatt svarfrist har Bygg Marketing kommet med ytterligere kommentarer til saken i e-post datert 5. januar 2007, samt i e-post av 10. januar 2007.

Med henvisning til brev av 12. oktober 2006 synes Bygg Marketing først og fremst å klage på at Helgelandskraft ikke har sendt varsel om anleggsbidrag, at krav om anleggsbidrag er foreldet og at krav om anleggsbidrag først mottas eller at all kabling er utført. Bygg Marketing hevder også at det er "*første gang det er praktisert anleggsbidrag for boligfelt i Mo i Rana som vi kjenner til*".

Helgelandskraft opplyser at planer vedrørende utbygging av det aktuelle feltet har versert siden 2002, men hevder at på tross av den lange tiden "*har Helgelandskraft ikke fått en eneste skriftlig henvendelse fra Bygg Marketing*". Nettselskapet mener at uten en konkret henvendelse kan ikke Bygg Marketing forvente spesifikk informasjon om anleggsbidrag. Helgelandskraft viser samtidig til at Bygg Marketing burde ha kjennskap til bruken av anleggsbidrag gjennom informasjonsutvekslingen mellom arkitekt og kommune m.fl. Helgelandskraft viser også til standardvilkårene for tilknytning som ved flere anledninger er sendt kundene.

Bygg Marketing har kommentert Helgelandskraft sine anførsler i brev av 4. januar 2006. Bygg Marketing viser bl.a. til kontakten mellom utførende entreprenør og nettselskapet, og mener derfor at Helgelandskraft burde vite om tilknytningen av boligfeltet.

NVEs vurdering

NVE vurderer saken i lys av energiloven med tilhørende forskrifter. Det vises spesielt til forskrift av 11. mars 1999 nr 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer (kontrollforskriften). Kontrollforskriften gir nærmere rammer for hvordan nettselskapene skal utarbeide sine tariffer. I tråd med forskriften er nettselskapene selv ansvarlige for å fastsette tariffer som er i overensstemmelse med gjeldende regelverk. Dersom NVE likevel får informasjon om at et nettselskap har en tariffpraksis som er i strid med regelverket, kan NVE treffe vedtak med hjemmel i kontrollforskriftens § 18-1, som sier at: *"Norges vassdrags- og energidirektorat kan gi de pålegg som er nødvendige for gjennomføring av denne forskriften og vilkår satt i konsesjoner gitt av Norges vassdrags- og energidirektorat i medhold av energiloven."*

NVE vil ta for seg partenes anførsler ut fra det som har relevans for saken og det som ellers er av betydning for å begrunne vår avgjørelse.

Om regelverket for innkreving av anleggsbidrag vil vi særlig vise til § 17-5 i kontrollforskriften. Hva gjelder nettselskapenes generelle informasjonsplikt vises til forskriften § 13-5.

Bygg Marketing synes ikke å ha innvendinger mot Helgelandskraft sin prinsipielle rett til å kreve anleggsbidrag, og for så vidt heller ikke størrelsen på anleggsbidraget og at vilkårene for å fastsette et anleggsbidrag er oppfylt i dette tilfelle. Uten at NVE har gått grundig inn i disse problemstillingene tyder alt på at Helgelandskraft, i alle fall i utgangspunktet, har hjemmelsgrunnlag for å fastsette et anleggsbidrag ved det aktuelle tilknytningen til strømnettet.

Med bakgrunn i de opplysninger som foreligger er det vanskelig for NVE å ta stilling til om informasjonsplikten er oppfylt i dette tilfelle, og herunder om Bygg Marketing i tilstrekkelig grad har meldt fra om den planlagte tilknytningen.

Vi vil imidlertid påpeke at selv om nettselskapet ikke har overholdt informasjonsplikten, så betyr ikke dette at selskapet sin rett til å kreve anleggsbidrag bortfaller, gitt at vilkårene for innkreving av anleggsbidrag er oppfylt. Et moment som kan være avgjørende er om det kan dokumenteres at tilknytningen ikke ville skjedd viss informasjonsplikten hadde være oppfylt til fulle. Bygg Marked hevder at den aktuelle utbyggingen i det minste ville blitt utsatt viss kravet om anleggsbidrag hadde vært kjent. NVE anser ikke at Bygg Marketing har kunne dokumentere eller sannsynliggjøre denne påstanden, selv om selskapet har oversendt et "grovt" budsjett der anleggsbidrag ikke er nevnt.

Vi vil også vise til at NVE i tilsvarende saker har lagt vekt på om den aktuelle kunden er en kommersiell aktør eller ikke. Etter NVEs vurdering bør det kunne forventes at særlig kunder som utøver næringsvirksomhet i større grad enn andre er ansvarlig for å kartlegge alle kostnader som måtte følge av en tilknytning til nettet.

Vi vil avslutningsvis legge til at viss Bygg Marketing ikke skulle betale et anleggsbidrag ved den aktuelle tilknytningen ville ikke dette "ramme" nettselskapet, men virkningen ville derimot blitt at den årlige nettleien for alle Helgelandskraft sine kunder ville øket.

Konklusjon

NVE vurderer at informasjonsutvekslingen i den aktuelle saken har vært uryddig fra så vel Bygg Marketing som fra Helgelandskraft.

NVE kan ikke støtte Bygg Marketing om at Helgelandskraft skal frafalle sitt krav om anleggsbidrag.

***

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet innen tre uker fra det tidspunkt underretningen er kommet fram til partene, jf forvaltningslovens kap VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes gjennom NVE.

Med hilsen

Marit Lundteigen Fossdal
avdelingsdirektør

Torfinn Jonassen
seksjonssjef

Brevets mottakere:

Navn1	Navn2	Adr	Post	Land
Bygg Marketing AS		Postboks 160	8601 Mo i Rana	
Helgelandskraft AS		Industriveien 7	8657 MOSJØEN	

SAK NR. 5

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

NVE

Bjørkestølen
2923 TISLEIDALEN

Middelthuns gate 29

Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

Org.nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
7694 05 08971

Vår dato: 12 02. 2007
Vår ref.: NVE 200605094-1 emp/vem
NVE 200700039-3 emp/vem
Arkiv: 623
Deres dato: 27.12.2006
Deres ref.:

Saksbehandler:
Velaug Amalie Mook
22 95 91 03

NVEs vurdering i klage fra Bjørkestølen Camping på avregning av nettleien - vedtak

Bjørkestølen Camping ved Jan E. Bergene klager på at nettleien deres blir avregnet etter målt effekt. NVE har vurdert Valdres Energiverk A/S (VEAS) sin tariffpraksis etter gjeldende regler i energiloven og tilhørende forskrifter. NVE kan ikke finne at VEAS har en tarifferingspraksis som er i strid med regelverket.

Saksopplysninger

NVE viser til brev datert 19. november 2006 fra Bjørkestølen Camping med klage på VEAS sin avregning av nettleien.

Bjørkestølen Camping blir effektavregnet, men har av historiske årsaker et energimålt abonnement i tillegg. Bjørkestølen ønsker å dele opp abonnementet som er effektavregnet i flere energimålte abonnement, og har ved flere anledninger søkt VEAS om dette. Alle søknader er avslått av VEAS.

Bjørkestølen hevder at den konkurrerende virksomheten Beitostølen Camping har fått anledning til å etablere tre abonnement, hvorav et eller flere er energimålte.

På oppfordring fra NVE har VEAS gitt sine kommentarer til klagen i brev av 20. desember 2006.

VEAS opplyser at kunder med sikringsstørrelse over 63 A og under 125 A tilhører kundegruppen "liten næring", og er energimålt. Kunder med sikringsstørrelse over 125 A tilhører kundegruppen "stor næring", og er effektmålt. Effektleddet er kvantumsdifferensiert hvor kunder betaler samme sats for de første 100 kW og en lavere sats for effekt utover dette.

I følge VEAS er tariffen utformet slik at enkelte kunder med lav brukstid som campingplasser og skiheiser ville kommet bedre ut økonomisk ved å splitte opp effektmålte anlegg i flere energimålte. VEAS hevder imidlertid de konsekvent har avslått søknader om å dele opp anlegg med effektmåling i flere anlegg for å unngå effektmåling. Dersom de skulle tillate dette, vil det kreve en omlegging av tariffsystemet for stor og liten næring. De sparte kostnadene for noen vil da måtte dekkes inn av andre.

Når det gjelder Beitostølen opplyser VEAS at denne campingen er bygd ut gradvis, er forsynet via tre nettstasjoner, og har derav tre abonnement. Ved opprettelsen av abonnementene i hhv. 1995, 1997 og 2004 ble hvert abonnement plassert inn i kundegruppe i henhold til gjeldende kriterier. Abonnementene som ble opprettet i 1995 og i 2004 ble plassert inn i gruppen "stor næring" og har vært effektmålte fra starten, mens abonnementet som ble opprettet i 1997 fikk tariff for "liten næring" på grunn av sikringsstørrelse, og ble dermed energimålt. Sistnevnte abonnement fikk økt trafoytelse høsten 2000, men ble først effektmålt juli 2005. VEAS mottok i dette tidsrommet ingen melding fra installatør om endring i sikringsstørrelse for anlegget, men abonnementet fikk endret tariffgruppe på bakgrunn av målinger av effektuttaket i 2005.

Bjørkestølen har i brev av 27. desember kommentert VEAS sitt brev av 20. desember 2006. Her anføres det blant annet at forsyningsmåte ikke kan være bestemmende for hvor mange abonnement man kan ha.

NVEs vurdering

NVE vurderer saken i lys av energiloven med tilhørende forskrifter. Det vises spesielt til forskrift av 11. mars 1999 nr 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer (kontrollforskriften). Kontrollforskriften gir nærmere rammer for hvordan nettselskapene skal utarbeide sine tariffer. I tråd med forskriften er nettselskapene selv ansvarlige for å fastsette tariffer som er i overensstemmelse med gjeldende regelverk. Dersom NVE får informasjon om at et nettselskap har en tariffpraksis som er i strid med regelverket, kan NVE treffe vedtak med hjemmel i kontrollforskriftens § 18-1, som sier at: *"Norges vassdrags- og energidirektorat kan gi de pålegg som er nødvendige for gjennomføring av denne forskriften og vilkår satt i konsesjoner gitt av Norges vassdrags- og energidirektorat i medhold av energiloven."*

NVE vil innledningsvis påpeke at et forvaltningsorgan ikke har noen plikt etter forvaltningsloven § 25 til å imøtegå alt det en part har anført. NVE vil ta for seg partenes anførsler ut fra det som har relevans for saken og det som ellers er av betydning for å begrunne vår avgjørelse.

NVE legger til grunn at saken gjelder hvorvidt VEAS opptrer ikke-diskriminerende overfor sine kunder. I henhold til kontrollforskriften § 13-1 c) plikter nettselskapet å tilby alle som etterspør nettjenester ikke-diskriminerende og objektive punkttariffer og vilkår.

Inndeling i kundegrupper

Det er vanlig at nettselskapene deler kundene sine inn i grupper og tilbyr kundegruppene ulike tariffer. Dette er i samsvar med regelverket så lenge inndelingen er basert på relevante nettforhold, jf. kontrollforskriften § 13-1 e) *"tariffene kan differensieres etter objektive og kontrollerbare kriterier basert på relevante nettforhold"*. Hos VEAS avgjør installert sikringsstørrelse under eller over 125 A hvorvidt en kunde betraktes som "liten næring" som energimåles, eller som "stor næring" som avregnes etter effekt. En inndeling i kundegrupper basert på kundens mulige effektuttak har NVE i tidligere saker akseptert, da dette anses som et relevant nettforhold.

Høy pris per kWh for kunder med lav brukstid

Bakgrunnen for at Bjørkestølen ønsker å bli energimålt er at dette gir en lavere pris per kWh. VEAS sitt tariffsystem er utformet slik at effektmålte kunder med lav brukstid vil kunne komme økonomisk bedre ut dersom de delte opp abonnementet i flere energimålte. Brukstid er et forholdstall for årlig energiforbruk dividert på årets maksimaleffekt.

Gitt at samme energimengde overføres vil kort brukstid (relativt høyt effektuttak) medføre relativt høyere kostnader til dimensjonering av nettet, sammenlignet med lengre brukstid. En kunde med lav brukstid vil bidra mindre til dekning av de faste kostnadene i nettet gjennom energileddet på grunn av normalt sett lavere energibruk. Da om lag 90 % av kostnadene i distribusjonsnettet er faste kostnader som er uavhengig av kundens forbruk, mener NVE det ikke er urimelig at en kunde med lav brukstid betaler mer per kWh enn en kunde med høyere brukstid.

Antall abonnement per kunde

I henhold til kontrollforskriften § 13-1 a) skal tariffene refereres tilknytningspunktet. En kunde vil normalt ha et abonnement for hvert tilknytningspunkt. Større kunder som har flere tilknytningspunkt vil derfor kunne ha flere abonnement. Etter det NVE har oppfattet, har Beitostølen tre tilknytningspunkt med tre abonnement som alle blir avregnet i henhold til riktig kundegruppene med tilhørende tariff. NVE kan derfor ikke se at VEAS forskjellsbehandler sine kunder.

Plassering i feil kundegruppe

NVE finner det uheldig dersom Beitostølens abonnement som gikk over fra å være energimålt til å bli effektavregnet i juli 2005 skulle ha vært avregnet etter effekt allerede siden høsten 2000. VEAS som omsetningskonsesjonær plikter å sørge for at kunder til enhver tid blir plassert i riktig kundegruppe og avregnet korrekt. I denne saken fatter ikke NVE vedtak med tilbakevirkende kraft, da forholdet er brakt i orden, og et eventuelt etteroppgjør er et forhold mellom partene.

Vedtak

NVE finner ikke at Valdres Energiverk A/S sin tariffpraksis er i strid med § 13-1 c) i kontrollforskriften.

***

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet innen tre uker fra det tidspunkt underretningen er kommet fram til partene, jf forvaltningslovens kap VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes gjennom NVE.

Med hilsen

Marit Lundteigen Fossdal
avdelingsdirektør

Torfinn Jonassen
seksjonssjef

Kopi: Valdres Energiverk A/S, Postboks 124, 2901 FAGERNES

SAK NR. 6

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

NVE

Åge B. Pedersen
Postboks 196, Vatne
9144 SAMUELSBERG

Middelthuns gate 29

Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

Org.nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
7694 05 08971

19. 02. 2007
Vår dato:
Vår ref.: NVE 200700722-4 emp/vem
Arkiv: 623
Deres dato: 22.12.2006
Deres ref.:

Saksbehandler:
Velaug Amalie Mook
22 95 91 03

NVEs vurdering i klage på manglende informasjon ved økning av nettleien - vedtak

Åge B. Pedersen klager på Nord Troms Kraftlag sin økning av nettleien, og på mangelfull informasjon ved endringene av nettleien. NVE har vurdert Nord Troms Kraftlag sin praksis etter gjeldende regler i energiloven og tilhørende forskrifter. NVE finner at Nord Troms Kraftlag ikke har informert kundene i henhold til regelverket.

Saksopplysninger

NVE viser til brev fra Åge B. Pedersen datert 22. desember 2006. Pedersen klager på Nord Troms Kraftlag sin økning i nettleien ved årsskiftet og på manglende informasjon i forbindelse med endringen av nettleien 1. mai 2006 og 1.september 2006.

På oppfordring fra NVE har Nord Troms Kraftlag kommentert klagen i brev av 2. februar 2007.

Nord Troms Kraftlag oppgir at de har endret nettleien 1.januar 2007, og at den forrige endringen var 5. september 2005. Kraftlaget praktiserer imidlertid en ordning med tidsdifferensiert energiledd blant annet for alle husholdningskunder. Energileddet i sommerperioden fra 1. mai t.o.m. 31. august er lavere enn energileddet i vinterperioden fra 1. september til 30. april. Nord Troms Kraftlag tror Pedersen kan ha oppfattet overgangen fra sommerperioden til vinterperioden som en økning i nettleien som ikke ble varslet. Ordningen med tidsdifferensiert energiledd fremgår imidlertid tydelig i Nord Troms Kraftlag sitt tariffhefte.

Fra 1. januar 2007 har Nord Troms Kraftlag satt opp energileddet med 3 øre/kWh. Denne prisendringen ble annonsert i lokalpressen, og informasjon ble sendt til samtlige kunder som vedlegg til faktura i januar.

NVEs vurdering

NVE vurderer saken i lys av energiloven med tilhørende forskrifter. Det vises spesielt til forskrift av 11. mars 1999 nr 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer (kontrollforskriften). Kontrollforskriften gir nærmere rammer for hvordan nettselskapene skal

utarbeide nettleien sin. I tråd med forskriften er nettselskapene selv ansvarlige for å fastsette en nettleie som er i overensstemmelse med gjeldende regelverk. Dersom NVE får informasjon om at et nettselskap praktiserer en nettleie som er i strid med regelverket, kan NVE treffe vedtak med hjemmel i kontrollforskriftens § 18-1, som sier at: *"Norges vassdrags- og energidirektorat kan gi de pålegg som er nødvendige for gjennomføring av denne forskriften og vilkår satt i konsesjoner gitt av Norges vassdrags- og energidirektorat i medhold av energiloven."*

NVE vil innledningsvis påpeke at et forvaltningsorgan ikke har noen plikt etter forvaltningsloven § 25 til å imøtegå alt det en part har anført. NVE vil ta for seg partenes anførsler ut fra det som har relevans for saken og det som ellers er av betydning for å begrunne vår avgjørelse.

NVE legger til grunn at klagen gjelder hvorvidt Nord Troms Kraftlag har informert sine kunder tilstrekkelig om endringer i nettleien.

Kontrollforskriften § 13-5 handler om nettselskapenes informasjonsplikt. I fjerde ledd heter det: *"Nettselskapene skal i rimelig tid før endring av tariffene trer i kraft informere den enkelte nettkunde om tariffendringer. Informasjonen skal inneholde en begrunnelse for tariffendringene."*

Endring i nettleien 1. januar 2007

Frem til 1. mars 2006 åpnet bestemmelsen over for at informasjon om endringer ved årsskiftet kunne sendes ut sammen med første faktura etter årsskiftet. Denne unntaksbestemmelsen ble fjernet 1. mars 2006. Bakgrunnen er at endringer i nettleien til dels kan ha betydelig konsekvens for kundene. Det anses derfor som for sent å få informasjon om endringer i nettleien flere uker etter at endringene har trådt i kraft.

Når Nord Troms Kraftlag først sendte ut informasjon om prisendringen gjeldende fra 1. januar 2007 vedlagt første faktura i 2007, er ikke dette i samsvar med kontrollforskriften § 13-5 fjerde ledd. NVE pålegger derfor Nord Troms Kraftlag å endre sine rutiner slik at den enkelte kunde får informasjon om endringer i nettleien i rimelig tid før disse trer i kraft.

Nord Troms Kraftlag oppgir at årsaken til endringen er å få samsvar mellom inntekt fra nettleien og inntektsrammen NVE har fastsatt. Ettersom nettselskapene har monopol på overføring av strøm er de underlagt økonomisk regulering av NVE. Den økonomiske reguleringen går litt forenklet ut på at NVE hvert år setter en øvre grense for hvor høye inntekter nettselskapene kan hente inn gjennom nettleien. Nivået på inntektsrammen blir fastsatt slik at inntekten over tid skal dekke kostnadene ved effektiv drift og avskriving av nettet, og gi en rimelig avkastning på investert kapital, gitt effektiv drift, utnyttelse og utvikling av nettet. NVE kontrollerer hvert år hvorvidt inntektene fra nettvirksomheten har vært høyere enn det inntektsrammen tillater. Dersom nettselskapene henter inn mer inntekt fra kundene sine enn det inntektsrammen tillater, blir de pålagt å betale dette tilbake til kundene gjennom lavere nettleie de påfølgende årene. Det vil være opp til det enkelte nettselskap om de ønsker å hente inn all tillat inntekt. NVE mener Nord Troms Kraftlags begrunnelse for økningen i nettleien tilfredsstiller kravet til informasjon i § 13-5 fjerde ledd.

Selv om informasjonen om økning i nettleien ved årsskiftet ble gitt for sent, har ikke NVE grunnlag for å hevde at nettleien er urettmessig innkrevd. NVE vil derfor ikke pålegge Nord Troms Kraftlag å endre nettleien for Pedersen eller øvrige kunder.

Tidsdifferensiering av energileddet

Kontrollforskriften § 14-2 femte ledd lyder: *"Nettleier skal tilby tariffer med tidsdifferensiert energiledd til alle kunder i distribusjonsnettet som i forskrift er pålagt måleravlesning flere ganger i året."*.

Bestemmelsen omfatter blant annet alle husholdningskunder med forventet årlig strømforbruk over 8000 kWh. Det er opp til nettselskapet selv å avgjøre hvorvidt de ønsker å kun ha en nettleie med tidsdifferensiert energileddet for alle disse kundene, eller om de vil ha nettleie med tidsdifferensiert energiledd som et valgfritt alternativ til nettleie med fast energiledd over hele året.

Når nettleien med sommer- og vinterenergiledd er varslet i henhold til reglene om informasjonsplikt utløser ikke overgangen mellom sommer- og vinterperiode noen ny varslingsplikt. NVE kan derfor ikke finne at Nord Troms Kraftlag har opptrådt i strid med forskriften når de ikke varslet om endret energiledd ved overgangene mellom sommer- og vinterperiode i 2006.

Forskjeller i nettleien mellom ulike nettselskap

Nettleien vil normalt variere fra nettselskap til nettselskap. Forskjeller i nettleien mellom ulike nettselskap, skyldes som regel to forhold. Selskapene kan ha ulike kostnader ved å eie og drive nett. Dette slår direkte ut på nettleien. En annen årsak kan være at nettselskapet har valgt forskjellig fordeling mellom fastledd og energiledd. Store forskjeller i nettleien mellom ulike netteiere skyldes som regel ulike rammebetingelser. Topografiske og klimatiske forhold vil påvirke kostnadene. Som regel vil det koste mer å forsyne et område med spredt bebyggelse enn et tettbygd område. Felles for disse forholdene er at nettselskapet ikke kan endre dem.

Alle nettselskap rapporterer sine tariffer til NVE. Denne statistikken finnes på www.nve.no/nettleie.

Vedtak

NVE finner at Nord Troms Kraftlag ikke har informert kundene sine i henhold til kontrollforskriften § 13-5 fjerde ledd ved endring av nettleien 1. januar 2007. Nord Troms Kraftlag må se til at den enkelte kunde får informasjon om endringer i nettleien i rimelig tid før disse trer i kraft.

***

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet innen tre uker fra det tidspunkt underretningen er kommet fram til partene, jf forvaltningslovens kap VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes gjennom NVE.

Med hilsen

Marit Lundteigen Fossdal
avdelingsdirektør

Torfinn Jonassen
seksjonssjef

Brevets mottakere:

Navn1	Adresse	Postnummer
Åge B. Pedersen	Postboks 196, Vatne	9144 SAMUELSBERG
Nord Troms Kraftlag AS		9252 SØRKJOSEN

SAK NR. 7

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

NVE

Lærdal Energi AS
Postboks 94
6886 LÆRDAL

Middelthuns gate 29

Postboks 5091, Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

Org.nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
7694 05 08971

05. 03. 2007
Vår dato:
Vår ref.: NVE 200700534-4 emp/chs
Arkiv: 623
Deres dato: 29.12.2006
Deres ref.: AHT/kb

Saksbehandler:
Christina Sepúlveda
22 95 98 66

NVEs vurdering i klage på Statnetts tariffering i Borgund for 2002 - vedtak

Lærdal Energi klager på tariffering i Borgund for 2002. NVE har vurdert Statnetts tariffering av anlegg i Borgund for 2002 etter gjeldende regler i energiloven og tilhørende forskrifter. NVE kan ikke se at Statnett i denne saken har en tarifferingspraksis som er i strid med regelverket.

Saksopplysninger

I brev av 29. desember 2006 klager Lærdal Energi på Statnetts tariffering i Borgund for 2002. Lærdal mener Statnett må tilbakebetale fakturert leie for anlegg i Borgund for 2002. Av brevet fremgår det at Lærdal betaler tariff til Statnett for leie av såkalte R8-anlegg. Videre fremgår det at Statnett overtok de gjeldende anleggene per 1.1.2002 fra Østfold Energi AS, men at anleggene, i vedtak fra NVE, først er omdefinert fra produksjonsrelaterte nettanlegg til ordinære nettanlegg gjeldende fra 1.12003.

Lærdal Energi anfører at det er urimelig at de skal betale leie for anlegg som ble bygd i 1988 for å mate kraften fra Stuvane kraftverk ut på nettet. Lærdal Energi opplyser at dette gjelder trafo T4 og bryterne 300T4E og 66T4E. Lærdal Energi viser videre til at de anleggene som er bygd for å forsyne Lærdal, er anlegg fra 1974. Ifølge Lærdal Energi omfatter bryterne 66T3E, 66T1E, 66T2E og 66S1E. Lærdal Energi var tidligere forsynt over den tredje viklingen til den ene generatortransformatoren i Borgund kraftverk. Lærdal Energi viser også til at i henhold til kontrakt mellom Lærdal kommune og Østfold fylke av 21. mars 1965 skulle konsesjonskraft leveres som 66 kV i de anleggene som Statnett pr 1.1.2002 har overtatt fra Østfold Energi AS.

Lærdal Energi viser til at Statnett krever leie for trafo T4 og bryterne 66S1E og 66T3E. Lærdal mener det er urimelig at Statnett krever leie for trafo T4 som har som funksjon å mate kraften fra Stuvane ut på nettet. Videre mener Lærdal Energi at nivået på leien på 250 013 kr/år for bryterne 66S1E og 66T3E er urimelig sett i forhold til totalkostnadene for de aktuelle anleggene da disse ble idriftssatt i 1974. Lærdal Energi mener at dersom det i det hele tatt skal betales leie til Statnett gjelder det kun for bryterne 66T3E, 66T1E, 66T2E og 66S1E, og denne leien skal være basert på kostnadene disse anleggene hadde i 1974.

NVE har i brev av 22. januar 2007 bedt Statnett om å gi sine kommentarer til Lærdal Energis klage. Statnett har gitt sin redegjørelse i brev av 29. januar 2007. Statnett viser i sin redegjørelse til brev av 24. mai 2006 samt e-post av 27. juni 2006 fra Statnett til Lærdal Energi, og mener disse gir et dekkende syn for Statnetts syn i saken.

Av Statnetts brev av 24. mai 2006 fremgår det at Statnett kjøpte anlegg i Borgund fra Østfold Energi Produksjon AS med virkning fra 1.1.2002, herunder anleggene som betjener Lærdal Energi. Anleggene som betjener Lærdal Energi hadde på kjøpstidspunktet ikke egen inntektsramme. Statnett søkte NVE i brev av 25. november 2002 om inntektsramme fra 2002. I brev av 22. desember 2004 fattet NVE vedtak om justering av inngangsverdiene for anleggene overdratt fra Østfold Energi Produksjon med virkning fra 1. januar 2003. Vedtaket av 22. desember 2004 ble senere opphevet på grunn av faktiske feil. Endelig vedtak ble gjort i brev av 20. desember 2005.

Som en konsekvens av NVEs vedtak fremgår det av Statnetts brev til Lærdal at Statnett i regnskapsrapporteringen for 2005 vil ta ut av monopolregnskapet R8-inntektene for Borgund for 2002, og rapportere disse som inntekt utenfor reguleringen. Statnett mener likevel at Lærdal Energi må betale leie for anleggene ettersom Lærdal Energi benytter anleggene.

Statnett sier seg, i brevet av 24. mai 2006 til Lærdal Energi, villig til å refundere R8-tariffen for anleggene i Borgund for 2002, mot at Lærdal Energi dekker faktiske kostnader ved de aktuelle anleggene. Ifølge Statnett kan det diskuteres hvordan leiebeløpet skal beregnes. Statnett ser at det ikke nødvendigvis er naturlig å legge til grunn R8-satsene for anlegg som ikke har inntektsramme. Statnett vil i så fall istedenfor legge til grunn anleggenes faktiske kostnader. En beregning basert på de inngangsverdiene som NVE legger til grunn for beregning av inntektsramme for perioden 2003-2006 gir dermed et samlet leiebeløp for 2002 på kr 1 721 973.

NVEs vurdering

NVE behandler saken i medhold av energiloven med tilhørende forskrifter. Det vises spesielt til forskrift av 11. mars 1999 nr 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer (kontrollforskriften). Kontrollforskriften gir nærmere rammer for hvordan nettselskapene skal utarbeide sine tariffer. I tråd med forskriften er nettselskapene selv ansvarlige for å fastsette tariffer som er i overensstemmelse med gjeldende regelverk. Dersom NVE likevel får informasjon om at et nettselskap har en tariffpraksis som er i strid med regelverket, kan NVE treffe vedtak med hjemmel i kontrollforskriftens § 18-1, som sier at: *"Norges vassdrags- og energidirektorat kan gi de pålegg som er nødvendige for gjennomføring av denne forskriften og vilkår satt i konsesjoner gitt av Norges vassdrags- og energidirektorat i medhold av energiloven."*

NVE vil innledningsvis påpeke at et forvaltningsorgan ikke har noen plikt etter forvaltningsloven § 25 til å imøtegå alt det en part har anført. NVE vil ta for seg partenes anførsler ut fra det som har relevans for saken og det som ellers er av betydning for å begrunne vår avgjørelse.

NVE legger til grunn at denne saken dreier seg om hvorvidt Statnett har anledning til å kreve at Lærdal Energi betaler leie for anlegg i Borgund for 2002. Gitt at Statnett har anledning til å tariffere Lærdal Energi er spørsmålet hvilken leiesats som skal legges til grunn for denne tarifferingen.

NVE vil i denne saken ikke gå nærmere inn på spørsmålet om klassifiseringa av de aktuelle anleggene da dette anses som avklart i forbindelse med vedtaket av 20. desember 2005 om inntektsramme.

Tariffering av anlegg i Borgund

NVE legger til grunn at både tidligere og gjeldende bestemmelse om tariffering av produksjonsrelaterte nettanlegg i prinsippet kun har betydning for tariffering av tilknyttede kunder ettersom bestemmelsen angir en annen kostnadsfordelingen mellom produsenter og uttakskunder, enn den som følger av de ordinære tariffbestemmelsene for innmating. Omklassifisering av produksjonsrelaterte nettanlegg til ordinære nettanlegg, innebærer således kun en annen fordeling av kostnadene i de aktuelle nettanleggene.

Gjeldende regelverk i 2002 og NVEs daværende praksis innebar at anlegg som var definert som produksjonsrelaterte ble holdt utenfor inngangsverdiene som legges til grunn ved fastsettelse og beregning av inntektsrammen. Kostnader og balanseverdier for produksjonsrelaterte nettanlegg skulle henføres virksomhetsområde produksjon. Denne praksisen medførte at det normalt var hvorvidt det var fastsatt inntektsramme og hvilket virksomhetsområde kostnadene var henført som også var avgjørende for kostnadsfordelingen.

NVEs tidligere praksis innebar videre at NVE behandlet saker om omklassifisering fra produksjonsrelaterte nettanlegg til ordinære nettanlegg i forbindelse med søknad om inntektsramme fra den som eier eller leier anleggene. I de tilfellene anleggene oppfylte kravene for å bli omklassifisert ble det fastsatt inntektsramme for de aktuelle anleggene fra det tidspunktet det ble søkt om inntektsramme for. Denne praksisen var likevel ikke til hinder for at den som eier eller leier anleggene på eget initiativ når som helst kunne omklassifisere anlegg fra produksjonsrelaterte nettanlegg til ordinære nettanlegg dersom en slik omklassifisering var i tråd med regelverket. I slike tilfeller har den som eier eller leier anleggene først informert NVE om endringer i kostnadsgrunnlaget og fått fastsatt inntektsramme i forbindelse med ny reguleringsperiode.

I forbindelse med behandling av blant annet anleggene i Borgund endret NVE praksis i forhold til tidligere. For Statnett innebar dette at det først ble gitt inntektsramme for anleggene i Borgund gjeldende fra 1.1.2003. NVEs vedtak om fastsettelse av inntektsramme for anleggene i Borgund har i hovedsak betydning for når Statnett kan ta kostnadene ved anleggene inn i det ordinære tariffgrunnlaget, i dette tilfellet R8-tariffen.

NVE legger til grunn at regelverk om tariffering av nettanlegg gjelder i prinsippet uavhengig av hvordan inntektene fra tilknyttede kunder er regulert, dvs. om det er fastsatt inntektsramme for anleggene. Videre legger NVE til grunn at regelverket ikke inneholder holdepunkter for at nettkunder som er tilknyttet anlegg uten inntektsramme har rett til kostnadsfritt å benytte de aktuelle nettanleggene. Det gjelder også uttak som er tilknyttet anlegg som er definert som produksjonsrelaterte nettanlegg. I slike tilfeller har NVE lagt til grunn at uttaket som en praktisk tilnærming skal betale en tariff lik tariffen for tilsvarende kunder i tilsvarende ordinære nettanlegg. Fra og med 2006 er bestemmelsen om produksjonsrelaterte nettanlegg også endret i tråd med dette.

I denne saken er det etter NVEs vurdering i overensstemmelse med gjeldende regelverk i 2002 at Lærdal Energi skal betale for bruken av anlegg i Borgund. Videre legger NVE til grunn at Statnetts krav om R8-tariff i dette tilfellet er å anse som en tariff tilsvarende kunder i Statnetts R8-anlegg betaler. NVE vil derfor ikke pålegge Statnett å tilbakebetale allerede fakturert leiesats for 2002.

For øvrig vises det til at NVE tidligere har godtatt at Statnett benytter utjevnede satser ved tariffering av sine R8-anlegg. Statnett tarifferer bruken av enkeltkomponenter etter en utjevnet tariffsats på bakgrunn av samlet inntektsramme for alle anleggene. Dermed er tariffsatsen lik for alle kunder tilknyttet Statnetts enkeltkomponenter. NVE har lagt til grunn at det ikke er et overordnet krav ved tariffutforming at en konsesjonær som eier flere nettanlegg, som ikke er ett sammenhengende nett, skal fordele inntektsrammen på hver enkelt komponent og tariffere disse atskilt.

Konklusjon

NVE finner ikke at Statnetts tariffering i Borgund for 2002 er i strid med verken de generelle prinsippene for tariffutforming som fremgår av § 13-1 eller §17-1 om produksjonsrelaterte nettanlegg i kontrollforskriften.

***

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet innen tre uker fra det tidspunkt underretningen er kommet fram til partene, jf forvaltningslovens kap VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes gjennom NVE.

Med hilsen

Marit Lundteigen Fossdal
avdelingsdirektør

Torfinn Jonassen
seksjonssjef

Kopi: Statnett SF, Postadresse 5192 Maj., 0302 Oslo

SAK NR. 8

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

NVE

BKK Nett AS
Postboks 7050
5020 Bergen

Middelthuns gate 29

Postboks 5091, Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

Org.nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
7694 05 08971

Vår dato: 22. 03. 2007
Vår ref.: NVE 200700659-2 emk/ave
Arkiv: 623
Dykkar dato:
Dykkar ref.:

Sakshandsamar:
Arne Venjum
22 95 92 58

Om betaling av anleggsbidrag - Osland Minikraftverk

Saksopplysingar

Vi viser til Osland Minikraftverk v/Bjarne Osland sitt brev per e-post av 6. desember 2006. Osland Minikraftverk opplyser at dei har planar om å etablere eit kraftverk i BKK sitt nettområde, men at dei ikkje får avklart kor store kostnadane er for å kunne bli tilkopla overføringsnettet.

I brevet hevdar Osland Minikraftverk at BKK krev at kraftverket er "*pålagt å delta i framtidige anleggskostnader, utan at det blir konkretisert noko beløp*". Osland Minikraftverk meiner det er urimeleg at BKK skal ha rett til å krevje anleggsbidrag for investeringar som måtte bli gjort etter at Osland Minikraftverk er tilkopla nettet, og ikkje minst at dei usikre momenta om kostnadane gjer det "*vanskeleg å få finansiert prosjektet*".

NVE har bedt om at BKK Nett gjev i sine merknader til brevet frå Osland Minikraftverk og gjer greie for sitt standpunkt i saka. Dette har BKK gjort i brev av 4. januar 2007.

BKK viser til at dei krev at kraftverket, i tillegg til å dekke kostnadane for nettanlegg som er spesifikke for kraftverket, også må vere med å dekke investeringar som må gjerast i eksisterande nett ettersom dette nettet ikkje har tilstrekkeleg kapasitet. BKK opplyser at kapasiteten i noverande nett er so knapp at kraftproduksjonen må avgrensast i deler av året. Nettselskapet opplyser vidare at "*Dersom det ønskes full frihet til maks produksjon må nettet forsterkes. Alternativene er forsterkning av eksisterende nett før tilknytning, eller samordne behovet med andre utbyggere i samme området. Mulighetene for en slik samordning foreligger, men er pr i dag ikke tilstrekkelig avklart.*". BKK har komme fram til at kostnadane for Osland Minikraftverk ved ei samordna løysing vil vere i storleiksorden 0,5 mill. kr, men vil avhenge av om andre kraftverk vil nyttiggjere seg det aktuelle overføringsnettet.

NVE si vurdering

NVE vurderer dei problemstillingane saka reiser i lys av energilova med tilhøyrande forskrifter. NVE vil særleg vise til forskrift av 11. mars 1999 nr 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettverksemda og tariffar (kontrollforskrifta), der det er gjeve rammer for korleis nettselskapa skal utarbeide sine tariffar. Nettselskapa er sjølv ansvarlege for å fastsetje tariffar som er i samsvar med gjeldande regelverk. Dersom NVE likevel får informasjon om at eit nettselskap har ein tariffpraksis som er i strid med regelverket, kan NVE treffe vedtak med heimel i kontrollforskrifta § 18-1, som seier at: *"Norges vassdrags- og energidirektorat kan gi de pålegg som er nødvendige for gjennomføring av denne forskriften og vilkår satt i konsesjoner gitt av Norges vassdrags- og energidirektorat i medhold av energiloven."*. Vi kan her legge til at når forskrifta nyttar omgrepet "tariffar" så det dette også å forstå som anleggsbidrag.

NVE vil ta for seg partane sine merknader ut frå kva som har relevans for saka og det som elles er naudsynt for å grunngje avgjerda.

Regelverket for fastsetjing av anleggsbidrag er først og fremst å finna i forskrifta § 17-5. Det kan lesast av denne forskriftsteksten at BKK kan krevje at Osland Minikraftverk finansierer alle investeringar som må gjerast i nettanlegg som kraftverket vil vere einebrukar av. Det går også fram av denne paragrafen at BKK med støtte i regelverket kan krevje at kraftverket er med på å dekke kostnadane viss det må gjerast forsterkningar i eksisterande felles nettanlegg.

Slik NVE forstår tilhøva i denne saka må det gjerast investeringar i fellesnettet for at Osland Minikraftverk skal kunne produsere utan produksjonsrestriksjonar. NVE legg også til grunn at dei forsterkningane som må gjerast tilfredsstiller vilkåra for å krevje anleggsbidrag. Dette medfører at Osland Minikraftverk må vere villig til å finansiere ein del av dei investeringane som må gjerast for at kraftverket kan produsere utan restriksjonar. Det går likevel fram av forskrifta § 17-5, andre ledd at nettselskapet berre kan krevje anleggsbidrag når kunden, t.d. kraftverket, krev auka kapasitet som medfører at det vert gjort investeringar i nettet. Det følgjer av det som er sagt her at BKK i utgangspunktet og isolert sett ikkje kan krevje at Osland Minikraftverk betalar eit anleggsbidrag for auka kapasitet viss kraftverket aksepterer at produksjonen og innmatinga i nettet må avgrensast. Etter NVE si vurdering vil likevel ein slik avgrensing i praksis måtte innebere krav om lågare installert effekt.

BKK viser imidlertid til at også andre kraftverk vurderar å kople seg til det same fellesnettet, men dette vil berre kunne gjerast viss det eksisterande nettet blir forsterka. BKK ønskjer i denne samanheng at alle planlagde kraftverk skal vere med å dekke forsterkningskostnadane gjennom å betale eit anleggsbidrag sjølv om dei blir tilknytta nettet på ulike tidspunkt. Kvart kraftverk vil måtte betalē ein forholdsmessig del av forsterkningskostnadene på tidspunktet for tilknyting. Nettselskapet kan stille slike krav om fordeling av anleggsbidrag over tid med støtte i § 17-5, nest siste ledd, første punktum.

Osland Minikraftverk opplyser at dei kjem i ein vanskeleg situasjon så lenge dei ikkje veit kor stort eit eventuelt framtidig anleggsbidrag vil bli, og at dette kan vere til hinder for å kraftverket vert bygd. NVE meiner at BKK skal kunne gje eit best mogeleg anslag på kor stort anleggsbidrag Osland Minikraftverk må rekne med å betale. I det minste må BKK kunne gje eit øvre tak på dette bidraget og kunne seie noko om kva føresetnader som vert lagt til grunn.

Konklusjon

NVE finn at BKK med støtte § 17-5 i kontrollforskrifta kan fordele anleggsbidraget mellom ulike kraftverk over tid. BKK skal opplyse Osland Minikraftverk kor stort anleggsbidraget under ulike føresetnader vil bli.

***

Denne avgjerda kan påklagast til Olje- og energidepartementet innan tre veker frå det tidspunktet underretninga er kome fram til partane, jf. forvaltningslova kap VI. Ei eventuell klage skal grunngjevast skriftleg, stilast til Olje- og energidepartementet og sendast gjennom NVE.

Med helsing

Marit Lundteigen Fossdal
Avdelingsdirektør

Torfinn Jonassen
seksjonssjef

Brevets mottakere:

BKK Nett AS	Postboks 7050	5020 BERGEN
Osland Minikraftverk SUS		5962 BJORDAL
v/Bjarne Osland		

SAK NR. 9

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

NVE

Nils Petter Tanderø
Heggelivn 34 a
0375 OSLO

Middelthuns gate 29

Postboks 5091, Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

Org.nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
7694 05 08971

Vår dato:
Vår ref.: NVE 200700004-4 emp/vem
Arkiv: 623
Deres dato: 31.12.2006
Deres ref.:

Saksbehandler:
Velaug Amalie Mook
22 95 91 03

NVEs vurdering i klage på nettleie for hyttekunder hos Skagerak Nett AS - vedtak

Nils Petter Tanderø klager på nettleien for hyttekunder hos Skagerak Nett AS. NVE har vurdert Skagerak Netts nettleie etter gjeldende regler i energiloven og tilhørende forskrifter. NVE kan ikke finne at Skagerak Nett praktiserer en nettleie for hyttekunder som er i strid med regelverket.

Saksopplysninger

NVE viser til e-post av 31. desember 2007 fra Nils Petter Tanderø med klage på Skagerak Netts nettleie for hyttekunder i Vestfold.

Tanderø mener hyttekunder hos Skagerak Nett blir avkrevd et beløp på kr 1900 per faktura i tillegg til den ordinære nettleien. Tanderø ber også om en forklaring på hvorfor andelen av fakturakostnadene til strøm, nettleie og avgifter er forskjellig i ulike områder.

På oppfordring fra NVE har Skagerak Nett gitt sine kommentarer til saken i brev av 2. mars 2007. Skagerak Nett oppgir at deres nettleie er basert på årlig inntektsramme fra NVE og at alle hyttekunder har samme satser for nettleien som husholdningskunder i deres nettområde. Beløpet på kr 1900 er et a kontobeløp for neste periode.

NVEs vurdering

NVE vurderer saken i lys av energiloven med tilhørende forskrifter. Det vises spesielt til forskrift av 11. mars 1999 nr 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer (kontrollforskriften). Kontrollforskriften gir nærmere rammer for hvordan nettselskapene skal utarbeide nettleien. I tråd med forskriften er nettselskapene selv ansvarlige for å fastsette en nettleie som er i overensstemmelse med gjeldende regelverk. Dersom NVE får informasjon om at et nettselskap praktiserer en nettleie som er i strid med regelverket, kan NVE treffe vedtak med hjemmel i kontrollforskriftens § 18-1, som sier at: *"Norges vassdrags- og energidirektorat kan gi de pålegg som er nødvendige for gjennomføring av denne forskriften og vilkår satt i konsesjoner gitt av Norges vassdrags- og energidirektorat i medhold av energiloven."*

NVE vil innledningsvis påpeke at et forvaltningsorgan ikke har noen plikt etter forvaltningsloven § 25 til å imøtegå alt det en part har anført. NVE vil ta for seg partenes anførsler ut fra det som har relevans for saken og det som ellers er av betydning for å begrunne vår avgjørelse.

NVE legger til grunn at saken dreier seg om Skagerak Netts nettleie for hyttekunder er i strid med gjeldende regelverk og om andelen av fakturabeløpet som går til strøm, nettleie og avgifter kan variere mellom ulike nettselskap.

NVEs regulering av nettselskapene

Som strømkunde kjøper du to produkt, strøm fra din strømleverandør og transport av strømmen fra nettselskapet som har områdekonsesjon hvor du bor. Du velger selv hvilken strømleverandør du ønsker, men nettleie for transport av strømmen må du betale til ditt lokale nettselskap.

Ettersom nettselskapene har monopol på overføring av strøm er de underlagt økonomisk regulering av NVE. Den økonomiske reguleringen går litt forenklet ut på at NVE hvert år setter en øvre grense for hvor høye inntekter nettselskapene kan hente inn gjennom nettleien. Nivået på inntektsrammen blir fastsatt slik at inntekten over tid skal dekke kostnadene ved effektiv drift og avskriving av nettet, og gi en rimelig avkastning på investert kapital, gitt effektiv drift, utnyttelse og utvikling av nettet. NVE kontrollerer hvert år hvorvidt inntektene fra nettvirksomheten har vært høyere enn det inntektsrammen tillater. Dersom nettselskapene henter inn mer inntekt fra kundene sine enn det inntektsrammen tillater, blir de pålagt å betale dette tilbake til kundene gjennom lavere nettleie de påfølgende årene. Den økonomiske regulering av nettselskapene kan du lese mer om på www.nve.no.

Kostnader i nettet og generelle krav til utforming av nettleien

Nettleien skal så langt som mulig reflektere kostnadene i nettet ved overføring av strøm. Om lag 10 % av kostnadene i elektriske nett er bruksavhengige kostnader som skyldes varmeutvikling i ledninger og transformatorer (nettap). De resterende kostnadene som kapital- og vedlikeholdskostnader er bruksuavhengige. På bakgrunn av denne kostnadsstrukturen stiller kontrollforskriften krav om at nettleien for uttakskunder uten effektavrekning i distribusjonsnettet skal være sammensatt av et bruksuavhengig fastledd og et bruksavhengig energiledd. Fastleddet blir oppgitt i kr/år og skal minimum dekke kundespesifikke kostnader (kostnader til måling, avregning og fakturering osv.). I tillegg skal det sikre at nettselskapet får tilstrekkelige inntekter i forhold til inntektsrammen. Energileddet blir oppgitt i øre/kWh og skal reflektere kostnadene ved endret tap av strøm når en ekstra kWh blir overført. Energileddet kan i tillegg dekke en del av de øvrige kostnadene som ikke blir krevd inn gjennom fastleddet.

Avgifter på nettleien

Stortinget vedtok at forbruksavgiften, en særavgift til statskassen på elektrisk kraft som leveres her i landet, skulle legges på nettleien og kreves inn av netteiere fra og med 2004. Forbruksavgiften som legges på energileddet i nettleien var 10,05 øre/kWh i 2006. For 2007 er forbruksavgiften satt til 10,23 øre/kWh.

Netteiere er også pålagt å legge et påslag på 1 øre/kWh på alt forbruk som faktureres sluttkunder i distribusjonsnettet. Påslaget går til Energifondet, som skal fremme en miljøvennlig omlegging av energibruk og energiproduksjon. Du kan lese mer om Energifondet som forvaltes av Enova SF på www.enova.no.

I tillegg kommer 25 % mva på nettleien og avgifter.

Forskjeller i nettleien mellom ulike nettselskap

Nettleien vil normalt variere fra nettselskap til nettselskap. Forskjeller i nettleien mellom ulike nettselskap skyldes som regel to forhold. Selskapene kan ha ulike kostnader ved å eie og drive nett. Dette slår direkte ut i nivået på nettleien. En annen årsak kan være at nettselskapene har valgt forskjellig fordeling mellom fastledd og energiledd. Store forskjeller i nettleien mellom ulike netteiere skyldes som regel ulike rammebetingelser. Topografiske og klimatiske forhold vil påvirke kostnadene. Som regel vil det koste mer å forsyne et område med spredt bebyggelse enn et tettbygd område. Felles for disse forholdene er at nettselskapene ikke kan endre dem.

Nettselskapene må rapportere nettleien til NVE, som publiserer nettleiestatistikk på www.nve.no/nettleie. For 2006 oppgir Skagerak Nett et fastledd for hyttekunder på 2228 kr/år og et energiledd på 34,5 øre/kWh inklusive mva og forbruksavgift. Hafslund Nett oppgir fastledd på 2000 kr/år og et energiledd på 31,4 øre/kWh inklusive mva og forbruksavgift. For å kunne sammenligne nettleien mellom nettselskapene regner man fastleddet og energileddet om til en beregnet pris per overført kWh. I omregningen antas et årlig strømforbruk på 4000 kWh for hyttekunder. Beregnet pris per overført kWh hos Skagerak Nett blir da 90,2 øre, mens beregnet pris per overført kWh hos Hafslund Nett blir 81,4 øre.

Ettersom nettleien varierer fra nettselskap til nettselskap, kraftprisen varierer mellom ulike kraftleverandører og type kontrakt, og fordi enkelte områder er fritatt for forbruksavgift og merverdiavgift, vil andelen av fakturabeløpet som går til henholdsvis nettleie, kraft og avgifter variere avhengig av nettselskap, kraftavtale og hvor i landet kraften blir levert.

A konto innbetaling

Skagerak Nett forklarer at det aktuelle beløpet på kr 1900 ikke er noen avgift, men et a konto beløp for neste periode. A konto betyr fakturering av en beregnet andel av en antatt årskostnad. Den beregnede andelen beregnes ut fra antatt årlig strømforbruk. Det fremgår av fakturagrunnlaget at a konto beløpet er beregnet ut i fra et antatt årsforbruk på 5929 kWh. Beløpet som er innbetalt på forhånd a konto for gjeldende periode trekkes deretter fra faktura for denne perioden.

Vedtak

NVE finner ikke at Skagerak Netts nettleie for hyttekunder er i strid med kontrollforskriften.

***

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet innen tre uker fra det tidspunkt underretningen er kommet fram til partene, jf forvaltningslovens kap VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes gjennom NVE.

Med hilsen

Marit Lundteigen Fossdal
avdelingsdirektør

Torfinn Jonassen
seksjonssjef

Kopi: Skagerak Nett AS, Postboks 1013, 3204 SANDEFJORD

SAK NR. 10

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

NVE

Nettariff AS
Strømstangvn. 42
1367 SNARØYA

Middelthuns gate 29

Postboks 5091, Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

Org.nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
7694 05 08971

Vår dato: 10 04. 2007
Vår ref.: NVE 200700177-4 emp/vem
Arkiv: 634
Deres dato: 27.12.2006
Deres ref.:

Saksbehandler:
Velaug Amalie Mook
22 95 91 03

NVEs vurdering i klage på BKK Netts avregningsmetode av effektleddet i regionalnettet - vedtak

Nettariff AS klager på vegne av Hydro Sture på BKK Netts avregningsmetode av effektleddet. NVE har vurdert BKK Netts avregningsmetode etter gjeldende regler i energiloven og tilhørende forskrifter. NVE kan ikke finne at BKK Nett har en tarifferingspraksis som er i strid med regelverket.

Saksopplysninger

Nettariff hevder i brev datert 27. desember 2006 at BKK Netts avregningsmetode for effektleddet i regionalnettstariffen er i strid med forskrift av 11. mars 1999 nr 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer (kontrollforskriften), § 13-1 bokstav c, d, e samt § 14-1, og derfor ikke oppfyller energilovens formål med hensyn til en mest mulig rasjonell utnyttelse av nettressursene. Nettariff har kommentert BKK Netts opplysninger i brev av 19. mars 2007.

BKK Nett avregner regionalnettskundene etter kundenes individuelle maksimalbelastning i hver måned i året med differensierte satser for hhv. sommer og vinter.

Nettariff anfører følgende:

- Avregning etter kundens maksimale effektuttak hver måned diskriminerer kunder med lang brukstid og er i strid med kontrollforskriften § 13-1 bokstav c ettersom kunder med jevn belastning over året betaler mer enn kunder som har kortere brukstid, gitt samme effektbelastning i nettets maksimallasttime.

- Månedlig avregning basert på kundens maksimale effektuttak legger begrensninger på kundens utnyttelse av tilgjengelig effektkapasitet i nettet, og hindrer derfor en optimal samfunnsøkonomisk rasjonell utnyttelse av nettet. Dette er i strid med kontrollforskriften § 13-1 bokstav d.

- Effektledd i månedene april – september gjenspeiler ikke relevante nettforhold i regionalnettet da teknisk dimensjonerende utetemperatur for nettet ikke opptrer i noen av disse månedene. Dette er brudd på kontrollforskriften § 13-1 bokstav e.

- Avregning etter kundens maksimale effektbelastning hver måned er ikke forenelig med kontrollforskriften § 14-1 andre ledd, da referansetimene kan forutsis av kundene selv, og referansetimen ikke er en felles referanse, men et individuelt tidspunkt.

Nettariff AS ber om at NVE pålegger BKK Nett å endre avregningspraksisen i hele regionalnettet.

På oppfordring fra NVE har BKK Nett gitt sine kommentarer til klagen i brev av 26. februar 2007.

BKK Nett opplyser at Hydro Sture er en betydelig uttakskunde på nettnivå 1 (132 kV) i BKK Netts regionalnett, og at uttaket til Hydro Sture vil inngå som KII-forbruk i sentralnettavregningen med det første.

BKK Nett planlegger å gå over til sentralnettstariffens k-faktormodell når det første gasskraftverket settes i drift, men mener deres nåværende avregningsmetode som kombinerer kundenes månedlige effektmaksimaler med en sesongdifferensiert tariff gir tydelige og korrekte signaler til kunden uten å diskriminere enkelte kundegrupper.

Til de enkelte klagepunktene anfører BKK Nett følgende:

- Spredningen mellom sommer og vintertariff er satt slik at kunder med typisk forbruksprofil innenfor hver kundegruppe betaler den samme effektive tariffen, gitt belastningsprofilen i BKKs regionalnett. Når det gjelder Hydro Sture har uttaket en jevnere belastningsprofil enn nettet generelt. BKK Nett opplyser at kunder med atypiske uttaksmønster hvor hoveddelen av forbruket foregår om sommeren vil betale en lavere tariff gjennom effektleddet enn gjennomsnittskunden. Avregningsmetoden diskriminerer ikke like kunder.

- Avregningsmetoden bidrar til effektiv utnyttelse av nettet ved at differensierte satser på sommer og vinter stimulerer kundene til å flytte effekt fra høylastperioder om vinteren til sommer. Månedlige avregningsgrunnlag gir kundene insentiv til å begrense effektuttaket gjennom hele året, også på tidspunkt som sammenfaller med lokale flaskehalssituasjoner. Dette legger dessuten til rette for revisjoner om sommeren. Hensynet til det totale kraftsystemet blir ivaretatt ved at en av kundens referansetimer vil være i nærheten av nettets maksimalbelastning. BKK mener derfor at deres praksis for avregning av effektleddet bidrar til effektiv utbygging og bruk av nettet.

- Effektleddet i BKK Netts regionalnettstariff er utformet med utgangspunkt i den relative effektbelastningen i nettet over året. BKK Nett mener nettets belastningsprofil er et relevant nettforhold i denne sammenheng.

- Ettersom kundens eget maksimale effektuttak bestemmer referansetimen er BKK Nett enig i at kunden selv kan forutsi når denne inntreffer. BKK Nett anser imidlertid dette som positivt ettersom det gir kundene økonomiske insentiver til effektstyring. Forskriftens bestemmelse om at referansetimene så langt som mulig ikke skal kunne forutsies av nettbrukerne er etter BKK Netts oppfatning kun et poeng dersom det er noe annet enn eget forbruk som definerer referansetimene.

NVEs vurdering

NVE vurderer saken i lys av energiloven med tilhørende forskrifter. Det vises spesielt til forskrift av 11. mars 1999 nr 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer (kontrollforskriften). Kontrollforskriften gir nærmere rammer for hvordan nettselskapene skal utarbeide sine tariffer. I tråd med forskriften er nettselskapene selv ansvarlige for å fastsette tariffer som er i overensstemmelse med gjeldende regelverk. Dersom NVE får informasjon om at et nettselskap har en tariffpraksis som er i strid med regelverket, kan NVE treffe vedtak med hjemmel i kontrollforskriftens § 18-1, som sier at: *"Norges vassdrags- og energidirektorat kan gi de pålegg som er nødvendige for gjennomføring av denne forskriften og vilkår satt i konsesjoner gitt av Norges vassdrags- og energidirektorat i medhold av energiloven."*

NVE vil innledningsvis påpeke at et forvaltningsorgan ikke har noen plikt etter forvaltningsloven § 25 til å imøtegå alt det en part har anført. NVE vil ta for seg partenes anførsler ut fra det som har relevans for saken og det som ellers er av betydning for å begrunne vår avgjørelse.

NVE legger til grunn at saken dreier seg om hvorvidt avregningsmetoden for kunder i BKK Netts regionalnett er i strid med kontrollforskriften §§ 13-1 bokstav c, d, e og 14-1annet ledd.

Generelt om effektleddet

På grunnlag av økonomisk teori skiller kontrollforskriften mellom bruksavhengige tariffledd og andre tariffledd. Effektleddet faller inn under kategorien andre tariffledd. Disse skal dekke nettkostnader som ikke dekkes gjennom bruksavhengige tariffledd. NVE er derfor av den oppfatning at effektleddet ikke skal være styrende for kundens effektuttak, men være en fordelingsnøkkel som gir mest mulig nøytral inndekning av nettselskapets residuale kostnader.

Kontrollforskriften § 14-1

Kontrollforskriften § 14-1 andre ledd lyder: *"I sentral- og regionalnett skal effektbaserte tariffledd fastsettes med utgangspunkt i kundens effektbelastning i definerte referansetimer. Referansetimene skal så langt som mulig ikke kunne forutsies av nettbrukerne. Det kan legges flere målinger til grunn. Det kan fastsettes et minimum effektgrunnlag."*

Bestemmelsen om at de definerte referansetimene så langt som mulig ikke skal kunne forutsies av nettbrukerne går tilbake til NVEs retningslinjer fra 1996. Her uttrykkes det eksplisitt at kundens maksimaleffekt i en eller flere måneder kan brukes som avregningsgrunnlag for effektleddet i regionalnettet. Formålet med forskriftsteksten er ikke å utelukke bruk av kundens maksimale effektuttak som avregningsgrunnlag, men å begrense muligheten for at forbruk tilpasser seg strategisk for å redusere sine kostnader i de tilfeller hvor nettets makslasttime benyttes som avregningsgrunnlag. Dersom kundens maksimale effektuttak legges til grunn for avregning av effekt vil det ikke være noe problem at denne i prinsippet kan forutsies av kunden selv.

NVE kan derfor ikke se at den metoden BKK Nett benytter for avregning av effektleddet i deres regionalnett er i strid med kontrollforskriften § 14-1 annet ledd.

Kontrollforskriften § 13-1 bokstav c

Kontrollforskriften § 13-1 bokstav c lyder: *"nettselskapene plikter å tilby alle som etterspør nettjenester ikke-diskriminerende og objektive punkttariffer og vilkår."*

NVE viser til at BKK Nett har tatt hensyn til nettets belastningsprofil og at typiske forbruksprofiler innenfor hver kundegruppe skal betale samme effektive tariff når satsene for sommer og vinter fastsettes.

Når BKK Nett benytter kundens månedlige effektmaksimaler som avregningsgrunnlag for effektleddet innebærer dette at kundene samlet sett får et høyt effektgrunnlag (mengde) og at satsen (pris per mengdeenhet) som benyttes for avregning blir tilsvarende lav. Dersom man benytter kundenes effektuttak i nettets makslasttime vil dette gi et lavere effektgrunnlag og tariffen må justeres opp.

Gitt BKK Netts modell, vil en kunde som har en forbruksprofil hvor hovedtyngden av forbruket foregår om sommeren betale en lavere tariff gjennom effektleddet enn gjennomsnittskunden. Slik NVE ser det, diskrimineres ikke kunder med lang brukstid i forhold til andre kunder ved bruk av denne avregningsmetoden. Da det er BKK Nett som fastsetter tariffene og disse ikke er i strid med kontrollforskriften § 13-1 bokstav c, kan ikke NVE se at hvorvidt en kunde med lang brukstid ville kommet bedre ut dersom man benyttet en alternativ avregningsmetode, med en annen fordelingsnøkkel, er relevant i denne sammenheng.

Kontrollforskriften § 13-1 bokstav d og e

Kontrollforskriften § 13-1 bokstav d og e lyder: *"d) tariffene skal utformes slik at de i størst mulig grad gir signaler om effektiv utnyttelse og effektiv utvikling av nettet. e)tariffene kan differensieres etter objektive og kontrollerbare kriterier basert på relevante nettforhold."*

NVE er ikke enig i BKK Netts utsagn om at effektleddet skal gi kundene insentiv til effektbegrensning og flytting av effekt. Som nevnt over er NVE av den oppfatning at effektleddet skal gi en mest mulig nøytral inndekning av nettselskapets residuale kostnader, og det skal derfor ikke gis noe signal gjennom effektleddet som påvirker kundenes kortsiktige tilpasning.

Differensiering av månedssatsene mellom vinter og sommer er et objektivt og kontrollerbart kriterium. En høyere tariff om vinteren enn om sommeren anser NVE som et relevant nettforhold, da systemet har sin maksimallasttime om vinteren. En slik differensiering mellom sommer og vinter gir etter NVEs syn en riktigere kostnadsfordeling mellom kunder i forhold til kundenes effektansvarlighet enn om den samme månedssatsen benyttes.

NVE kan ikke se at avregning etter kundens månedlige maksimale effektuttak bryter med kontrollforskriften § 13-1 bokstav d og e.

Praksis blant nettselskapene

NVE er kjent med at avregningsgrunnlaget for effektleddet har vært basert på kundenes månedlige maksimale effektuttak i flere regionalnett. I tidligere klagesaker har NVE akseptert en slik praksis. NVE stiller seg imidlertid positiv til at stadig flere regionalnetteiere velger å benytte k-faktormodellen, som innebærer at avregningsgrunnlaget fastsettes som et glidende 5-års snitt av kundens effektuttak i systemets maksimalmasttime.

Vedtak

NVE finner ikke at BKK Netts avregningsmetode av effektleddet for kunder i regionalnettet er i strid med §§ 13-1 bokstav c, d og e og 14-1 andre ledd i kontrollforskriften eller forskriftens formål. NVE vil derfor ikke pålegge BKK Nett å endre avregningspraksisen av effektleddet i regionalnettet.

***

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet innen tre uker fra det tidspunkt underretningen er kommet fram til partene, jf forvaltningslovens kap VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes gjennom NVE.

Med hilsen

Marit Lundteigen Fossdal
avdelingsdirektør

Torfinn Jonassen
seksjonssjef

Kopi: BKK Nett AS, Postboks 7050, 5020 BERGEN

SAK NR. 11

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

NVE

Middelthuns gate 29

Postboks 5091, Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

Org.nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
7694 05 08971

Jørgen Lønø
Nordvangveien 5
1540 Vestby

11. 04. 2007

Vår dato:
Vår ref.: NVE 200700533-2 emp/plm
Ref sak 200605487
Arkiv: 623
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Torfinn Jonassen
22 95 94 80

Klage på strømpris for byggestrøm ved leie av byggestrømskasse

Jørgen Lønø klager på Hafslund Installasjons praksis for fastsettelse av strømpris ved utleie av byggestrømskasse. NVE har vurdert saken og konkludert med at Jørgen Lønøs klage faller utenfor NVEs myndighetsområde.

Saksopplysninger

Jørgen Lønø har i epost av 19.12.2006 klaget vilkår for byggestrøm bestilt av Hafslund Installasjon AS. Han ønsket selv å velge strømleverandør, men fikk som svar at strømmen inngår i produktet som del av en totalleveranse. Jørgen Lønø oppfattet at tilbudet kom fra Hafslund (ikke Hafslund Installasjon) og oppfattet derfor tilbudet som en utnyttelse av nettmonopolet.

NVE ba i brev 20.12.2007 Hafslund Nett AS uttale seg i saken.

Hafslund Nett AS viser i sitt svar av 3.1.2007 de ikke tilbyr utleie av byggestrømskap, men tilknytter de provisoriske anlegg til distribusjonsnettet. Utbygger kan enten eie byggestrømskapet selv eller han kan leie dette hos de elektroinstallatører og entreprenører som tilbyr utleie av byggestrømskap. I og med at dette dreier seg om provisoriske anlegg velger de fleste å leie byggestrømskap.

Hafslund Netts begrunnelse for ikke å tilby utleie av byggestrømskap er at sikringsskapet, enten dette er permanent eller provisorisk, er en del av nettkundens installasjon og omfattes ikke av nettselskapets ansvar.

Videre fremholder Haflund Nett AS at det eksisterer et marked med mange aktører som tilbyr byggestrømskap, og utbygger kan også eie dette selv. Verken Hafslund Nett AS eller noen annen aktør står i en monopolsituasjon.

NVEs vurdering

NVE vurderer de problemstillingene som reises i denne saken i lys av energiloven med tilhørende forskrifter. Det vises spesielt til forskrift av 11. mars 1999 nr 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer (kontrollforskriften), hvor det er gitt

nærmere rammer for hvordan nettselskapene skal utarbeide sine tariffer. Nettselskapene er selv ansvarlige for å fastsette tariffer som er i overensstemmelse med gjeldende regelverk. Dersom NVE likevel får informasjon om at et nettselskap har en tariffpraksis som er i strid med regelverken, kan NVE treffe vedtak med hjemmel i kontrollforskriftens § 18-1, som sier at: *"Norges vassdrags- og energidirektorat kan gi de pålegg som er nødvendige for gjennomføring av denne forskriften og vilkår satt i konsesjoner gitt av Norges vassdrags- og energidirektorat i medhold av energiloven."*

NVE vil innledningsvis påpeke at et forvaltningsorgan ikke har noen plikt etter forvaltningsloven § 25 til å imøtegå alt det en part har anført. NVE vil ta for seg partenes anførsler ut fra det som har relevans for saken og det som ellers er av betydning for å begrunne vår avgjørelse.

Hafslund Nett AS er gitt områdekonsesjon etter energiloven § 3-2 og omsetningskonsesjon etter § 4-1. Gjennom disse konsesjonene er Hafslund Nett AS gitt både rettigheter og plikter. NVE har vurdert om utleie av byggekasser faller inn under de plikter som er pålagt Hafslund Nett AS som nettselskap gjennom selskapets omsetningskonsesjon.

Etter NVEs vurdering er ikke utleie av byggestrømkasser en del av de plikter som er pålagt Hafslund Nett AS som nettselskap gjennom selskapets omsetningskonsesjon. Vilkår ved leie av byggestrømskasser faller derfor utenfor NVEs myndighetsområde som omfattes av kontrollforskriften.

Flere selskap der i blant Hafslund Installasjon AS, tilbyr utleie av byggekasser. Hafslund Nett AS handler derfor ikke i strid med regelverket når de ikke selv tilbyr utleie av byggekasser. Hafslund Nett AS har heller ingen rett til å hindre at andre selskap skal tilby utleie av byggekasser.

Konklusjon

De vilkår som Hafslund Installasjon AS har for leie av byggekasser faller utenom NVEs myndighetsområde. NVE finner ikke at Hafslund Nett AS praksis vedrørende byggekasser er i strid med bestemmelsene i kontrollforskriften.

***

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet innen tre uker fra det tidspunkt underretningen er kommet fram til partene, jf forvaltningslovens kap VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes gjennom NVE.

Med hilsen

Marit Fossdal Lundteigen
avdelingsdirektør

Torfinn Jonassen
seksjonssjef

Kopi: Hafslund Nett AS 0247 Oslo, Hafslund Installsjon AS 0247 Oslo
Vedlegg: Redegjørelse fra Hafslund Nett

SAK NR. 12

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

NVE

BKK Nett AS
Postboks 7050
5020 BERGEN

Middelthuns gate 29

Postboks 5091, Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

Org.nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
7694 05 08971

17. 04. 2007
Vår dato:
Vår ref.: NVE 200700475-2 emk/ave
Arkiv: 623
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Arne Venjum
22 95 92 58

Klage på fakturering av ved omlegging av nettanlegg - BKK Nett AS

Saksopplysninger

Vi viser til e-post av 29. november 2006 fra Roy Tønnessen.

Roy Tønnessen opplyser at deler av de strømanleggene som forsyner hans bolig måtte legges om i forbindelse med en påbygging av boligen. Regningen som BKK sendte for omleggingen kom på knappe kr 15 000,-. Roy Tønnessen hevder at BKK har fakturert for tiltak i nettet som ikke var nødvendig for Roy Tønnessens del. Roy Tønnesen hevder også at BKK skal ha antydet at kostnaden for omleggingen ville komme på kr 8 000,-.

BKK har gitt sine kommentarer til saken i brev av 4. januar 2007. BKK er ikke kjent med at selskapet skal ha forespeilet at kostnadene ved omleggingen skulle komme på kr 8 000,-, men viser til at "*Standard pris for omlegging fra luft til kabel ligger mellom 10-12 000 kroner inkludert mva.*". At totalsummen ble større i dette tilfelle skyldes at Roy Tønnessen ikke gjennomførte grunnarbeid som tidligere avtalt med BKK.

NVEs vurdering

NVE regulerer nettselskapene med hjemmel i energiloven med tilhørende forskrifter. Som en del av reguleringen er BKK Nett gitt områdekonsesjon etter energiloven § 3-2 og omsetningskonsesjon etter lovens § 4-1. Gjennom disse konsesjonene er BKK Nett gitt både rettigheter og plikter. Områdekonsesjonen gir BKK Nett rett og plikt til å bygge og drive anlegg for fordeling av elektrisk energi med spenning opp til et gitt nivå innenfor et gitt geografisk område. Konsesjonen gir også andre plikter, som for eksempel en plikt til å tilknytte nye kunder til nettet, holde anlegg i tilfredsstillende driftssikker stand, tilby en tilfredsstillende leveringskvalitet m.v. For at områdekonsesjonæren skal kunne ivareta de pliktene han er gitt gjennom konsesjonen er han gitt rettigheter til å fastsette vilkår

for tilknytning til og bruk av nettet, herunder priser og annen økonomisk godtgjørelse (tariffer). For å hindre at nettselskap misbruker den monopolstillingen som er gitt gjennom områdekonsesjonen så er nettselskapene i tillegg regulert gjennom en omsetningskonsesjon. Gjennom omsetningskonsesjonen regulerer NVE bl.a. nettselskapenes samlede inntekt og nettselskapenes fastsettelse av tariffene og vilkår for tilknytning til og bruk av nettet.

Reguleringen av nettselskapenes tariffer og vilkår for tilknytning til og bruk av nettet omfatter først og fremst de forhold som berøres av det direkte kundeforholdet mellom nettselskapet og nettkundene. I forskrift av 11. mars 1999 nr 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer (kontrollforskriften) § 17-5 reguleres bl.a. hva nettselskapet kan kreve at en ny kunde som ønsker tilknytning til nettet skal betale, og betalingen fra en eksisterende kunde som ber om en forsterkning av eksisterende nett.

Når Roy Tønnessen i denne saken har bedt BKK Nett om at et eksisterende nettanlegg flyttes, så er verken selve ansvaret for flyttingen eller spørsmål om kostnadsfordeling direkte omtalt i regelverket. I kontrollforskriftens § 1-4 andre ledd heter det at "*Kunden kan faktureres for merkostnaden forbundet med endring av eksisterende anlegg, eller når han etterspør kvalitet eller tjenester som normalt ikke kan forventes levert.*" Forskriften gir imidlertid ikke nærmere regler for hva som er å anse som en merkostnad.

NVE legger til grunn at BKK Nett på oppføringstidspunktet hadde de nødvendige tillatelser. Spørsmål om flytting som følge av at man i ettertid ønsker å anvende grunnen til et alternativt formål og hvilke merkostnader dette innebærer, er dermed først og fremst å regne som et privatrettslig forhold mellom den som bestiller omlegging av eksiterende anlegg og nettselskapet som må utføre omleggingen.

NVE vil likevel kommentere enkelte sider ved saken. Siden det er Roy Tønnessen som i denne saken har bedt om flytting av eksisterende nettanlegg, er det etter NVEs vurdering liten tvil om at BKK Nett kan kreve at Roy Tønnessen også dekker hele kostnaden forbundet med flyttingen. Ut fra en rimelighetsbetraktning legger NVE imidlertid til grunn at omleggingen skal gjennomføres til lavest mulig kostnad for rekvirenten. NVE har ikke vurdert hva som er riktig kostnad for den aktuelle omleggingen, men basert på en skjønnmessig betraktning er det ikke grunn for å hevde at det fakturerte beløpet i dette tilfelle er satt urimelig høyt.

Konklusjon

NVE finner ikke at BKK Nett AS har opptrådt i strid med forskriftens bestemmelser eller etablert forvaltningspraksis i den foreliggende saken.

***

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet innen tre uker fra det tidspunkt underretningen er kommet fram til partene, jf forvaltningslovens kap VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes gjennom NVE.

Med hilsen

Marit Lundteigen Fossdal
Avdelingsdirektør

Torfinn Jonassen
seksjonssjef

Brevets mottakere:

Navn1	Navn2	Adr	Post	Land
BKK Nett AS		Postboks 7050	5020 BERGEN	
Roy Tønnesen		roy.tonnessen@bergen.kommune.no		

SAK NR. 13

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

NVE

Jæren Everk
Postboks 55
4367 Nærbø

Middelthuns gate 29

Postboks 5091, Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

Org.nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
7694 05 08971

Vår dato: 17. 04. 2007
Vår ref.: NVE 200700695-1 emp/chs
Arkiv: 623
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Christina Sepúlveda
22 95 98 66

NVEs vurdering i klage på krav om dekning av utgifter ved flytting av trafo - vedtak

Coop Vigrestad klager på Jæren Everks krav om dekning av utgifter ved flytting av trafo. NVE har vurdert Jæren Everks tariffpraksis i denne saken etter gjeldende regler i energiloven og tilhørende forskrifter. NVE kan ikke finne at Jæren Everks krav om at Coop Vigrestad skal dekke både utgifter til materiell og utført arbeid er i strid med regelverket.

Saksopplysninger

Coop Vigrestad ber i brev datert 22. september 2006 om NVEs vurdering av Jæren Everks krav om dekning av kostnader i forbindelse med flytting av trafokiosk.

Det vises i brevet til at Coop Vigrestad, som en forutsetning for å få tillatelse til en omfattende utbygging, ble pålagt av Hå kommune å bære kostnadene med en ny gate som skulle anlegges. I traseen for denne gaten sto en trafokiosk som dermed måtte flyttes 10 meter. Videre fremgår det at Jæren Everk krever at Coop Vigrestad dekker utgifter med ny trafokiosk, annet forbruksmateriell og utført arbeid. Etter Coop Vigrestads vurdering er det rimelig at de kun dekker utførte arbeidstimer og noe arbeidsmateriell i forbindelse med skjøting av kabler.

I brev av 12. oktober 2006 har NVE bedt Jæren Everk kommentere brevet fra Coop Vigrestad. Jæren Everk har redegjort for saken i brev av 7. november 2006.

Jæren Everk opplyser bl.a. at det praktisk ikke var mulig å gjennomføre en omlegging av nettet uten først å sette en ny nettstasjon inklusive trafo under spenning. Dette begrunnes ifølge Jæren Everk med at flytting av eksisterende nettstasjon ville ha forårsaket strømavbrudd på minst to døgn for alle kunder tilknyttet denne nettstasjonen. Det opplyses videre at nettstasjonen som ble demontert er fra 1984. Ifølge Jæren Everk ville det ikke vært behov for utskifting av dette anlegget på flere år.

NVEs vurdering

NVE regulerer nettselskapene med hjemmel i energiloven med tilhørende forskrifter. Som et ledd i NVEs regulering er Jæren Everk tildelt områdekonsesjon etter energiloven § 3-2 og omsetningskonsesjon etter lovens § 4-1. Gjennom disse konsesjonene er Jæren Everk gitt både rettigheter og plikter. Områdekonsesjonen gir Jæren Everk rett og plikt til å bygge og drive anlegg for fordeling av elektrisk energi med spenning opp til et gitt nivå innenfor et gitt geografisk område. Konsesjonene gir også andre plikter, som for eksempel en plikt til å tilknytte nye uttakskunder til nettet, holde anlegg i tilfredsstillende driftssikker stand, tilby en tilfredsstillende leveringskvalitet m.v. For at konsesjonæren skal kunne ivareta de pliktene han er gitt gjennom konsesjonene er han gitt rettigheter til å fastsette vilkår for tilknytning til og bruk av nettet. Disse vilkårene omfatter priser og annen økonomisk godtgjørelse (tariffer). For å hindre at nettselskap misbruker den monopolstillingen som er gitt gjennom områdekonsesjonen regulerer NVE nettselskapenes samlede inntekt og nettselskapenes fastsettelse av tariffene og vilkår for tilknytning til og bruk av nettet.

I forskrift av 11. mars 1999 nr 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer (kontrollforskriften), er det gitt nærmere rammer for hvordan nettselskapet skal utforme sine tariffer. Et av hovedprinsippene ved tariffutformingen er at tariffene skal være referert tilknytningspunktet, jf § 13-1 bokstav a). Denne bestemmelsen må bl.a. forstås slik at reguleringen av nettselskapenes tariffer og vilkår for tilknytning til og bruk av nettet først og fremst omfatter det direkte kundeforholdet mellom nettselskapet og nettkunden.

Når Coop Vigrestad i denne saken har bedt Jæren Everk om at et eksisterende nettanlegg flyttes, uten at dette direkte berører Coop Vigrestads direkte kundeforhold til nettselskapet, så er verken selve ansvaret for flyttingen eller spørsmål om kostnadsfordeling direkte omtalt i regelverket. I kontrollforskriftens § 1-4 andre ledd heter det imidlertid at "*Kunden kan faktureres for merkostnaden forbundet med endring av eksisterende anlegg, eller når han etterspør kvalitet eller tjenester som normalt ikke kan forventes levert.*" Forskriften gir imidlertid ikke nærmere regler for hva som er å anse som en merkostnad.

Etter NVEs vurdering må man i denne saken ta utgangspunkt i de vilkår for utnyttelse av grunnen som ble lagt til grunn da nettstasjonen/trafokiosken opprinnelig ble oppført. NVE legger videre til grunn at Jæren Everk på oppføringstidspunktet hadde de nødvendige tillatelser. Spørsmål om flytting som følge av at man i ettertid ønsker å anvende grunnen til et alternativt formål og hvilke merkostnader dette innebærer, er dermed først og fremst å regne som et privatrettslig forhold mellom den som bestiller omlegging av eksiterende anlegg og nettselskapet som utfører omleggingen.

NVE vil likevel kommentere enkelte sider ved saken. Siden det er Coop Vigrestad som i denne saken som har bedt om flytting av nettstasjonen/trafokiosk, er det etter NVEs vurdering liten tvil om at Jæren Everk kan kreve at Coop Vigrestad også dekker påløpte kostnader forbundet med flyttingen. Når det ikke er mulig å flytte eksisterende nettstasjon/trafokiosk så vil kostnaden ved omlegging også omfatte kostnaden med å sette opp en ny nettstasjon/trafokiosk. Ut fra en rimelighetsbetraktning legger NVE imidlertid til grunn at omleggingen skal gjennomføres til lavest mulig kostnad for rekvirenten, og at det er dette som må anses som grunnlag for å fastsette "merkostnaden" i henhold til kontrollforskriftens § 1-4. I denne saken vil derfor NVE henstille om at dersom den gamle nettstasjonen har en gjenbruksverdi bør det tas hensyn til dette i kravet om betaling fra Coop Vigrestad.

Konklusjon

NVE finner ikke at Jæren Everks praksis i denne saken er i strid med gjeldende bestemmelser i kontrollforskriften.

***

Med hilsen

Marit Lundteigen Fossdal
avdelingsdirektør

Torfinn Jonassen
seksjonssjef

Brevets mottakere:

Jæren Everk	Postboks 55	4367 NÆRBØ
Coop Vigrestad	Lagårdsveien 2	4362 VIGRESTAD

SAK NR. 14

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

NVE

Steinar Lien
Dalborgv. 89
2817 GJØVIK

Middelthuns gate 29

Postboks 5091, Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

Org.nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
7694 05 08971

Vår dato: 17. 04. 2007
Vår ref.: NVE 200701840-4 emp/vem
Arkiv: 623
Deres dato: 22.02.2007
Deres ref.:

Saksbehandler:
Velaug Amalie Mook
22 95 91 03

NVEs vurdering i klage på anleggsbidrag for hytte på Ulset i Valdres - vedtak

Steinar Lien klager på fastsatt anleggsbidrag for tilknytning av hytte med sikringsstørrelse 3x50 A. NVE har vurdert Valdres Energiverk A/S sin praksis for innkreving av anleggsbidrag etter gjeldende regler i energiloven og tilhørende forskrifter. NVE finner at Valdres Energiverk har anledning til å differensiere anleggsbidraget etter kundens mulige effektuttak, men at en indeksjustering av anleggsbidraget er i strid med regelverket.

Saksopplysninger

NVE viser til klage fra Steinar Lien av 22. februar 2007.

Lien ønsker overbelastningsvern på 3x50 A. Valdres Energiverk tilbød tilknytning med overbelastningsvern 3x25 A, og fastsatte et indeksjustert anleggsbidrag på kr 50 500 for dette. I samråd med installatør mener Lien at 3x25 A ikke er tilstrekelig i forhold til hans behov, og Lien har derfor søkt Valdres Energiverk om å øke sikringsstørrelsen til 3x50 A. Lien finner det urimelig at Valdres Energiverk krever et ytterligere anleggsbidrag på kr 32 500 for denne økningen. Anlegget har ikke vært tilkoblet og Lien er kjent med at en oppjustering av overbelastningsvernet ikke utløser behov for nye forsterkninger i nettet.

NVE har i brev av 5. mars 2007 bedt Valdres Energiverk kommentere klagen.

Valdres Energiverk har gitt sine kommentarer i brev av 19. mars 2007, hvor de forklarer at nettet i området er bygd ut for å kunne koble til flere hytter. For tilkobling til nettet har Valdres Energiverk på bakgrunn av REN kostnadskatalog beregnet et anleggsbidrag på kr 43 300. Beløpet inkluderer opp til 50 meter stikkabel, det indeksreguleres og forutsetter en sikringsstørrelse på 3x25 A. Når Lien ønsker overbelastningsvern på 3x50 A innebærer dette at han beslaglegger kapasitet i fellesanlegget tilsvarende to enkeltanlegg på 3x25 A. Valdres Energiverk har derfor beregnet en standardpris for økning per ampere ved å trekke kr 11 000 fra anleggsbidraget på kr 43 300. Fradraget på kr 11 000 gjøres for å ta høyde for at de kundespesifikke kostnadene ikke øker, da det kun er en stikkledning, et kortslutningsvern etc. På bakgrunn av dette krever Valdres Energiverk et anleggsbidrag på kr 32 500 i tillegg til det opprinnelige anleggsbidraget på kr 50 500.

NVEs vurdering

NVE vurderer saken i lys av energiloven med tilhørende forskrifter. Det vises spesielt til forskrift av 11. mars 1999 nr 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer (kontrollforskriften). Kontrollforskriften gir nærmere rammer for hvordan nettselskapene skal utarbeide sine tariffer. I tråd med forskriften er nettselskapene selv ansvarlige for å fastsette tariffer som er i overensstemmelse med gjeldende regelverk. Dersom NVE likevel får informasjon om at et nettselskap har en tariffpraksis som er i strid med regelverket, kan NVE treffe vedtak med hjemmel i kontrollforskriftens § 18-1, som sier at: *"Norges vassdrags- og energidirektorat kan gi de pålegg som er nødvendige for gjennomføring av denne forskriften og vilkår satt i konsesjoner gitt av Norges vassdrags- og energidirektorat i medhold av energiloven."*

NVE vil innledningsvis påpeke at et forvaltningsorgan ikke har noen plikt etter forvaltningsloven § 25 til å imøtegå alt det en part har anført. NVE vil ta for seg partenes anførsler ut fra det som har relevans for saken og det som ellers er av betydning for å begrunne vår avgjørelse.

NVE legger til grunn at saken dreier seg om hvorvidt Valdres Energiverk kan øke anleggsbidraget for tilknytning av Liens hytte når Lien ønsker overbelastningsvern som krever mer kapasitet enn forutsatt i det opprinnelige anleggsbidraget, og om anleggsbidraget kan indeksjusteres.

Nettselskapenes anledning til å kreve anleggsbidrag

Nettselskapene kan fastsette et anleggsbidrag for å dekke anleggskostnadene ved nye nettilknytninger eller ved forsterkning av nettet til eksisterende kunder. Formålet er å synliggjøre kostnadene ved tilknytningen eller forsterkningen og å fordele kostnadene mellom nettkunden og nettselskapets øvrige kunder.

Det fremgår av kontrollforskriften § 17-5 femte ledd at anleggsbidraget maksimalt kan settes lik anleggskostnad. Anleggskostnad settes lik nødvendige kostnader ved tilknytningen inklusive timeverk for personell, maskiner og utstyr, jf. § 17-5 sjette ledd. For å kunne sette anleggsbidraget lik anleggskostnad kreves imidlertid at nettanlegget som bygges kun benyttes av den aktuelle kunden. Dette gir Valdres Energiverk hjemmel til å kreve full kostnadsdekning for de kundespesifikke delene av anlegget forutsatt at (standard-)komponentene som er benyttet har en kapasitet som er tilpasset kundens behov.

Om innkreving av anleggsbidrag til nettanlegg som forsyner flere kunder heter det i § 17-5 tredje ledd at *"i radielle fellesanlegg kan en forholdsmessig andel av disse kostnadene inngå i anleggsbidraget"*. Radielle nett kan forstås som nettanlegg som forsyner en avgrenset og identifiserbar kundegruppe. Ut i fra den informasjonen NVE har i saken vil nettstasjonen og hovednettet Valdres Energiverk har bygget for å forsyne hyttene i det aktuelle hyttefeltet være å anse som et radielt fellesnett. Valdres Energiverk kan derfor kreve anleggsbidrag fra de som ønsker å tilknytte seg for å finansiere dette nettanlegget.

Kontrollforskriftens § 17-5 syvende ledd åpner for at Valdres Energiverk kan fordele anleggsbidraget mellom kunder som tilknytter seg nettet på ulike tidspunkt, men senest innen ti år etter ferdigstillelse av anlegget. Kostnadsfordelingen kan skje blant annet ved at nettselskapet helt eller delvis forskutterer investeringskostnadene og fastsetter anleggsbidraget andelsvis overfor de kunder som etter hvert blir tilknyttet nettet.

Anleggsbidraget skal i utgangspunktet beregnes individuelt for den enkelte sluttkunde og tilpasses kundens eller kundegruppens effektbehov. Det er likevel vanlig praksis ved tilknytning av hytte- eller boligfelt at det totale anleggsbidraget fordeles likt på alle kundene. En slik praksis er også forvaltningsmessig akseptert når kundene tilhører samme tariffgruppe. NVE oppfatter at Valdres Energiverk har fordelt anleggskostnadene likt på et gitt antall hytter, under forutsetning av at overbelastningsvernet per hytte er på 3x25 A. Når Lien ønsker overbelastningsvern på 3x50 A vil Lien beslaglegge kapasitet i nettet som går på bekostning av hvor mange andre hytter som kan tilknyttes. NVE aksepterer derfor at Valdres Energiverk øker anleggsbidraget for kunder som ønsker overbelastningsvern utover de 3x25 A som Valdres Energiverk har satt som standard. NVE har ingen innvendinger til at kundens forholdsmessige andel av anleggsbidraget for fellesanlegget baseres på kundens mulige effektuttak.

NVE vil gjøre oppmerksom på at vi i denne saken kun har tatt stilling til om Valdres Energiverk kan kreve anleggsbidrag fra Lien og hvorvidt anleggsbidraget kan økes for kunder som ønsker overbelastningsvern utover de 3x25 A som Valdres Energiverk har satt som standard. NVE har ikke vurdert de enkelte kostnadselementene som inngår i beregningsgrunnlaget for anleggsbidraget, og tar derfor heller ikke stilling til anleggsbidragets størrelse. I henhold til kontrollforskriften § 13-5 plikter Valdres Energiverk på forespørsel fra kunden å gi kunden informasjon om beregningsgrunnlaget for anleggsbidraget. Denne informasjonen skal inneholde de opplysninger kunden i samråd med sakkyndig trenger for å kunne vurdere rimeligheten i de kostnadsberegninger som er lagt til grunn ved beregningen av anleggsbidraget.

Indeksjustering av anleggsbidraget

Valdres Energiverk oppgir at anleggsbidraget for fellesanlegget indeksjusteres. NVE vil påpeke at anleggsbidraget maksimalt kan settes lik nødvendige kostnader ved tilknytningen eller forsterkningen. Med nødvendige kostnader menes anleggskostnader på tidspunkt for ferdigstillelse av anlegget. Kostnader som eventuelt måtte påløpe ved at nettselskapet forskutterer investeringskostnadene for fremtidige tilknytninger håndteres gjennom inntektsrammereguleringen, og kan derfor ikke kreves inn gjennom anleggsbidraget. Etter NVEs vurdering er en indeksjustering av anleggsbidraget derfor i strid med kontrollforskriften § 17-5.

Vedtak

NVE finner ikke at Valdres Energiverk sitt krav om anleggsbidrag og differensiering av anleggsbidraget basert på kundenes mulige effektuttak er i strid med § 17-5 i kontrollforskriften.

NVE finner at en indeksjustering av anleggsbidraget er i strid med § 17-5 i kontrollforskriften, og pålegger derfor Valdres Energiverk å umiddelbart legge om praksis ved beregning av anleggsbidrag. Vedtaket innebærer at Valdres Energiverk må foreta en ny beregning av anleggsbidraget til Steinar Lien. I den nye beregningen skal anleggsbidraget ikke indeksjusteres. NVE ber om å få tilsendt kopi av den nye beregningen av anleggsbidraget.

***

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet innen tre uker fra det tidspunkt underretningen er kommet fram til partene, jf forvaltningslovens kap VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes gjennom NVE.

Med hilsen

Marit Lundteigen Fossdal
avdelingsdirektør

Torfinn Jonassen
seksjonssjef

Kopi: Valdres Energiverk A/S, Postboks 124, 2901 FAGERNES

SAK NR. 15

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

NVE

Statnett SF
Postboks 5192 Maj.
0302 OSLO

Middelthuns gate 29

Postboks 5091, Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

Org.nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
7694 05 08971

Vår dato: 18. 04. 2007
Vår ref.: NVE 200700696-3 emp/tjo
Arkiv: 623
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Torfinn Jonassen

NVEs vurdering i klage fra Hafslund Nett på endringer av sentralnettstariffens faste ledd - vedtak

Hafslund Nett klager på endringer av sentralnettstariffens faste ledd. NVE har vurdert Statnetts endring av tariffer 1.11.2006 og 1.1.2007 etter gjeldende regler i energiloven og tilhørende forskrifter. NVE finner at Statnetts endring av tariffer 1.11.2006 og 1.1.2007 er i strid med regelverket.

Saksopplysninger

Hafslund Nett AS har i brev av 20.12.2007 klaget på Statnetts reduksjon i sentralnettstariffens faste ledd. I brevet redegjør Hafslund Nett for bakgrunn for klagen er at Statnett i brev 24.10.2006 har varslet en betydelig reduksjon i sentralnettstariffens faste ledd, for månedene november og desember 2006. Videre redegjør Hafslund Nett at omtrent samtidig, dvs. den 23.10.2006, informerte Statnett om en kraftig prisøkning i sentralnettstariffen for 2007. Etter Hafslund Netts oppfatning har Statnett ved de varslede prisendringer brutt flere av bestemmelsene i kontrollforskriften. Dette både med hensyn til brudd på varslingsplikten og brudd på regelverket for håndtering av mer- eller mindreinntekt. Hafslund Nett AS mener også Statnetts handling strider mot formålsparagrafen i energilovforskriften og i tillegg bidrar til å svekke bransjens renommé ytterligere. Ikke minst gjelder dette hvis underliggende nettselskap hadde hatt anledning til å videreføre Statnetts handlinger ut i sluttbrukertariffene, slik man i prinsippet burde gjort. På bakgrunn av ovennevnte forhold påklager Hafslund Nett Statnetts tariffendringer per 1.11.2006 og per 1.1.2007.

NVE har i brev av 22.1.2007 bedt Statnett gi sine kommentarer til klagen.

I brev av 9.2.2007 har Statnett gitt sine kommentarer til klagen. Statnett begrunner endringen i sentralnettstariffen per 1.11.2006 med at prognoser utarbeidet i august-september 2006 viste at sentralnettet ville ha opparbeidet en vesentlig merinntekt ved utgangen av 2006 (ca 200-300 mill kr). Årsaken til merinntekten var høy kraftpris sommeren 2006. Dette medførte høyere tariffinntekter fra sentralnettets energiledd enn forutsatt ved fastsettelsen av tariffen for 2006.

Videre begrunner Statnett tariffendringen at Stattnett fra 1.1.2007 implementer IFRS regnskapsregler. EU har vedtatt at børsnotert foretak og foretak med obligasjoner børser i EU-området må implementer IFRS i konsernregnskapet. I følge Statnett må som følge av EØS-avtalen, også norske selskaper

implementere IFRS. Statnett har børsnoterte obligasjoner og må derfor implementere IFRS. Statnett har valgt å avlegge også selskapsregnskapet etter IFRS.

I følge Statnett vil dette regnskapsmessig bety at mer-/ mindreinntekt ikke kan føres i balansen som hhv. kortsiktig gjeld eller kortsiktig fordring. Dette innebærer igjen at endringer i mer-/ mindreinntekt vil måtte resultatføres.

Videre begrunner Statnett at for nettselskapene varierer mer-/mindreinntekt mye fra år til år. Dersom nettselskapene fortsetter dagens praksis med å innarbeide mer-/mindreinntekt i neste års tariff, vil selskapenes regnskapsmessige resultat gi et svært misvisende bilde av realiteten i selskapenes økonomiske resultater.

På bakgrunn av dette valgte Statnett å endre tariff i november og desember for på den måten å minimere akkumulert merinntekt ved utgangen av 2006.

Statnett mener at iht. kontrollforskriftens § 13-5 skal nettselskapet gi informasjon innen "rimelig tid" før nye tariffer trer i kraft. Statnett har tolket 14 dager som rimelig tid. Statnett mener det er lite sannsynlig at en tariffendring i sentralnettet så vidt tett opp til årsskiftet ville avstedkomme tariffendringer i underliggende nett.

Statnett mener at tariffendringen ikke strider mot kontrollforskriftens § 8-6 om at nettselskapet skal håndtere mer- og mindreinntekt slik at saldo over tid går mot null *(nåværende § 7-5)*. Statnett kan ikke se at en tariffendring gjennom året strider mot denne paragrafen. I følge Statnett var formålet med tariffendringen nettopp å bringe merinntekten mot null. Statnett mener det må være i kundenes interesse at dette skjer så fort som mulig, og at Statnett ikke sitter unødig lenge på opparbeidet mer-/mindreinntekt.

NVEs vurdering

NVE vurderer saken i lys av energiloven med tilhørende forskrifter. Det vises spesielt til forskrift av 11. mars 1999 nr 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer (kontrollforskriften). Kontrollforskriften gir nærmere rammer for hvordan nettselskapene skal utarbeide sine tariffer. I tråd med forskriften er nettselskapene selv ansvarlige for å fastsette tariffer som er i overensstemmelse med gjeldende regelverk. Dersom NVE likevel får informasjon om at et nettselskap har en tariffpraksis som er i strid med regelverket, kan NVE treffe vedtak med hjemmel i kontrollforskriftens § 18-1, som sier at: *"Norges vassdrags- og energidirektorat kan gi de pålegg som er nødvendige for gjennomføring av denne forskriften og vilkår satt i konsesjoner gitt av Norges vassdrags- og energidirektorat i medhold av energiloven."*

NVE vil innledningsvis påpeke at et forvaltningsorgan ikke har noen plikt etter forvaltningsloven § 25 til å imøtegå alt det en part har anført. NVE vil ta for seg partenes anførsler ut fra det som har relevans for saken og det som ellers er av betydning for å begrunne vår avgjørelse.

NVE legger til grunn at saken dreier seg to forhold. For det første om Statnetts justering av tariffene per 1.11.2006 for å eliminere prognosert saldo for mer-/mindreinntekt ved regnskapsårets slutt, er i strid med kontrollforskriften. For det andre om Statnetts varsling av tariffendringen er i strid med kontrollforskriften.

Tilbakeføring av merinntekt

I kontrollforskriften § 7-5 om "Tariffering og håndtering av mer- eller mindreinntekt" reguleres forhold vedrørende hvordan saldo for mer- eller mindreinntekt skal håndteres. Her heter det i § 7-5

tredje ledd *"Nettvirksomheten skal håndtere merinntekt og mindreinntekt slik at saldo over tid går mot null. Merinntekt skal tilbakeføres kundene og mindreinntekt kan hentes inn fra kunden gjennom beregning av tariffene."*. Her fremkommer det at saldo for mer-/mindreinntekt skal tas inn gjennom en økning eller reduksjon i tariffene, og ikke på annen måte som for eksempel kontant utbetaling til den enkelte kunde. Bestemmelsens formulering om *"slik at saldo over tid går mot nul."*, må sees i lys av at det i Retningslinjer for inntektsramme for overføringstariffer fra oktober 1996 i kap 3.4, fremkom at meravkastning skulle i sin helhet tilbakeføres kundene gjennom tillatt inntekt og derigjennom tariffene i påfølgende år. Tilsvarende skulle mindreavkastning tilbakeføres kundene på tilsvarende måte. Gjennom den første versjonen av kontrollforskriften av 11.mars 1999 er det gjort en endring slik at det for det første dreier seg om mer-/mindreinntekt og ikke mer-/mindreavkastning. For det andre skal ikke merinntekt i sin helhet tilbakeføres, men *"....slik at saldo over tid går mot null"*.

Endringene ble etter NVEs tolkning gjort for å sikre stabilitet i tariffene, slik at tariffene ikke endres fra det ene året til det andre på grunn av budsjettavvik. Betydelige endringer i tariffene i løpet av ett år for å rette opp budsjettavvik vil med samme begrunnelse, være i strid bestemmelsen. Etter NVEs vurdering har Statnett opptrådt i strid med § 7-5 i kontrollforskriften gjennom å først redusere tariffene i november og desember 2006 for så sette opp tariffene fra januar 2007.

Hvorvidt Statnett er pålagt en ny regnskapspraksis og at det kan få betydning for hvor informative regnskapene til Statnett er, har ikke NVE lagt vekt på. Vi vil likevel bemerke at problemstillingene vedrørende innføring av IFRS, utførlig burde kunne forklares i note til regnskapet.

Informasjonsplikt

I henhold til § 13-5 om Informasjonsplikt første ledd heter det *"Nettselskapene plikter av eget tiltak å gi andre nettselskaper den informasjon som er nødvendig for at disse skal kunne beregne egne tariffer. Informasjonen skal gis innen rimelig tid før nye tariffer trer i kraft."*. Dette må sees i lys av den informasjonsplikten nettselskap har overfor nettkunder. I § 13-5 fjerde ledd heter det *"Nettselskapene skal i rimelig tid før endring av tariffene trer i kraft informere den enkelte nettkunde om tariffendringer."*. Etter NVEs vurdering skal derfor overliggende nett informere underliggende nett om tariffendringer slik at underliggende nett kan justere sine tariffer, for så innen *rimelig tid* informere sine nettkunder.

Mange nettselskap sender ut informasjon om fremtidig tariffendring som vedlegg til fakturaen. Dette er en kostnadseffektiv metode som også ivaretar nettselskapenes informasjonsplikt på en god måte. I henhold til Forskrift for måling, avregning og samordnet opptreden ved kraftomsetning og fakturering av nettjenester, heter det i § 6-1 *"Husholdninger med forventet årlig strømforbruk større enn 8000 kWh skal faktureres etterskuddsvis minimum hver tredje måned på bakgrunn av avlesning, jf. § 3-3 tredje ledd."*. Dette er den gruppen som for de fleste nettselskap inneholder flest nettkunder. Etter NVEs vurdering skal derfor overliggende nett varsle om tariffendringer slik at underliggende nett rekker å informere om evt. tariffendringer gjennom vedlegg til fakturaen, tilpasset kravet til tarifferingshyppighet for den nevnte tariffgruppen. Dette innebærer etter NVEs vurdering, at Statnett skal varsle om tariffendringer minimum 3 måneder før tariffendringen finner sted. Fordi samtlige nettbrukere i Norge er berørt av sentralnettariffen hviler det et særskilt ansvar på Statnett vedrørende rutiner for tariffendring.

Statnett har etter NVEs vurdering handlet i strid med kontrollforskriften § 13-5 første ledd både ved tariffendringen 1.11.2006 og 1.1.2007.

Konklusjon

NVE finner at Statnetts endring av tariffene 1.11.2006 og 1.1.2007 er i strid med § 7-5 tredje ledd i kontrollforskriften. Videre finner NVE at Statnett informasjon om tariffendringene 1.11.2006 og 1.1.2007 er i strid med kontrollforskriften § 13-5 første ledd. NVE vil ikke pålegge Statnett å endre gjeldene sentralnettstariff som en følge av dette.

NVE ber Statnett dokumentere innen 1.6.2007 hvordan Statnett fremover vil endre sin praksis for tariffendring og informasjon om tariffendring.

***

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet innen tre uker fra det tidspunkt underretningen er kommet fram til partene, jf forvaltningslovens kap VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes gjennom NVE.

Med hilsen

fr

Marit Lundteigen Fossdal
avdelingsdirektør

Torfinn Jonassen
seksjonssjef

Mottakere av brevet: Statnett SF, Postboks 5192 Maj. 0302 Oslo
Hafslund Nett AS, 0247 Oslo

SAK NR. 16

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

NVE

Hafslund Nett AS

0247 OSLO

Middelthuns gate 29

Postboks 5091, Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

Org.nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
7694 05 08971

Vår dato: 23. 04. 2007
Vår ref.: NVE 200702191-4 emp/tjo
Arkiv: 634
Deres dato: 01.02.2007
Deres ref.:

Saksbehandler:
Torfinn Jonassen

NVEs vurdering i klage på faktura - vedtak

Skillebekken borettslag klager tariffering av nettleie og strøm på faktura fra Hafslund. NVE har vurdert Hafslund Nett AS tariffering av nettleie etter gjeldende regler i energiloven og tilhørende forskrifter. NVE kan ikke finne at Hafslund Nett AS har en tarifferingspraksis for nettleie som er i strid med regelverket. NVE pålegger Hafslund Nett AS å dokumentere hvilke rutiner Hafslund Nett AS har ved leveringspliktige kraftleveranser

Saksopplysninger

I brev av 01.02.2007 har Styret i Skillebekken borettslag v/ Karin Kristiansen forespurt NVE om forhold vedrørende strømregning fra Hafslund Nett AS. I Skillebekken borettslag er det 52 leiligheter og fellesanlegg, til sammen 53 enheter. Det er i brevet tatt opp flere forhold.

For det første påpekes det hvorfor ikke borettslaget har samme pris på nettleie og samme fastbeløp som en enebolig. Faktura fra Hafslund Nett er vedlagt brevet. Her fremkommer det at for strøm fra Hafslund Strøm er det et fastbeløp på 375 kr/år, og for nettleie fra Hafslund Nett er det en fast del (nettleie) på 5250 kr/år.

For det andre påpekes det i brevet at Skillebekken borettslag har fått avregnet effekt på 156 kW. Dette fremkommer også av vedlagte faktura.

For det tredje påpekes det hvorfor strømkostnaden pr kWh er så høy. I brevet fremkommer det at Hafslund hadde sagt at de skulle få en "snill" pris i tre måneder inntil de fant egen leverandør.

I brev av 21.02.2007 har NVE bedt Hafslund Nett AS uttale seg i saken.

I brev av 27.03.2007 har Hafslund Nett AS kommet med sin uttalelse i saken. Det fremkommer av brevet at Hafslund Nett oppfatter saken slik at styret i Skillebekken borettslag er av den oppfatning at man ikke har oppnådd de forventede gevinster ved etablering av fellesmåling. I brevet skriver Hafslund Nett at de ikke garanterer noen kunde besparelser ved overgang til fellesmåling. Hafslund Nett fremholder i brevet at det er opp til den enkelte kunde å selv velge mellom de nettleietariffer som er tilgjengelige, herunder vurdere om man ønsker å etablere fellesmåling til erstatning for individuell måling og avregning. Hafslund Nett skriver at lønnsomheten i etablering av fellesmåling sammenlignet med individuell måling og avregning, vil variere fra sak til sak. Hafslund Nett

fremholder at med dagens tariffer vil lønnsomheten avhenge av både antall kunder bak det fellesmålte tilknytningspunktet, samlet forbruk og forbruksmønster, herunder brukstid.

Hafslund Nett skriver i brevet at fellesmålte kunder som har sikringsstørrelse større enn 125 A tarifferes som en ordinær næringskunde med effekttariff. Hafslund Nett fremholder at overgang til fellesmåling gir en svært begrenset kostnadsreduksjon i nettselskapene. Hafslund Nett hevder i brevet at med dagens tariffer er det snarere en problemstilling at overgang til fellesmåling gir for store besparelser og dermed fører til at kostnader som ikke blir borte ved fellesmåling overveltes til andre kunder.

NVEs vurdering

NVE vurderer saken i lys av energiloven med tilhørende forskrifter. Det vises spesielt til forskrift av 11. mars 1999 nr 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer (kontrollforskriften). Kontrollforskriften gir nærmere rammer for hvordan nettselskapene skal utarbeide sine tariffer. I tråd med forskriften er nettselskapene selv ansvarlige for å fastsette tariffer som er i overensstemmelse med gjeldende regelverk. Dersom NVE likevel får informasjon om at et nettselskap har en tariffpraksis som er i strid med regelverket, kan NVE treffe vedtak med hjemmel i kontrollforskriftens § 18-1, som sier at: *"Norges vassdrags- og energidirektorat kan gi de pålegg som er nødvendige for gjennomføring av denne forskriften og vilkår satt i konsesjoner gitt av Norges vassdrags- og energidirektorat i medhold av energiloven."* Det vises også til forskrift av 11.mars 1999 nr 301 om måling, avregning og samordnet opptreden ved kraftomsetning og fakturering av nettjenester.

NVE vil innledningsvis påpeke at et forvaltningsorgan ikke har noen plikt etter forvaltningsloven § 25 til å imøtegå alt det en part har anført. NVE vil ta for seg partenes anførsler ut fra det som har relevans for saken og det som ellers er av betydning for å begrunne vår avgjørelse.

Etter NVEs vurdering dreier saken seg om følgende forhold. For det første om Hafslund Nett har brutt regelverket ved å avregne nettleie for Skillebekken borettslag etter feil tariff.

For det andre om Hafslund Nett har brutt regelverket ved oppstart av leveransen av strøm til Skillebekken borettslag.

Tariffering av nettleie

I henhold til § 13-1 e) i kontrollforskriften kan tariffene differensieres etter objektive og kontrollerbare kriterier basert på relevante nettforhold. Dette innebærer at nettselskap kan inndele nettbrukeren i hensiktsmessige tarifferingsgrupper basert på kriteriene nevnt ovenfor. Dette innebærer at et fellesmålt anlegg som i dette tilfellet består av 53 enheter ikke har krav på å bli tariffert etter samme tariff som en enkelt husholdningskunde. Videre heter det i kontrollforskriften § 13-1 c) *"nettselskapet plikter å tilby alle som etterspør nettjenester ikke-diskriminerende og objektive punktariffer og vilkår.*". Relevant i denne forbindelse er at plassering i tarifferingsgruppe skal gjøres etter ikke-diskriminerende kriterier. I henhold til Hafslund Netts brev er Skillebekken borettslag plassert inn i tariffgruppen nettkunder med sikringsstørrelse større enn 125 A. NVE har sjekket tariffen Skillebekken borettslag er tariffert etter i henhold til tilsendte faktura mot Hafslund Netts publiserte tariffer på deres internettside www.hafslund.no, og kan verifisere at Skillebekken borettslag er tariffert etter følgende tariff: "*Lavspenning – effekttariff 230 V og 400 V. Gjelder alle anlegg med overbelastningsvern over 125 ampere*". Etter NVEs vurdering finner vi at Hafslund Nett ikke har brutt kontrollforskriftens

bestemmelse § 13-1 e) om differensiering av tariffer, eller kontrollforskriftens bestemmelse § 13-1 c om ikke-diskriminering.

Pris og vilkår for strøm

I henhold til § 3-3 i energiloven har områdekonsesjonær (Hafslund Nett) leveringsplikt innenfor det geografiske område konsesjonen gjelder for. Videre fremkommer det av forskrift om måling, avregning og samordnet opptreden ved kraftomsetning og fakturering av nettjenester i § 7-1 første ledd, at nettselskapet skal i en hver sammenheng opptre nøytralt overfor kraftleverandører og sluttbrukere ved bl.a. ved leverandørskifter og nyetablering av abonnement. Dette innebærer at Hafslund Nett ikke kan gi noen leverandør forrang ved oppstart av abonnement, og det innebærer også at ikke Hafslund Nett kan tildele en bestemt kraftleverandør til en abonnent ved oppstart uten at kunden har valgt å inngå kontrakt med denne kraftleverandøren. Det fremkommer av tilsendt faktura at Hafslund Strøm står som leverandør til Skillebekken borettslag fra 31.10.2006 til 01.01.2007, og at LOS AS er leverandør på faktureringstidspunktet 16.01.2007. På telefon opplyser Karin Kristiansen i Skillebekken borettslag at oppstartstidspunkt for abonnementet var 31.10.2006. Hafslund Nett har ikke i sitt brev kommentert hvorfor Hafslund Strøm står som leverandør i perioden fra 31.10.2006 frem til 01.01.2007, og de vilkår som gjelder for denne leveransen. Karin Kristiansen sier på telefon at det ikke var Skillebekk borettslag som valgte Hafslund Strøm, men at de fikk "tildelt" Hafslund Strøm av utbygger.

NVE har ikke grunnlag for å hevde at Hafslund Nett har handlet i strid med regelverket i forbindelse med valg av strømleverandør til Skillebekken borettslag, men vi vil likevel be Hafslund Nett redegjøre for hvorfor Hafslund Strøm var leverandør i perioden 31.10.2006 til 01.01.2007. I tillegg vil vi be Hafslund Nett dokumentere hvilke rutiner Hafslund Nett har ved leveringspliktige kraftleveranser.

Konklusjon

Etter NVEs vurdering finner vi at Hafslund Nett ikke har brutt kontrollforskriftens bestemmelse § 13-1 e) om differensiering av tariffer, eller kontrollforskriftens bestemmelse § 13-1 c om ikke-diskriminering i forbindelse med tariffering av nettleie for Skillebekken borettslag i perioden 31.10.2006 til 01.01.2007.

NVE pålegger Hafslund Nett å redegjøre for hvorfor Hafslund Strøm var leverandør i perioden 31.10.2006 til 01.01.2007. I tillegg pålegger vi Hafslund Nett å dokumentere hvilke rutiner Hafslund Nett har ved leveringspliktige kraftleveranser. Dokumentasjonen skal være tilsendt NVE innen 01.06.2007.

***

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet innen tre uker fra det tidspunkt underretningen er kommet fram til partene, jf forvaltningslovens kap VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes gjennom NVE.

Med hilsen

Marit L. Fossdal
avdelingsdirektør

Torfinn Jonassen
seksjonssjef

Brev sendt til: Hafslund Nett AS, 0247 OSLO
Skillebekken Borettslag v/Karin Kristiansen, Ospelia 9-11, 1481 HAGAN

SAK NR. 17

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

NVE

Turid Rød
Storgt 79b
6508 KRISTIANSUND N

Middelthuns gate 29

Postboks 5091, Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

Org.nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
7694 05 08971

Vår dato: 23. 04. 2007
Vår ref.: NVE 200703346-4 emp/tjo
Arkiv: 623
Deres dato: 01.03.2007
Deres ref.:

Saksbehandler:
Torfinn Jonassen

NVEs vurdering i klage på tariffering - vedtak

Turid Rød klager på Nordmøre Energiverk AS sin tariffering av hennes hytte. NVE har vurdert Nordmøre Energiverk AS sin tariffpraksis etter gjeldende regler i energiloven og tilhørende forskrifter. NVE kan ikke finne at Nordmøre Energiverk AS har en tarifferingspraksis som er i strid med regelverket.

Saksopplysninger

Turid Rød har i brev av 01.03.2007 bemerket forhold vedrørende kostnader ved strøm levert av Nordmøre Energiverk AS (NEAS) til sin hytte. Hun viser til mottatt brev fra NEAS av 08.12.2006 der det i følge henne fremkommer at hun får en økning i strømkostnadene.

I brev av 21.03.2007 har NVE bedt NEAS kommentere saken.

I brev av 04.03.07 har NEAS kommentert saken. NEAS skriver i sitt brev at de hadde frem til 31.12.06 et skille i fastleddet i nettleien for kunder med svært lavt forbruk. Grensen var satt til 1000 kWh. Dette var gjort for at prisen pr. kWh ikke skulle bli så høy for kunder som har anlegg med svært lavt forbruk. De skiver videre at etter at NVE gikk gjennom tariffene deres i 2006, fant NVE ut at NEAS brøt kontrollforskriftens bestemmelser om fastsettelse av nettleie. NEAS ble da pålagt å endre sine tariffer fra 01.01.07.

NEAS viser til at Turid Rød hadde et forbruk på 234 kWh i 2006 og vil få en økning i nettleien på kr 1297,- i 2007 ved samme forbruk.

NVEs vurdering

NVE vurderer saken i lys av energiloven med tilhørende forskrifter. Det vises spesielt til forskrift av 11. mars 1999 nr 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer (kontrollforskriften). Kontrollforskriften gir nærmere rammer for hvordan nettselskapene skal utarbeide sine tariffer. I tråd med forskriften er nettselskapene selv ansvarlige for å fastsette tariffer som er i overensstemmelse med gjeldende regelverk. Dersom NVE likevel får informasjon om at et nettselskap har en tariffpraksis som er i strid med regelverket, kan NVE treffe vedtak med hjemmel i

kontrollforskriftens § 18-1, som sier at: *"Norges vassdrags- og energidirektorat kan gi de pålegg som er nødvendige for gjennomføring av denne forskriften og vilkår satt i konsesjoner gitt av Norges vassdrags- og energidirektorat i medhold av energiloven."*

NVE vil innledningsvis påpeke at et forvaltningsorgan ikke har noen plikt etter forvaltningsloven § 25 til å imøtegå alt det en part har anført. NVE vil ta for seg partenes anførsler ut fra det som har relevans for saken og det som ellers er av betydning for å begrunne vår avgjørelse.

Etter NVEs vurdering dreier saken seg om NEAS endringer i tariffene for kunder med svært lavt forbruk er i strid med kontrollforskriften.

Det er riktig som NEAS påpeker i sitt brev at NVE i en sak (sak NVE 200602158) i 2006 hadde en vurdering av NEAS sine tariffer. NVE påla NEAS i vedtak av 18.09.2006 å gjennomgå deres inndeling i tarifferingsgrupper. Bakgrunnen for vedtaket var at etter NVEs vurdering var NEAS' inndeling i tarifferingsgrupper i strid med § 13-1 bokstav e i kontrollforskriften som sier at nettleien kan *"differensieres etter objektive og kontrollerbare kriterier basert på relevante nettforhold"*. I henhold til innrapportere tariffer til NVE og tilsendt tariffhefte for 2007, fremkommer det at NEAS har gjort en endring i sin inndeling i tariffgrupper. Det fremkommer blant annet at det nå ikke er en egen tariff for kunder med svært lavt forbrukt, og at det er to tariffgrupper for husholdning/fritidsbolig. Størrelsen på hovedsikring (amper) er kriteriet for hvilken tarifferingsgruppe nettkunden tilhører. Etter NVEs vurdering er ikke nåværende inndeling i tariffgrupper for husholdninger/fritidsbolig i strid med kontrollforskriften. NEAS handlet derfor ikke i strid med kontrollforskriften da de fjernet tariffgruppen for kunder med svært lavt forbruk.

Konklusjon

NVE finner ikke at NEAS' gjeldende tariffpraksis for nettkunder med svært lavt forbruk er i strid med i kontrollforskriften.

***

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet innen tre uker fra det tidspunkt underretningen er kommet fram til partene, jf forvaltningslovens kap VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes gjennom NVE.

Med hilsen

Marit Lundteigen Fossdal
avdelingsdirektør

Torfinn Jonassen
seksjonssjef

Kopi: Nordmøre Energiverk AS, Postboks 2260, 6503 KRISTIANSUND N

SAK NR. 18

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

NVE

Jan M. Fredriksen
Bogstad gård, Sørkedalen
0758 OSLO

Middelthuns gate 29

Postboks 5091, Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

Org.nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
7694 05 08971

23. 05. 2007
Vår dato:
Vår ref.: NVE 200701057-5 emp/tjo
Arkiv: 623
Deres dato: 27.03.2007
Deres ref.:

Saksbehandler:
Torfinn Jonassen

NVEs vurdering i klage vedrørende refusjon av kostnader for fordelingsskap

Jan M. Fredriksen på vegne av sameiet Frøydis Haugmo, Solveig Larsen og Jan. M. Fredriksen klager på Hafslund Netts avslag på søknad om refusjon av utgifter til utskifting av el-skap. NVE har vurdert Hafslund Netts praksis etter gjeldende regler i energiloven og tilhørende forskrifter. NVE kan ikke finne at Hafslund Nett har opptrådt i strid med regelverket.

Saksopplysninger

I brev av 27.3.07 har Jan M. Fredriksen på vegne av sameiet Frøydis Haugmo, Solveig Larsen og Jan. M. Fredriksen (heretter Sameiet), klaget på avslag på søknad til Hafslund Nett om refusjon av utgifter til utskifting av el-skap i forbindelse med tilkobling av nytt hus i Vestenkleiva 1 i Asker kommune.

Det fremkommer i brevet at det er eier av det nye huset og tomten Convert AS, som har fått betalt for utskifting av nytt el-skap. Convert AS har krevd at tomteselger som er Sameiet, betaler utlegget. I henhold til kjøpekontrakten må tomteselger akseptere kravet.

I brevet viser det til søknad om refusjon av utgifter til Hafslund Nett av 13.2.07. Her fremkommer det at i forbindelse med at Asker kommunestyre 19.4.1986 vedtok reguleringsplan og reguleringsbestemmelser for et mindre boligfelt i Vestengkleiva, ble det gitt mulighet til å skille ut en tomt på eiendommen Vestengkleiva 3 (85/15). Det fremkommer videre at i henhold til tinglyst avtale mellom tomteeierne av 10.6.1986 at "Utskillbar tomt på 85/48 medtas i planene for fremføring av strøm og telefon i jordkabel". Det hevdes i søknaden at det ble avsatt plass i skapet til et fremtidig hus på den utskillbare tomten.

Det fremkommer videre i søknaden at tomten (85/46) ble utskilt og solgt i 2005. Hafslund Nett hadde da gitt beskjed om at skapet var fullt og at det måtte skiftes skap for å få plass til å tilkoble det nye huset. Skifte av skap måtte byggherren bekoste.

I søknaden fremholdes det at Hafslund Nett har disponert den plassen som var avsatt i strømskapet til den utskilte tomta på 85/15, til andre. Sameiet mener dette er urimelig og søker om at Hafslund Nett dekker kostnadene ved å skifte skap.

I brev at 5.3.2007 har Hafslund Nett avslått søknaden med begrunnelse at elnettet i Vestengkleiva ble planlagt og bygd etter det effektbehovet og antall tilknytninger Asker Elverk (Asker Elverk inngår i dag i Hafslund Nett) den gang var kjent ved. Siden 1986 har andre behov for tilknytninger medført at det som den gang var ledig plass i fordelingsnettet er blitt benyttet. Det fremkommer i brevet at selv om tiltakshaver har bekostet kabelgrøfter for anlegget er det netteier som står som eier av anlegget. Formell tilknytning til nettet skjer etter at installatør har fått godkjent melding om installasjonsarbeid for det innbedte huset. Nettselskapet kan ikke reservere kapasitet i nettet for fremtidig tilknytninger når disse ikke er meldt. Når tilknytningene skjer rimelig samlet i prosjektet, går det greit. Her er det siste anlegget meldt 19 år etter at kablenettet ble lagt. Kunden må her bekoste de nødvendige tiltak i nettet for å få etablert strømforsyning, derav også skifte av fordelingsskap. Hafslund Nett viser også i brevet til regelverket for anleggsbidrag gjennom NVEs forskrift om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer.

I brevet av 27.3.07 fremholder Sameiet at de finner det urimelig og uakseptabelt av Sameiet skal bære utgiftene til å skifte et skap som i 1986 ble plassert og dimensjonert for å dekke tilkoblingen til et hus på deres tomt, men som i mellomtiden er blitt fylt opp av andre tilkoblinger som ikke var planlagt og meldt på det tidspunktet tilkoblingsskapet ble bygget.

I brev av 11.4.07 har NVE bedt Hafslund Nett gi sine kommentarer til klagen.

I brev av 23.4.07 har Hafslund Nett gitt sine kommentarer til klagen. Hafslund Nett fremhever i brevet at saken gjelder klage på anleggsbidrag som klager mener er beregnet på feilaktig grunnlag. I brevet gjør Hafslund Nett det klart at de ikke er kjent med at det har vært etablert noen praksis med at deler av kapasiteten i distribusjonsnettet har vært reservert for spesielle kunder på ubestemt tid. Videre at en slik praksis ville bety at noen kunder måtte bekoste utbyggingstiltak i nettet selv om det var ledig kapasitet i eksisterende nett. I brevet skriver Hafslund Nett at Asker Elverk som nettselskap, ikke var avtalepart i det forholdet det vises til vedrørende fremføring av blant annet strøm i jordkabel.

I brev at 5.5.07 har Sameiet gitt sine kommentarer til Hafslund Netts brev av 23.4.07. I brevet skriver Sameiet at avtalen som tomteeierne i Vestengkleiva gjorde for framføring av strøm i jordkable, ble gjort med Asker Elverk etter den tids regler for tilknytning. Det viser også til at det ikke er riktig å avgjøre saken på grunnlag av reglene i dagenes forskrift, og at saken må vurderes på grunnlag av de opplysningene og begrunnelsene som er anført og ut fra forholdene og på grunnlag av den bestilling/avtale som ble gjort da anlegget ble planlagt og bygget.

NVEs vurdering

NVE vurderer saken i lys av energiloven med tilhørende forskrifter. Det vises spesielt til forskrift av 11. mars 1999 nr 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer (kontrollforskriften). Kontrollforskriften gir nærmere rammer for hvordan nettselskapene skal utarbeide sine tariffer. I tråd med forskriften er nettselskapene selv ansvarlige for å fastsette tariffer som er i overensstemmelse med gjeldende regelverk. Dersom NVE likevel får informasjon om at et nettselskap har en tariffpraksis som er i strid med regelverket, kan NVE treffe vedtak med hjemmel i kontrollforskriftens § 18-1, som sier at: *"Norges vassdrags- og energidirektorat kan gi de pålegg som er nødvendige for gjennomføring av denne forskriften og vilkår satt i konsesjoner gitt av Norges vassdrags- og energidirektorat i medhold av energiloven."*

NVE vil innledningsvis påpeke at et forvaltningsorgan ikke har noen plikt etter forvaltningsloven § 25 til å imøtegå alt det en part har anført. NVE vil ta for seg partenes anførsler ut fra det som har relevans for saken og det som ellers er av betydning for å begrunne vår avgjørelse.

Etter NVEs vurdering dreier saken seg om hvorvidt Hafslund Nett kan beregne anleggsbidrag i forbindelse med nytilknytning av anlegg til Hafslund Nett sitt strømnett. Videre dreier saken seg om hvorvidt Sameiet kan forplikte Hafslund Nett til å reservere kapasitet i Hafslund Nett sitt nett, for en fremtidig tilknytning som ikke er konkret meldt av Sameiet, men som kunne bli aktuelt i henhold til vedtatte reguleringsplan.

I kontrollforskriften § 17-5 første ledd heter det at "Nettselskapene kan fastsette et anleggsbidrag for å dekke anleggskostnadene ved nye nettilknytninger eller ved forsterkning av nettet til eksisterende kunder." I henhold til de opplysninger NVE har om saken, dreier dette seg om en nytilknytning til nettet. Hafslund Nett har derfor rett til å kunne kreve anleggsbidrag for relevante anleggskostnader i forbindelse med nytilknytningen. NVE har ikke tatt stilling til anleggsbidragets størrelse. Dette har heller ikke Sameiet tatt opp.

Hafslund Nett har områdekonsesjon for det geografiske området til den aktuelle tilknytningen. I henhold til § 3-3 i energiloven har den som gis områdekonsesjon plikt til å levere elektrisk energi til abonnentene innenfor det geografiske området konsesjonen gjelder for. Etter NVEs vurdering gjelder denne plikten også dem som konkret ber om tilknytning eller forsterkning i henhold til § 17-5 i kontrollforskriften, under forutsetning at de som ber om tilknytning aksepterer nettselskapets vilkår for tilknytning herunder det anleggsbidraget nettselskapet beregner. Etter NVEs vurdering har det ikke blitt bedt om verken nytilknytning eller forsterkning av Sameiet, selv om det var mulig i henhold til gjeldene reguleringsplan at det ville komme en nytilknytning. NVE vil legge til at det gikk 19 år fra det ble utskilt en ny tomt til nytilknytning ble meldt til Hafslund Nett. Hafslund Nett har derfor ikke i dette tilfellet plikt til å reservere ledig kapasitet for de aktuelle nettanleggene til Sameiet.

Hvorvidt Hafslund Nett er bundet av evt. avtaler mellom Asker Elnett og Sameiet som regulerer forhold vedrørende betaling av fremtidige tilknytninger anser NVE som et privatrettslig forhold mellom partene.

Konklusjon

Etter NVEs vurdering har det ikke blitt bedt om verken nytilknytning eller forsterkning av Sameiet, selv om det var mulig i henhold til gjeldene reguleringsplan at det ville komme en nytilknytning på den utskilte tomten. Hafslund Nett har etter NVEs vurdering ikke vært pliktig å reservere ledig kapasitet for tilknytning av anlegg til tomten.

***

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet innen tre uker fra det tidspunkt underretningen er kommet fram til partene, jf forvaltningslovens kap VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes gjennom NVE.

Med hilsen

for Marit Lundteigen Fossdal
avdelingsdirektør

Torfinn Jonassen
seksjonssjef

Kopi: Hafslund Nett AS, 0247 OSLO

EMP/BFL

200701057-8
A-623

DET KONGELIGE
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT

Sameiet Frøydis Haugmo,
Solveig Larsen og Jan M. Fredriksen
v/Jan M. Fredriksen
Bogstad gård
0758 Oslo

KOPI

Deres ref	Vår ref	Dato
	07/01507-3	17 DES 2007

Klage på NVEs vedtak om refusjon av kostnader for fordelingsskap

Det vises til Deres klage av 12. juni 2007 på Norges vassdrags- og energidirektorats (NVE) vedtak av 23. mai 2007 i tvistesak mellom Hafslund Nett og sameiet Frøydis Haugmo, Solveig Larsen og Jan M. Fredriksen (sameiet).

NVEs vedtak er fattet i medhold av forskrift om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer av 11. mars 1999 (kontrollforskriften), med hjemmel i energilovforskriften av 7. desember 1990.

NVE fant ikke grunnlag for å endre eller oppheve sine vedtak, og saken ble oversendt Olje- og energidepartementet for sluttbehandling 25. juli 2007.

Bakgrunn og sameiets klage
I brev av 27. mars 2007 klaget Jan M. Fredriksen på vegne av sameiet Frøydis Haugmo, Solveig Larsen og Jan M. Fredriksen (heretter Sameiet) på avslag på søknad til Hafslund Nett om refusjon av utgifter til utskiftning av el-skap i forbindelse med tilkobling av nytt hus i Vestengkleiva 1 i Asker kommune.

Det fremkommer i brevet at det er eier av tomten og det nye huset, Convert AS, som har betalt for utskiftning av nytt el-skap. Convert AS har krevd at Sameiet som selger, betaler utlegget. I henhold til kjøpekontrakten måtte Sameiet akseptere kravet til Convert AS.

I brevet vises det til søknad om refusjon av utgifter til Hafslund Nett av 13.2.2007. Her fremkommer det at i forbindelse med at Asker kommunestyre den 19.4.1986 vedtok reguleringsplan og reguleringsbestemmelser for et mindre boligfelt i Vestengkleiva, ble det gitt mulighet til å skille ut en tomt på eiendommen Vestengkleiva 3 (85/15). Det

Postadresse
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo
http://www.oed.dep.no/

Kontoradresse
Einar Gerhardsens plass 1

Telefon
22 24 90 90
Org no.
977 161 630

Energi- og
vannressursavdelingen
Telefaks
22 24 95 68

Saksbehandler
Helene Henriksen
22246930

fremkommer videre i henhold til tinglyst avtale mellom tomteeierne av 10.6.1986: "Utskillbar tomt på 85/48 medtas i planene for fremføring av strøm og telefon i jordkabel". Det hevdes i søknaden at det ble avsatt plass i skapet til et fremtidig hus på den utskillbare tomten.

Det fremkommer videre i søknaden at tomten (85/46) ble utskilt og solgt i 2005. Hafslund Nett hadde da gitt beskjed om at skapet var fullt og at det måtte skiftes skap for å få plass til å tilkoble det nye huset. Skifte av skap måtte byggherren bekoste.

I søknaden fremholdes det at Hafslund Nett har disponert den plassen som var avsatt i fordelingsskapet til den utskilte tomten på 85/15, til andre. Sameiet mener dette er urimelig og søker om at Hafslund Nett dekker kostnadene ved å skifte skap.

I brev av 5.3.2007 har Hafslund Nett avslått søknaden med begrunnelse at el-nettet i Vestengkleiva ble planlagt og bygd etter det effektbehovet og antall tilknytninger Asker Elverk (Asker Elverk inngår i dag i Hafslund Nett) den gang var kjent med. Siden 1986 har andre behov for tilknytninger medført at det som den gang var ledig plass i fordelingsnettet er blitt benyttet. Det fremkommer i brevet at selv om tiltakshaver har bekostet kabelgrøfter for anlegget, er det netteier som står som eier av anlegget. Formell tilknytning til nettet skjer etter at installatør har fått godkjent melding om installasjonsarbeid for det innmeldte huset. Nettselskapet kan ikke reservere kapasitet i nettet for fremtidige tilknytninger når disse ikke er meldt. Når tilknytningen skjer rimelig samlet i et prosjekt, går det greit. Her er det siste anlegget meldt 19 år etter at kabelnettet ble lagt. Kunden må her bekoste de nødvendige tiltak i nettet for å få etablert strømforsyning, derav også skifte av fordelingsskap. Hafslund Nett viser også i brevet til regelverket for anleggsbidrag gjennom NVEs forskrift om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomhet og tariffer.

I brevet av 27.3.2007 fremholder Sameiet at de finner det urimelig og uakseptabelt at Sameiet skal bære utgiftene til å skifte et skap som i 1986 ble plassert og dimensjonert for å dekke tilkoblingen til et hus på deres tomt, men som i mellomtiden er blitt fylt opp av andre tilkoblinger som ikke var planlagt og meldt på det tidspunktet tilkoblingsskapet ble bygget.

I brev av 11.4.2007 har NVE bedt Hafslund Nett gi sine kommentarer til klagen.

I brev av 23.4.2007 har Hafslund Nett gitt sine kommentarer. Hafslund Nett fremhever at saken gjelder klage på anleggsbidrag som klager mener er beregnet på feilaktig grunnlag. I brevet gjør Hafslund Nett det klart at de ikke er kjent med at det har vært etablert noen praksis med at deler av kapasiteten i distribusjonsnettet har vært reservert for spesielle kunder på ubestemt tid. Videre hevdes det at en slik praksis ville bety at noen kunder måtte bekoste utbyggingstiltak i nettet selv om det var ledig kapasitet i eksisterende nett. I brevet skriver Hafslund Nett at Asker Elverk som nettselskap ikke var avtalepart i det forholdet det vises til vedrørende fremføring av blant annet strøm i jordkabel.

I brev av 5.5.2007 har Sameiet gitt sine kommentarer til Hafslund Netts brev av 23.4.2007. I brevet skriver Sameiet at avtalen som tomteeierne i Vestengkleiva gjorde for framføring av strøm i jordkabel ble gjort med Asker Elverk etter den tids regler for tilknytning. Det vises også til at det ikke er riktig å avgjøre saken på grunnlag av reglene i dagens forskrift, og at saken må vurderes på grunnlag av de opplysningene og begrunnelsene som er anført og ut fra forholdene og på grunnlag av den bestilling/avtale som ble gjort da anlegget ble planlagt og bygget.

NVEs vurdering
NVE har vurdert saken i lys av energiloven med tilhørende forskifter. Det vises spesielt til kontrollforskriften, som gir nærmere rammer for hvordan nettselskapene skal utarbeide sine tariffer.

Etter NVEs vurdering dreier saken seg om hvorvidt Hafslund Nett kan beregne anleggsbidrag i forbindelse med nytilknytning av anlegg til Hafslund Nett sitt strømnett. Videre dreier saken seg om hvorvidt Sameiet kan forplikte Hafslund Nett til å reservere kapasitet i deres nett, for en fremtidig tilknytning som ikke er konkret meldt av Sameiet, men som kunne bli aktuell i henhold til vedtatt reguleringsplan.

I kontrollforskriften § 17-5 første ledd heter det at "Nettselskapene kan fastsette et anleggsbidrag for å dekke anleggskostnadene ved nye nettilknytninger eller ved forsterkning av nettet til eksisterende kunder". I henhold til de opplysninger NVE har om saken, dreier dette seg om en nytilknytning til nettet. Hafslund Nett har derfor rett til å kunne kreve anleggsbidrag for relevante anleggskostnader i forbindelse med nytilknytningen. NVE har ikke tatt stilling til anleggsbidragets størrelse. Dette har heller ikke Sameiet tatt opp.

Hafslund Nett har områdekonsesjon for det geografiske området til den aktuelle tilknytningen. I henhold til § 3-3 i energiloven har den som gis områdekonsesjon plikt til å levere elektrisk energi til abonnentene innenfor det geografiske området konsesjonen gjelder for. Etter NVEs vurdering gjelder denne plikten også dem som konkret ber om tilknytning eller forsterkning i henhold til § 17-5 i kontrollforskriften, under forutsetning at de som ber om tilknytning aksepterer nettselskapets vilkår for tilknytning herunder det anleggsbidrag nettselskapet beregner. Etter NVEs vurdering har det ikke blitt bedt om verken nytilknytning eller forsterkning av Sameiet, selv om det var mulig i henhold til gjeldende reguleringsplan at det ville komme en nytilknytning. NVE vil legge til at det gikk 19 år fra det ble utskilt en ny tomt til nytilknytning ble meldt til Hafslund Nett. Hafslund Nett har derfor ikke i dette tilfellet plikt til å reservere ledig kapasitet for de aktuelle nettanleggene til Sameiet.

Hvorvidt Hafslund Nett er bundet av eventuelle avtaler mellom Asker Elnett og Sameiet som regulerer forhold vedrørende betaling av fremtidige tilknytninger, anser NVE som et privatrettslig forhold mellom partene.

Etter NVEs vurdering har det ikke blitt bedt om verken nytilknytning eller forsterkning av Sameiet selv om det var mulig i henhold til gjeldende reguleringsplan at det ville komme en nytilknytning på den utskilte tomten. Hafslund Nett har etter NVEs vurdering ikke vært pliktig å reservere ledig kapasitet for tilknytning av anlegg til tomten.

Departementets vurdering
Departementet viser til spørsmålene om Hafslund Nett har vært pliktig til å reservere ledig kapasitet for tilknytning av anlegg til tomten, og om Hafslund Nett har rett til å kreve anleggsbidrag iht. kontrollforskriften.

Når det gjelder spørsmålet om Hafslund Nett har vært pliktig å reservere ledig kapasitet for tilknytning av anlegg til den aktuelle tomten, er departementet enig med NVE at en slik plikt ikke foreligger, da Sameiet verken har bedt om nytilknytning eller forsterkning. Det tok 19 år fra tomten ble utskilt til nytilknytning ble meldt Hafslund Nett, og det er urimelig at netteier skal reservere kapasitet for et såpass langt tidsintervall.

Når det gjelder anleggsbidrag, er departementet videre enig i NVEs vurdering om at Hafslund Nett har rett til å kunne kreve anleggsbidrag for relevante anleggskostnader i forbindelse med nytilknytningen, etter § 17-5 i kontrollforskriften. Departementet viser videre til at anleggsbidragets størrelse ikke omfattes av anførselene i klagesaken.

Hvorvidt Hafslund Nett er bundet av eventuelle tidligere inngåtte avtaler mellom Asker Elnett og Sameiet som måtte regulere forhold vedrørende betaling av fremtidige tilknytninger, er slik departementet ser det et privatrettslig forhold mellom partene som det ikke tilligger departementet å ta stilling i en klagesak etter energiloven og tilhørende forskrifter..

Konklusjon
Klagen har ikke ført frem. Departementet stadfester NVEs vedtak av 5. oktober 2005.

Det gjøres oppmerksom på at departementets avgjørelse er endelig og ikke gjenstand for klage, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd første punktum.

Etter fullmakt

Kjell Grotmol
avdelingsdirektør

Stein Øvstebø
underdirektør

Kopi: NVE og Hafslund Nett

SAK NR. 19

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

NVE

Vigar Martin Aas
Vinjesvei 7
1605 FREDRIKSTAD

Middelthuns gate 29

Postboks 5091, Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

Org.nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
7694 05 08971

Vår dato: 11. 06. 2007
Vår ref.: NVE 200703685-5 emp/bfl
Arkiv: 623
Deres dato: 14.03.2007
Deres ref.:

Saksbehandler:
Bjørnar Fladen
22 95 92 41

NVEs vurdering i klage på nettleie for fritidsbolig med høyt forbruk - vedtak

Vegard Martin Aas klager på Krødsherad everk sin nettleie som han mener er urimelig prising av fritidsboliger med høyt forbruk. NVE har vurdert Krødsherad everk tariffpraksis etter gjeldende regler i energiloven og tilhørende forskrifter. NVE kan ikke finne at Krødsherad everk har en tarifferingspraksis som er i strid med regelverket.

Saksopplysninger

Viser til e-post fra Aas av 14.3.2007 hvor det klages på urimelig nettleie tariffering for fritidsboliger med høyt forbruk.

NVE har bedt nettselskapet gi en nærmere redegjørelse for de forhold det klages på. Av brev datert 20. april har Krødsherad everk redegjort for deres tarifferingspraksis hvor det bekreftes at hytter/fritidshus har en høyere fastavgift. Likevel mener Krødsherad everk at gruppen hytter/fritidshus bidrar mindre enn husholdningskundene til dekning av kostnadene i nettet.

NVEs vurdering

NVE vurderer saken i lys av energiloven med tilhørende forskrifter. Det vises spesielt til forskrift av 11. mars 1999 nr 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer (kontrollforskriften). Kontrollforskriften gir nærmere rammer for hvordan nettselskapene skal utarbeide sine tariffer. I tråd med forskriften er nettselskapene selv ansvarlige for å fastsette tariffer som er i overensstemmelse med gjeldende regelverk. Dersom NVE likevel får informasjon om at et nettselskap har en tariffpraksis som er i strid med regelverket, kan NVE treffe vedtak med hjemmel i kontrollforskriftens § 18-1, som sier at: *"Norges vassdrags- og energidirektorat kan gi de pålegg som er nødvendige for gjennomføring av denne forskriften og vilkår satt i konsesjoner gitt av Norges vassdrags- og energidirektorat i medhold av energiloven."*

NVE vil innledningsvis påpeke at et forvaltningsorgan ikke har noen plikt etter forvaltningsloven § 25 til å imøtegå alt det en part har anført. NVE vil ta for seg partenes anførsler ut fra det som har relevans for saken og det som ellers er av betydning for å begrunne vår avgjørelse.

Forholdet det klages på er diskriminering av fritids/hytte- kunder med høyt forbruk i forhold til husholdningskunder med hensyn til ulikt fastledd i nettleien.

Forskrift om kontroll av nettvirksomheten av 11. mars 1999 nr. 302 setter rammer for hvordan nettselskapene kan utarbeide sine tariffer. Nettselskapene er selv ansvarlig for å utarbeide tariffer som er i tråd med regelverket. Hvis NVE finner at et nettselskap praktiserer tariffer som er i strid med bestemmelsene i energiloven og tilhørende forskrifter, har NVE rett til å pålegge nettselskapet å endre sine tariffer. Forskriftens § 14-2 sier at tariffen for kunder i distribusjonsnettet som ikke blir effektavregnet, skal bestå av et fastledd og et energiledd. Fastleddet skal som et minimum dekke kundespesifikke kostnader (måling, avregning, fakturering etc.), mens energileddet som et minimum skal dekke marginale tapskostnader ved overføring i nettet, og kan i tillegg dekke en andel av de faste kostnader som ikke dekkes inn gjennom fastleddet.

NVE har akseptert at everk deler sine kunder i tariffgrupper basert på typiske og sammenfallende uttaksprofiler, brukstid, etc. for de ulike gruppene. For kunder med lavspent tilknytning uten effektmåling, er mindre næring, husholdning og fritidsbolig en vanlig inndeling i tariffgrupper.

Forskriftens § 13-1 e) sier at: *"Tariffene kan differensieres etter objektive og kontrollerbare kriterier basert på relevante forhold"*. Forskjellig brukstid er definert som et differensieringskriterium. Brukstid er et forholdstall for årlig energiforbruk dividert på årets maksimaleffekt. Gitt at samme energimengde overføres kan kort brukstid (relativt høyt effektuttak) medføre relativt høyere kostnader til dimensjonering av nettet sammenlignet med lengre brukstid. Hyttekunder vil typisk ha en kortere brukstid enn husholdninger. Som nevnt over består tariffen for energimålte kunder av et energiledd som inneholder en andel av de faste kostnadene i nettet. En hytte vil bidra til lavere dekning av faste kostnader i nettet på grunn av normalt sett lavere energiuttak. Forskjellen i gjennomsnittlig forbruk og brukstid kan etter NVEs oppfatning forsvare et noe høyere fastledd for hyttekunder enn for husholdningskunder.

En gjennomsnittlig hytte/fritidsboligkunde i Krødsherad sitt nett forbruker under halvparten av en gjennomsnittlig husholdningskunde. Det anses derfor som en relevant å differensiere mellom fritidsbolig og husholdningskunder. Enkelte kunder i kundegruppene med atypisk forbruk og da spesielt for fritidsboliger med høyt forbruk, vil kunne komme noe uheldig ut. Dette gjelder klager som har et forbruk som ligger over gjennomsnittlig forbruk for en husholdningskunde i Krødsherad sitt distrikt.

Begrunnelsen for å ha egen tariffgruppe for hytte/fritidsbolig ut er med bakgrunn i at gruppen normalt har lavere brukstid og har lavere forbruk enn husholdningskunder. Selv om enkeltkunder avviker fra normalen er det ikke god nok grunn for at disse skal tarifferes særskilt.

NVE mener det er viktig at nettselskapene kan inndele kundene i hensiktsmessige tariffgrupper, selv om enkeltkunder kan kunne komme uheldig ut. Egne tariffgrupper for husholdning og hytte/fritidsbolig er etter NVEs vurdering ikke i strid med § 13-1 e) i kontrollforskriften om differensiering av tariffene. NVE vil derfor ikke pålegge Krødsherad nett å endre praksis.

Konklusjon

NVE finner ikke at Krødsherad everks tariffpraksis er i strid med § 13-1 e) i kontrollforskriften.

***

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet innen tre uker fra det tidspunkt underretningen er kommet fram til partene, jf forvaltningslovens kap VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes gjennom NVE.

Med hilsen

Marit Landteigen Fossdal
avdelingsdirektør

Torfinn Jonassen
seksjonssjef

SAK NR. 20

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

NVE

Meløy Energi AS
Postboks 44
8151 ØRNES

Middelthuns gate 29

Postboks 5091, Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

Org.nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
7694 05 08971

Vår dato: 25. 07. 2007
Vår ref.: NVE 200705631-2 emp/bfl
Arkiv: 623
Deres dato: 30.05.2007
Deres ref.: 20070315/079.40

Saksbehandler:
Bjørnar Fladen
22 95 92 41

Søknad om tillatelse til differensiert nettleie

Saksopplysninger

I brev av 30. mai 2007 skriver Meløy Energi AS (ME) at fra 1. juli 2007 har Meløy Energi blitt tildelt områdekonsesjon for hele Meløy kommune inkludert byanlegget i Glomfjord som Yara Norge AS (Yara) frem til juli 2007 har konsesjon for. I og med at nettleien for byanlegget i Glomfjord er lavere enn i Meløy sitt nett ønsker Meløy energi å foreta en gradvis tilnærming av nettleien, med ens nettleie for hele forsyningsområdet fra og med 1. januar 2011. Overgangsperioden vil da gjelde i 3 år og 6 måneder. ME opplyser at i 2007 er nettleien for husholdningskundene til ME sine kunder delt inn i et energiledd på 24 øre/kWh og et fastledd på 1200 kr/år. Husholdningskundene til Yara i Glomfjord betaler i 2007 et energiledd på 13,5 øre/kWh og et fastledd på 1000 kr/år.

NVEs vurdering

Forskriftens bestemmelser skal følges og gjelde likt for alle konsesjonærer. Dispensasjon fra forskriftens bestemmelser skal kun gis i særlige tilfeller.

Forskriftens § 17-6, første ledd sier:

> "*Ved oppkjøp og sammenslåing av nett i tilgrensende nettområder skal det innføres like tariffer. Dersom tariffene i forkant var vesentlig forskjellig, kan ulike tariffer opprettholdes i en overgangsperiode på inntil tre år.*

Forskriften åpner for at en ved sammenslåing av selskap som opprinnelig har vesentlig forskjell i tariffen, kan tillate en overgangsperiode på inntil tre år. Denne bestemmelsen ble tatt inn i forskriften fra 1. januar 2002, og i høringsutkastet som omfattet denne endringen antyder NVE at en forskjell i gjennomsnittlig tariffnivå på 20 % kan anses som "vesentlig" noe avhengig av forskjeller i tariff-struktur. Etter NVEs vurdering vil den aktuelle forskjellen i tariffen være tilstrekkelig for å godta en overgangsperiode på inntil tre år innenfor forskriftens bestemmelse.

Videre heter det i forskriftens § 18-2 at:

"Norges vassdrags- og energidirektorat kan i særlige tilfeller dispensere fra denne forskrift og vilkår satt i konsesjoner gitt av Norges vassdrags- og energidirektorat i medhold av energiloven."

NVE anser at det ikke finnes særskilte grunner for å gi dispensasjon fra å ha like tariffer, utover 3 år som angitt i § 17-6. Meløy Energi skisserer en opptrappingsplan med ens nettleie i 2011, hvilket betyr 6 måneder lenger enn hva § 17-6 gir hjemmel for. NVE anser det som håndterlig å tilpasse forskjellene i tariffene innenfor rammene som § 17-6 gir.

En gjennomsnittlig husholdningskunde i ME sitt nett, bruker 17 000 kWh pr år. Ved å fordele fastleddet vil nettleien for gjennomsnittskunden til ME i 2006 være 31 øre/kWh. Dersom vi antar at kundene til Yara har tilsvarende forbruk vil de ha en gjennomsnittlig nettleie på 19 øre/kWh. Dette gir at Meløy Energi sin tariff er 63 % høyere enn tariffen til Yara. Selv om forskjellen er vesentlig, gir det ikke grunnlag for å dispensere fra forskriften. § 17-6 er i seg selv en dispensasjon fra hovedregelen om like nettpriser som er ment for å gi rom for tilpasninger i situasjoner hvor det oppstår vesentlige forskjeller i nettleien ved sammenslåinger og oppkjøp.

Konklusjon

NVE gir ikke Meløy Energi dispensasjon til å ha differensiert nettleie i en overgangsperiode frem til 2011 for å utligne forskjellene mellom Meløy Energis opprinnelige kunder og nye kunder fra Yara. NVE presiserer imidlertid at Meløy ifølge forskriftens § 17-6 har mulighet for differensiert nettleie i en overgangsperiode frem til 1. juli 2010.

Med hilsen

for Marit Lundteigen Fossdal
avdelingsdirektør

Torfinn Jonassen
seksjonssjef

SAK NR. 21

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

NVE

Odd Tveit
5685 UGGDAL

Middelthuns gate 29

Postboks 5091, Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

Org.nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
7694 05 08971

05. 09. 2007
Vår dato:
Vår ref.: NVE 200704915-5 emp/hgd
Arkiv: 623
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Hans George Dahl
22 95 92 62

NVEs vurdering i klage på økning av nettleie - vedtak

Odd Tveit klager på Tysnes Kraftlag (TK) sin økning av fastleddet i nettleien. NVE har vurdert Tysnes Kraftlags tariffpraksis etter gjeldende regler i energiloven og tilhørende forskrifter. NVE kan ikke finne at Tysnes Kraftlag har en tarifferingspraksis som er i strid med regelverket.

Saksopplysninger

Odd Tveit klager i brev til NVE av 30.april 2007 på TKs økning av fastleddet i nettleien, og at dette blir gjort til tross for at det i årsrapporten for TK i 2005 framkommer at linjenettet er i så god stand at det ikke trengs midler til opprustning som tidligere år. Videre opplyser Tveit i brev av 21.juni 2007 at TK i 2006 fikk overført om lag 11 millioner i aksjeutbytte fra Sunnhordland Kraftlag (SKL), og at TK derfor har god dekning for de 4 millionene de trenger til årlig nettvedlikehold.

TK har i brev av 12.juni gitt sine kommentarer til klagen. De hevder å handle etter NVE sitt vedtak fra 12.september 2005, der TK blir pålagt en gjennomgang av sine kundegrupper.

NVEs vurdering

NVE vurderer saken i lys av energiloven med tilhørende forskrifter. Det vises spesielt til forskrift av 11. mars 1999 nr 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer (kontrollforskriften). Kontrollforskriften gir nærmere rammer for hvordan nettselskapene skal utarbeide sine tariffer. I tråd med forskriften er nettselskapene selv ansvarlige for å fastsette tariffer som er i overensstemmelse med gjeldende regelverk. Dersom NVE likevel får informasjon om at et nettselskap har en tariffpraksis som er i strid med regelverket, kan NVE treffe vedtak med hjemmel i kontrollforskriftens § 18-1, som sier at: *"Norges vassdrags- og energidirektorat kan gi de pålegg som er nødvendige for gjennomføring av denne forskriften og vilkår satt i konsesjoner gitt av Norges vassdrags- og energidirektorat i medhold av energiloven."*

NVE vil innledningsvis påpeke at et forvaltningsorgan ikke har noen plikt etter forvaltningsloven § 25 til å imøtegå alt det en part har anført. NVE vil ta for seg partenes anførsler ut fra det som har relevans for saken og det som ellers er av betydning for å begrunne vår avgjørelse.

I brev til NVE av 27.mai 2005 kommer Odd Tveit med en forespørsel om TK sin praksis rundt nettleie og inndeling av tariffgrupper. NVE valgte å behandle denne forespørselen som en klage og fattet sitt vedtak den 12.september 2005. Der blir TK pålagt å ta en gjennomgang av sin praksis rundt tariffering og inndeling av kundegrupper. TK hevder at en økning i nettleien er i overensstemmelse med dette vedtaket. I sin klage av 30.april 2007 skriver Tveit at det i TKs årsrapport for 2005 pekes på at linjenettet er i så god stand at en ikke trenger midler til opprustning som tidligere år. NVE vil til dette presisere at alle nettselskap har et ansvar til å drive nettet på en måte som sikrer kundene tilfredsstillende leveringskvalitet. I forskrift av 7.desember 1990 nr 959 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. står det i § 3-3 del a: "*Konsesjonæren plikter til enhver tid å holde anlegget i tilfredsstillende driftssikker stand herunder sørge for vedlikehold og modernisering som sikrer en tilfredsstillende leveringskvalitet.*"

Nettselskapene er i tillegg underlagt økonomisk regulering fra NVE. Årlig fastsetter NVE en inntektsramme for hvert enkelt nettselskap. Til grunn for denne inntektsrammen er at inntektene over tid skal dekke kostnadene ved drift og avskrivning av nettet, samt gi en rimelig avkastning på investert kapital gitt effektiv drift, utnyttelse og utvikling av nettet, jfr. Energilovforskriften § 4-4 b) første ledd. I år 2007 er denne rammen for TK satt til 24 millioner kroner mot 14 millioner i 2006. Fra 1.januar 2007 har NVE revidert fastsettelsen av inntektsrammene, og er noe av bakgrunnen for denne økningen. Tidligere ble inngangsverdiene holdt fast fem år av gangen, mens de fra og med 2007 oppdateres årlig med selskapenes innrapporterte verdier for siste tilgjengelige regnskapsår som er to år tilbake i tid. Dette innebærer at inntektsrammen for TK for 2007 er fastsatt på bakgrunn av selskapets rapportering av 2005 verdier. TK har i tillegg fornyet sitt nett i perioden 2001-2005 og derigjennom økt sin bokførte verdi og da sitt inntektsrammegrunnlag. I følge TKs årsrapport fra 2006 gjør denne økningen av inntektsrammen at driftsområdet kan gå i balanse i 2008, og er bakgrunnen for at fastleddet ble satt opp fra 1.januar 2007 med 30 %.

Odd Tveit opplyser videre i brev av 21.juni 2007 at TKs utbytte fra SKL burde gi god dekning for utgiftene forbundet med vedlikehold av nettet. I årsrapporten fra 2006 opplyser TK at aksjeposten i Sunnhordland Kraftlag medførte et utbytte på 9,4 millioner kroner. NVE har ingen myndighet til å påvirke bruken av dette. NVEs regulering av Tysnes Kraftlag er hjemlet i energiloven og tilhørende forskrifter. Det medfører blant annet at NVE kontrollerer at inntektene fra nettkundene over tid ikke overskrider inntektsrammen og at det enkelte nettselskap oppfyller kravene som er gitt til gjennom omsetnings-, område- og anleggskonsesjonene. Nettselskapet og dets eiere bestemmer selv hvordan et eventuelt overskudd skal forvaltes.

NVE merker seg at Odd Tveit i brev av 30.april 2007 skriver at TK i desember 2006 sendte ut en pressemelding om at nettleien skulle økes fra 1.januar 2007. NVE har ikke tilstrekkelig informasjon om dette var den eneste formen for varsling til nettkundene, men finner likevel grunn til å nevne at det fra kontrollforskriften framkommer direkte at hver enkelt kunde skal informeres om endringer i tariffene. I § 13-5 fjerde ledd står følgende: "*Nettselskapene skal i rimeligtid tid før endring av tariffene trer i kraft informere den enkelte nettkunde om tariffendringer. Informasjonen skal innholde en begrunnelse for tariffendringene.*"

Konklusjon

NVE kan ikke finne at Tysnes Kraftlag har en praksis som er i strid med energiloven og tilhørende forskrifter. Økningen i nettleien er på bakgrunn av en endring i inntektsrammene til nettselskapet og vedtak fra NVE av 12.september 2005. NVE har videre ingen myndighet gjennom energiloven og dens forskrifter til å påvirke bruken av overskuddet i et nettselskap.

***

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet innen tre uker fra det tidspunkt underretningen er kommet fram til partene, jf forvaltningslovens kap VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes gjennom NVE.

Med hilsen

Marit Lundteigen Fossdal
avdelingsdirektør

Torfinn Jonassen
seksjonssjef

Kopi: Tysnes Kraftlag, Postboks 115, 5696 Tysnes

SAK NR. 22

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

NVE

Bjørg J. Schei
Hornnesvg 3B
6800 FØRDE

Middelthuns gate 29

Postboks 5091, Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

Org.nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
7694 05 08971

Vår dato: 05.09.2007
Vår ref.: NVE 200705793-4 emp/hgd
Arkiv: 623
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Hans George Dahl
22 95 92 62

NVEs vurdering i klage på utregningen av nettleien - vedtak

Bjørg J. Schei klager på Sunnfjord Energis utregning av nettleie og manglede informasjon ved henvendelse. NVE har vurdert Sunnfjord Energi tariffpraksis etter gjeldende regler i energiloven og tilhørende forskrifter. NVE kan ikke finne at Sunnfjord Energi (SE) har en tarifferings- eller informasjonspraksis som er i strid med regelverket.

Saksopplysninger

NVE viser til brev av 26.juli 2007 hvor Bjørg J. Schei klager på SEs utregning av nettleien og manglende informasjon ved forespørsel rundt utregningen av denne. Schei ber derfor NVE om å be SE synliggjøre utregningen av nettleien, og at forbruk av strøm, pris og tidsrom angis på regningen.

SE har i brev av 6.august 2007 gitt sine kommentarer til klagen. SE opplyser at de ved henvendelser fra kunder gir svar i hvert enkelt tilfelle, og om ønskelig møter den det gjelder for å gi nødvendig informasjon. Nye tariffer blir annonsert og tariffhefte send hver enkelt kunde. SEs kunder som er tilknyttet lavspentnettet og hvor effektuttaket er avgrensa til 50 kW, sikring til og med 125A/230V, betaler et fastledd og et energiledd. Bjørg J. Schei tilhører denne kundegruppen.

NVEs vurdering

NVE vurderer saken i lys av energiloven med tilhørende forskrifter. Det vises spesielt til forskrift av 11. mars 1999 nr 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer (kontrollforskriften). Kontrollforskriften gir nærmere rammer for hvordan nettselskapene skal utarbeide sine tariffer. I tråd med forskriften er nettselskapene selv ansvarlige for å fastsette tariffer som er i overensstemmelse med gjeldende regelverk. Dersom NVE likevel får informasjon om at et nettselskap har en tariffpraksis som er i strid med regelverket, kan NVE treffe vedtak med hjemmel i kontrollforskriftens § 18-1, som sier at: *"Norges vassdrags- og energidirektorat kan gi de pålegg som*

er nødvendige for gjennomføring av denne forskriften og vilkår satt i konsesjoner gitt av Norges vassdrags- og energidirektorat i medhold av energiloven."

NVE vil innledningsvis påpeke at et forvaltningsorgan ikke har noen plikt etter forvaltningsloven § 25 til å imøtegå alt det en part har anført. NVE vil ta for seg partenes anførsler ut fra det som har relevans for saken og det som ellers er av betydning for å begrunne vår avgjørelse.

SE legger i sitt brev av 6.august 2007 ved korrespondansen mellom SE og klager. NVE finner ikke grunnlag for å si at SE ikke har svart på de spørsmål stilt av Bjørg J. Schei på en tilfredsstillende måte. NVE finner det likevel hensiktsmessig å på et generelt grunnlag informere klager om regelverk og utformingen av nettariffer.

Et nettselskap har monopol i levering av elektrisk strøm til et område, og selskapet er derfor underlagt økonomisk regulering av NVE. Den økonomiske reguleringen er hjemlet i energiloven og tilhørende forskrifter. NVE fastsetter årlig en individuell inntektsramme som hvert enkelt nettselskap kan hente inn gjennom nettleien til sine kunder. Til grunn for denne inntektsrammen er at inntektene over tid skal dekke kostnadene ved drift og avskrivning av nettet, samt gi en rimelig avkastning på investert kapital gitt effektiv drift, utnyttelse og utvikling av nettet.

Forskrift av 11.mars 1999 nr 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer (kontrollforskriften) gir nærmere rammer for hvordan nettselskapene skal utarbeide sine tariffer. I tråd med forskriften er nettselskapene selv ansvarlige for å fastsette tariffer som er i overensstemmelse med gjeldende regelverk. For husholdningskunder skal nettleien bestå av et energiledd og et fastledd. Energileddet er bruksavhengig og skal som et minimum dekke de marginale tapskostnader ved overføring av elektrisitet i nettet. Fastleddet skal dekke de kundespesifikke og en andel av de øvrige faste kostnadene i nettet.

SE legger i sitt brev til NVE av 6.august 2007 ved kopi av faktura sendt Bjørg J. Schei. Etter NVEs syn fremkommer det av denne at faktura er i samsvar med § 6-2 i forskrift av 11. mars 1999 nr 301 om måling, avregning og samordnet opptreden ved kraftomsetning og fakturering av nettjenester. Faktura er også spesifisert med forbruk, pris og tidsrom for avregningen.

SE informerer også i sitt brev av 6.august 2007 at "nye tariffar vert annonsert og tariffhefte er sendt til kvar enkelt nettkunde i tillegg til at dei er lagt inn på nettsidene i samsvar med forskrift 302." Til dette vil NVE nevne at i samsvar med kontrollforskriften skal informasjonen til hver enkelt nettkunde inneholde en begrunnelse for tariffendringene.

NVE kan ikke se at SE har en tariffstruktur som strider med gjeldende regelverk. Bjørg J. Schei og andre kunder med en sikring til og med 125A/230V har en nettariff som består av et fastledd og et bruksavhengig energiledd. Fastleddet dekker i følge SE de kundespesifikke kostnadene og en andel av de faste kostnadene i nettet. Kunder som har en installasjon som gjør at effektuttaket kan komme over 50 kW blir også avregnet et effektledd.

Konklusjon

NVE finner ikke at Sunnfjord Energi har en tariff- eller informasjonspraksis som er i strid med energiloven og tilhørende forskrifter. SE har så langt NVE kan se svart på henvendelser fra Bjørg Schei på en tilfredsstillende måte og har ikke en informasjonspraksis som strider med gjeldende regelverk.

***

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet innen tre uker fra det tidspunkt underretningen er kommet fram til partene, jf forvaltningslovens kap VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes gjennom NVE.

Med hilsen

Marit Lundteigen Fossdal
avdelingsdirektør

Torfinn Jonassen
seksjonssjef

Kopi: Sunnfjord Energi AS, Postboks 123, 6801 FØRDE

SAK NR. 23

Norges
vassdrags- og
energidirektorat
NVE

Middelthuns gate 29

Postboks 5091, Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

Org.nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
7694 05 08971

Malvik Everk AS
Stavsjøvegen 20
7550 HOMMELVIK

Vår dato: 18. 09. 2007
Vår ref.: NVE 200707885-2 emp/bfl
Arkiv: 623
Deres dato: 07.08.2007
Deres ref.: ME 00192/2007/741/MP

Saksbehandler:
Bjørnar Fladen
22 95 92 41

Søknad om dispensasjon for videreføring av prøveordning om nettariffer

Malvik Everk søker i brev av 7. september 2007 (datert 7.8.2007) om videreføring av prøveprosjekt om nettariffer. NVE gir ikke Malvik Everk dispensasjon til å videreføre ordningen, men gir av praktiske årsaker Malvik Energi frist til 1. januar 2008 til å sørge for at tariffpraksisen er i overensstemmelse med energiloven og dens forskrifter.

Saksopplysninger

Malvik Everk (ME) fikk i vedtak av 22. mars 2006 dispensasjon fra gjeldende tariffbestemmelser for å delta i et FoU-prosjekt hvor formålet var å teste ut tidsvariable energiledd. Dispensasjonen hadde en rekke forbehold, blant annet var dispensasjonen begrenset i tid til 30. april 2007. FoU prosjektet er nå ferdig og dispensasjonen utløpt. ME søker derfor om å videreføre tariffordningen ut året.

Malvik Everk beskriver i sitt brev hvordan tariffene er utformet og hensikten med tarifferingen. ME har på hverdager definert to høylastperioder hvor energileddet er ni ganger høyere enn resten av døgnet. I følge ME skal en gjennomsnittskunde som ikke endrer forbruket sitt ha uendrede kostnader ved overgang fra standard til ny nettariff. Ordningen er frivillig og foreløpig kun tilgjengelig for utvalgte kunder. I tillegg til tidsdifferensiert tariff, har kundene i prosjektet også gått med på regelmessig fjernutkobling av enkeltlaster og da hovedsakelig varmvannskurs.

NVEs vurdering

Slik NVE tolker det, er tariffmodellen som ME ønsker videreføring av, en kombinasjon av kapasitetsledd og tariff for utkoblbart forbruk.

Etter forskrift om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer av 1999 (kontrollforskriften) § 13-3 tredje ledd heter det at *nettselskapene kan fastsette kapasitetsledd slik at det skapes balanse mellom overføringsbehov og nettkapasitet. Kapasitetsleddet kan benyttes når overføringsbehovet overstiger kapasiteten i nettet.*

For at kapasitetsleddet kan tas i bruk må det være kapasitetsproblemer i nettet. Slik tariffen hos ME er utformet, er det innført et regelmessig "kapasitetsledd" i typiske høylastperioder. Høyere energiledd i de definerte periodene er i søknaden begrunnet ut i fra maksimalbelastningen i ME sitt nett og når man forventer høye spotpriser. Det er ikke argumenter for at det er kapasitetsproblemer i ME sitt nett i dag.

Videre innbærerer tariffen avtale om regelmessig fjernutkobling av enkeltlaster. Kapittel 15 i kontrollforskriften regulerer utforming av tariffer og vilkår for utkobling. I § 15-2 andre ledd heter det at nettselskapet kan tilby redusert tariff til uttak som har redusert krav til leveringspålitelighet. Formålet med utkoblbart forbruk er at nettselskapene kan koble ut forbruk som følge av akutt eller forventet knapphet på overføringskapasitet. Slik NVE ser det vil det være en svært vid fortolkning å si at det er en akutt eller forventet overføringsknapphet to ganger i døgnet hele året igjennom.

Kontrollforskriftens § 14-2 siste ledd pålegger nettselskapene å tilby tidsdifferensierte tariffer til alle kunder som er pålagt måleravlesning flere ganger i året. Differensiering skal være sommer/vinter, men det er i utgangspunktet ikke noe i veien å ha en mer detaljert differensiering. Kravet er imidlertid at prinsippene i § 13-1 følges. Spesielt vil 13-1 d) og e) være viktig ved at differensieringen skal baseres på objektive forhold i nettet samt gi signaler om effektiv utnyttelse og effektiv utvikling av nettet. I § 13-3 andre ledd heter det at *energileddet skal som hovedregel fastsettes på grunnlag av marginale tapskostnader i nettet*. Dersom nettselskapet kan vise til at tapskostnadene i nettet er høyere ved høylast, kan dette gjenspeiles i tariffen. Differensieringen skal ikke være større enn variasjonene i de marginale tapet tilsier. NVE kan ikke se at ME har lagt frem argumentasjon for at det er relevante nettforhold som tilsier at energileddet skal være ni ganger høyere i de definerte topplastperiodene.

NVE ga i 2006 begrenset dispensasjon til uttesting av tidsdifferensiert tariff i forbindelse med et FoU prosjekt. Dispensasjonen gjaldt for forsøksprosjekt med en tidsbegrensning ut april 2007. Praktisering av tariffen utover denne perioden har dermed vært i strid med flere punkter i kontrollforskriften. Tariffen er blitt videreført for utvalgte kunder og dermed i strid med § 13-1 c) om ikke-diskriminering og § 13-1 d) om at tariffene skal utformes slik at de gir signaler om effektiv utnyttelse av nettet. NVE tolker også at den tidsdifferensierte nettleien går utover hva som kan forstås med å være et kapasitetsledd jfr § 13-3 siste ledd. NVE ser heller ikke at tariffen kan forsvares gjennom å definere tariffen som utkoblbart forbruk. NVE ser at det av praktiske årsaker vil være vanskelig å avskaffe tariffen umiddelbart av hensyn til informasjonsplikten til kundene.

Konklusjon

NVE anser at Malvik Everk tariffpraksis med tidsvariable ledd siden utløp av dispensasjonen 30. april 2007 har vært i strid med kontrollforskriftens § 13-1 c) og d) samt § 13-3 siste ledd. For å unngå unødige komplikasjoner for Malvik Energis kunder, gis Malvik Energi frist til 1. januar 2008 å sørge for at tariffpraksisen er i overensstemmelse med energiloven og dens forskrifter.

***

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet innen tre uker fra det tidspunkt underretningen er kommet fram til partene, jf forvaltningslovens kap VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartement og sendes gjennom NVE.

Med hilsen

Marit Lundteigen Fossdal
avdelingsdirektør

Torfinn Jonassen
seksjonssjef

SAK NR. 24

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

NVE

Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk Nett AS
Sjøfartsgaten 3
7736 STEINKJER

Middelthuns gate 29

Postboks 5091, Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

Org.nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
7694 05 08971

Vår dato: 19. 09. 2007
Vår ref.: NVE 200703819-4 emp/hgd
Arkiv: 623
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Hans George Dahl
22 95 92 62

NVEs vurdering i klage på fastsettelse av anleggsbidrag samt stor prisøkning på beregninger - vedtak

Imbre Holmen klager på Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk Nett AS (NTE Nett) sin fastsettelse av anleggsbidrag samt stor prisøkning på det endelige anleggsbidraget. NVE har vurdert NTE Netts grunnlag for anleggsbidrag etter gjeldende regler i energiloven og tilhørende forskrifter. NVE finner at NTE Nett har et grunnlag for anleggsbidrag som er i strid med regelverket.

Saksopplysninger

Imbre Holmen klager i brev av 16.mars 2007 på NTE Netts beregning av anleggsbidrag i forbindelse med oppdatering av strømnettet i eiendommen Selsvika. På grunn av økt belastning måtte linjenettet forsterkes, og Holmen tok kontakt med netteier NTE Nett om kostnadene forbundet med dette. I brev av 10.august 2005 kommer NTE Nett med et foreløpig prisoverslag på kr 395 000. Holmen godtar senere en eksakt pris på kr 595 242, men ønsker i ettertid NVEs vurdering om hvorvidt NTE Nett har opptrådt korrekt overfor ham som utbygger av hyttefeltet og bestiller av strømforsyning.

NTE Nett har i brev av 20.april 2007 gitt sine kommentarer til saken og redegjør her for beregningen av anleggsbidraget. NTE Nett opplyser også om at klager ble gjort oppmerksom på at det foreløpige prisoverslaget fra 10.august 2005 var basert på en foreløpig plan og at prisene var omtrentlige.

NVEs vurdering

NVE vurderer saken i lys av energiloven med tilhørende forskrifter. Det vises spesielt til forskrift av 11. mars 1999 nr 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer (kontrollforskriften). Kontrollforskriften gir nærmere rammer for hvordan nettselskapene skal utarbeide sine anleggsbidrag. I tråd med forskriften er nettselskapene selv ansvarlige for å fastsette anleggsbidrag som er i overensstemmelse med gjeldende regelverk. Dersom NVE likevel får informasjon om at et nettselskap har en praksis som er i strid med regelverket, kan NVE treffe vedtak med hjemmel i kontrollforskriftens § 18-1, som sier at: *"Norges vassdrags- og energidirektorat kan gi de pålegg som er nødvendige for gjennomføring av denne forskriften og vilkår satt i konsesjoner gitt av Norges vassdrags- og energidirektorat i medhold av energiloven."*

Slik NVE vurderer de opplysninger som er framkommet i saken er det ingen uenighet mellom partene om det prinsipielle grunnlaget for innkreving av anleggsbidrag etter kontrollforskriftens § 17-5. NVE oppfatter dette som en riktig forståelse av forskriften, og finner dette ikke nødvendig å kommentere dette ytterligere. Derimot klages det på manglede spesifikasjon av anleggsbidraget og et stort sprik mellom et foreløpig prisoverslag og det endelige tilbudet.

Det følger indirekte fra kontrollforskriftens § 17-5 at reinvesteringer ikke kan finansieres gjennom innkreving av anleggsbidrag. NTE Nett spesifiserer i brev til NVE av 20.april 2007 for deres beregningsgrunnlag for anleggsbidraget. NVE er på bakgrunn av dette av den oppfatning at NTE Nett også inkluderer reinvesteringer i grunnlaget for anleggsbidraget i både Selsvika og Steinvikhaugen.

Steinvikhaugen

NTE Nett opplyser at mastetrafo må skiftes til en mastetrafokiosk, og at transformatoren må skiftes fra 50 kVA til 200 kVA. Gammel transformator fra 1990 skrotes. I tillegg kreves det nye lavspentlinjer og en forsterkning av eksisterende lavspentlinjer. NVE kan ikke se at NTE Nett har justert for reinvesteringer i sitt grunnlag for anleggsbidrag. I kostnadene forbundet med skifte av transformator skal gjenanskaffelsesverdien av gammel komponent trekkes fra anleggsbidragsgrunnlaget, da justert for økonomisk restlevetid som i dette tilfellet er 13 år. Gjenanskaffelsesverdien av gammel komponent kan også justeres for teknisk restlevetid, men siden teknisk restlevetid på komponentnivå i distribusjonsnettene kan være vanskelig å bedømme bør nettselskap være varsom med å bruke dette som grunnlag ved verdisetting. Hvis teknisk levetid skal legges til grunn, må restlevetiden dokumenteres på komponentnivå. Ved å benytte økonomisk restlevetid vil normalt ikke en slik dokumentasjon være nødvendig.

Kunden skal ikke betale for reinvesteringene, men skal betale for den kostnaden som nettselskapet har ved en fremskyndet investering. NVE kan ikke se av brev av 20.april 2007 at dette er tilfellet i NTE Netts grunnlag for anleggsbidrag til Imbre Holmen. Videre vurderer NVE det som sannsynlig arbeidskostnader forbundet med oppgraderinger og forsterkninger hovedsakelig vil være den samme med kapasitetsøkninger som med uten kapasitetsøkninger. Nye linjer som ikke erstatter gamle er ikke å se på som reinvesteringer.

Selsvika

Også for Selsvika er NVE av den oppfatning at kostnader som er å anse som reinvesteringer er med i grunnlaget for anleggsbidraget. Her kommer det fram fra brev av 15.desember 2005 fra NTE Nett til Imbre Holmen at eksisterende linjer skiftes og forsterkes. Dette gjelder også kabel under høyspentlinje. NVE kan ikke se fra NTE Nett sitt brev av 20.april 2007 at disse reinvesteringskostnadene er utelatt i grunnlaget for anleggsbidraget til Holmen.

NVE ber på bakgrunn av dette NTE Nett om å gjøre en ny beregning av grunnlaget for anleggsbidraget for både Steinvikhaugen og Selsvika der alle kostnader som er å anse som reinvesteringer er utelatt, også arbeidstimer. Hvis NTE Nett kan dokumentere avvik fra NVEs oppfatning om at arbeidskostnader hovedsakelig vil være den samme med og uten kapasitetsøkning, kan dette legges til grunn for beregningen av anleggsbidraget. Dette gjelder også avvik fra NVEs oppfatning om at beregningsgrunnlaget for NTE Nett sitt endelige anleggsbidrag inkluderer kostnader som er å anse som reinvesteringskostnader.

Konklusjon

NVE finner at NTE Netts anleggsbidrag til Imbre Holmen er i strid med § 17-5 i kontrollforskriften, og pålegger NTE Nett om å gjøre en ny beregning av anleggsbidraget der alle kostnader som er å anse som reinvesteringer er utelatt. NVE ber NTE Nett dokumentere ovenfor NVE en ny beregning av anleggsbidraget innen 31.oktober 2007.

***

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet innen tre uker fra det tidspunkt underretningen er kommet fram til partene, jf forvaltningslovens kap VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes gjennom NVE.

Med hilsen

Marit Lundteigen Fossdal
avdelingsdirektør

Torfinn Jonassen
seksjonssjef

Brevets mottakere: Imbre Holmen, Nythun, 2900 Fagernes
Nord-Trøndelag Elektrisitetsverk Nett AS, Sjøfartsgaten 3, 7736 STEINKJER

SAK NR. 25

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

NVE

Valdres Energiverk As
Postboks 124
2901 FAGERNES

Middelthuns gate 29

Postboks 5091, Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

Org.nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
7694 05 08971

Vår dato: 20 SEPT 2007
Vår ref.: NVE 200706030-4 emp/hgd
Arkiv: 623
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Hans George Dahl
22 95 92 62

NVEs vurdering i klage på anleggsbidrag for hyttetilkobling på Hallinghovda - vedtak

Magne Øystein Sørbøen klager på anleggsbidrag for hyttetilkobling i forsyningsområdet til Valdres Energiverk. NVE har vurdert Valdres Energiverks grunnlag for anleggsbidrag etter gjeldende regler i energiloven og tilhørende forskrifter. NVE finner at Valdres Energiverk (VE) har et grunnlag for anleggsbidrag som er i strid med regelverket.

Saksopplysninger

Magne Øystein Sørbøen klager i brev av 19.juni 2007 på anleggsbidraget for hyttetilkobling på Hallinghovda i forsyningsområdet til VE. Sørbøen opplyser at han i januar 2007 tok kontakt med VE for å få dokumentert hvilke kostnader som ligger til grunn for anleggsbidraget. I svaret fra VE kommer det i følge Sørbøen fram at anleggskostnader fra utbyggingsåret 1995 ligger til grunn for anleggsbidraget, samt kostnader for videreføring til annen trafokrets i 1998. Sørbøen viser videre til at VE ikke har anledning til å fordele utbyggingskostnader i mer en ti år etter et anlegg er ferdigstilt.

VE har gitt sine kommentarer til saken i brev av 27.august 2007. Her opplyser VE at området Hallinghova består av to transformatorkretser som ble bygget ut i to trinn i 1995 og 1998. Den siste kretsen bygger videre på den første og VE har valgt å se disse to kretsene under ett. Samtidig mener VE at de kan kreve anleggsbidrag for anlegg som er eldre enn ti år hvis anleggene stod ferdig før 2002.

NVE har senere fått tilsendt enlinjeskjema og kart over det aktuelle området av VE.

NVEs vurdering

NVE vurderer saken i lys av energiloven med tilhørende forskrifter. Det vises spesielt til forskrift av 11. mars 1999 nr 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer (kontrollforskriften). Kontrollforskriften gir nærmere rammer for hvordan nettselskapene skal

utarbeide sine anleggsbidrag. I tråd med forskriften er nettselskapene selv ansvarlige for å fastsette anleggsbidrag som er i overensstemmelse med gjeldende regelverk. Dersom NVE likevel får informasjon om at et nettselskap har en praksis som er i strid med regelverket, kan NVE treffe vedtak med hjemmel i kontrollforskriftens § 18-1, som sier at: *"Norges vassdrags- og energidirektorat kan gi de pålegg som er nødvendige for gjennomføring av denne forskriften og vilkår satt i konsesjoner gitt av Norges vassdrags- og energidirektorat i medhold av energiloven."*

NVE vil innledningsvis påpeke at et forvaltningsorgan ikke har noen plikt etter forvaltningsloven § 25 til å imøtegå alt det en part har anført. NVE vil ta for seg partenes anførsler ut fra det som har relevans for saken og det som ellers er av betydning for å begrunne vår avgjørelse.

NVE legger til grunn at klagen omhandler to forhold:

- VEs anledning til å kreve et anleggsbidrag
- Beregningsgrunnlaget for anleggsbidraget

Nettselskapene kan fastsette anleggsbidrag for å dekke anleggskostnadene ved nye nettilknytninger eller ved forsterkning av nettet til eksisterende kunder. Det fremgår av kontrollforskriftens § 17-5 sjuende ledd at anleggsbidrag kan fordeles mellom kunder som blir tilknyttet på tidspunktet for ferdigstillelse av anlegget og kunder som blir tilknyttet på et senere tidspunkt, men senest ti år etter ferdigstillelse av anlegget. Regelen om maksimum ti års fordelingsperiode trådde i kraft 1.januar 2002 og ga nettselskapene et klart hjemmelsgrunnlag til å fordele anleggskostnader på tilknytninger etter ferdigstillelse av anlegg, men med en tidsbegrensning på ti år.

I henhold til forarbeid til forskriftsendringen i 2002 var dette i tråd med gjeldende praksis.[1] Etter NVEs vurdering vil fordeling av anleggsbidrag for investeringer ferdigstilt før 2002 også begrenses til ti år etter ferdigstillelse. Før 2002 kunne ikke en ordning med fordeling av anleggsbidrag over tid direkte hjemles med ordlyden i daværende forskrifter, og det er tvilsomt om det hadde vært tillatt å fordele anleggskostnadene fremover uten tidsbegrensninger. Siden daværende praksis ble regulert gjennom en egen bestemmelse fra 2002 er det naturlig at begrensingen på ti år også gjelder tidligere investeringer. VE kan etter NVEs oppfatning kreve anleggsbidrag for anlegget som var ferdigstilt før 2002, hvis en etterberegning av anleggsbidraget har vært praksis siden ferdigstillelse, og med begrensning til ti år etter ferdigstillelse av anlegget.

VE opplyser at Hallinghovda består av to transformatorkretser som ble bygget ut i to trinn i 1995 og 1998. Etter NVEs forståelse skal Sørbøen tilknyttes kretsen som ble ferdigstilt i 1995. VE ser på disse to kretsene under ett og kostnadene for begge utbygningene ligger til grunn for anleggsbidraget til Sørbøen. NVE har fått tilsendt kart og enlinjeskjema for det aktuelle området av VE. Her fremkommer det etter NVEs oppfatning at de to transformatorkretsene forsyner to geografiske områder med elektrisitet. De to kretsene ble ferdigstilt med tre års mellomrom. På bakgrunn av det aktuelle nettets spesifikasjoner, geografiske forhold og investeringstidspunktene er NVE av den oppfatning at VE ikke kan se de to transformatorkretsene under ett. Dette innebærer at VE ikke kan fordele anleggskostnadene for transformatorkrets fra 1998 i anleggsbidraget til Sørbøen. VE kan heller ikke fordele anleggskostnadene for transformatorkrets fra 1995 i anleggsbidraget fordi ferdigstillelse av anlegget ble gjort for mer enn ti år siden.

[1] NVE 2001 Forslag til endringer i forskrift av 11.mars 1999 nr 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og overføringstariffer.

Konklusjon

NVE finner at Valdres Energiverk har et grunnlag for anleggsbidrag som er i strid med § 17-5 i kontrollforskriften. VE bes beregne et nytt anleggsbidrag der kun anleggskostnader forbundet med det kundespesifikke anlegget medregnes. VE bes dokumentere ovenfor NVE ny beregning av anleggsbidraget innen 31.oktober 2007.

***

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet innen tre uker fra det tidspunkt underretningen er kommet fram til partene, jf forvaltningslovens kap VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes gjennom NVE.

Med hilsen

Marit Lundteigen Fossdal
avdelingsdirektør

Torfinn Jonassen
seksjonssjef

Brevets mottakere: Magne Øystein Sørbøen, 3570 ÅL
Valdres Energiverk As, Postboks 124, 2901 FAGERNES

SAK NR. 26

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

NVE

Statkraft Energi AS
Postboks 200 Lilleaker
0216 OSLO

Middelthuns gate 29

Postboks 5091, Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

Org.nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
7694 05 08971

Vår dato: 27. 09. 2007
Vår ref.: NVE 200705742-5 emp/bfl
Arkiv: 623
Deres dato: 30.05.2007
Deres ref.: 200001893

Saksbehandler:
Bjørnar Fladen
22 95 92 41

Klage på vurdering av type nettanlegg - Produksjonsrelatert kontra ordinært - Linje Aura - Eikesdalen

Statkraft Energi As klager i brev av 30. mai 2007 på defineringen av Statnetts 22 kV linje Aura - Eikesdalen samt bryterfeltet i Aura. NVE finner at linjen ikke kan defineres som produksjonsrelatert da hovedfunksjonen til anlegget er å anse som ordinære overføringer.

Saksopplysninger

I brev av 30. mai klager Statkraft Energi AS (Statkraft) på at linjen Aura – Eikesdalen med bryterfelt i Aura er definert som produksjonsrelaterte nettanlegg. Statkraft mener anlegget bør klassifiseres som ordinært anlegg. Dette begrunnes med at linjen ikke har innmatning av kraft, men kun uttak til forbruk.

I svar fra Statnett av 17. august 2007 viser Statnett til NVEs vedtak av 20. desember 2005 hvor det går frem at 22 kV feltet "Osbu" er produksjonsrelatert. Statnett mener at det følger at hele linjen Aura-Osbu- Eikesdalen er produksjonsrelatert da Osbu er en del av denne linjen. Statnett skriver at Statkraft er avhengig av linjen for lukestyring etc. og viser til overdragelsesavtalen fra 2002 da Statnett kjøpte anlegget av Statkraft.

I e-post av 12. september kommenterer Statkraft svaret fra Statnett og hevder at økonomiske forpliktelser om levering av kraft ikke skal spille inn på hvordan anlegget defineres. NVE sendte så en forespørsel til Statkraft angående hvor stor andel av overføringene i anlegget som går til eget (Statkrafts) forbruk. Det fremkommer i tabellen under at eget forbruk i forhold til total overføring varierer fra 11 % til overkant av 30 %.

År	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Statkrafts forbruk	17,3 %	32,2 %	22,0 %	22,3 %	15,8 %	11,2 %

NVEs vurdering

NVE vurderer saken i lys av energiloven med tilhørende forskrifter. Det vises spesielt til forskrift av 11. mars 1999 nr 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer (kontrollforskriften). NVE vil innledningsvis påpeke at et forvaltningsorgan ikke har noen plikt etter forvaltningsloven § 25 til å imøtegå alt det en part har anført. NVE vil ta for seg partenes anførsler ut fra det som har relevans for saken og det som ellers er av betydning for å begrunne vår avgjørelse.

Ved vurdering av hva som er produksjonsrelatert nettanlegg må det tas utgangspunkt i § 17-1 i kontrollforskriften. I forskriftens § 17-1 andre punktum heter det at *med produksjonsrelaterte nettanlegg menes kraftledninger og andre nettanlegg der hovedfunksjon er overføring av kraft fra tilknyttet produksjonsanlegg til nærmeste utvekslingspunkt i nettet.*

Klassifisering av et anlegg som produksjonsrelatert eller ordinært nettanlegg skal gjøres på bakgrunn av en helhetsvurdering av anleggets hovedfunksjon. I tråd med etablert praksis skal ikke historisk utvikling eller eierforhold i nettet legges til grunn for klassifisering. Det er anleggets hovedfunksjon i dag som er avgjørende.

Kontrollforskriftens § 17-1 er en tarifferingsbestemmelse, og det er nettselskapene selv som fastsetter tariffene. Etter NVEs vurdering er nettselskapene den part som kjenner forholdene i nettet best, og kan derfor selv avgjøre om et anlegget er produksjonsrelatert. Ved eventuelle klagesaker er det imidlertid opp til nettselskapet å dokumentere at et anlegg er produksjonsrelatert eller ikke.

På bakgrunn av den informasjon som er lagt frem og de undersøkelser NVE har gjort, anser NVE at hovedfunksjonen til linjen Aura – Eikesdalen er distribusjon av elektrisitet og uttak til ordinære kunder via Nesset kraft og Sunndal Energi. Avtalen mellom Statkraft og de to områdekonsesjonærene om overføring av "gratiskraft" fra Aura kraftverk er å anse som en økonomisk avtale mellom partene som ikke har innvirkning på definisjonsspørsmålet. Avtaler av økonomisk art som er gjort med hensyn på pris og lignende, er privatrettslige forhold som ikke berører definisjonsspørsmålet om hvorvidt anlegget er produksjonsrelatert eller ordinært nettanlegg. Det er hovedfunksjonen til anlegget som er avgjørende for hva anlegget defineres som.

I vedtak av 20. desember 2005 ble 22 kV feltet "Osbu" definert som produksjonsrelatert med den begrunnelse at avgangene til Lilledalen/Osbu dekket egenforbruket til kraftverket. Etter en nærmere vurdering finner NVE at uttaket i forbindelse med kraftverkets egenforbruk er så lite i forhold til det totale uttaket på linjen, at det ikke kan regnes som å være hovedfunksjonen til linjen.

Konklusjon

NVE har vurdert at hovedfunksjonen til anlegget Aura – Eikesdalen bestående av 22 kV linje og bryterfelt i Aura, ikke er produksjonsrelatert og dermed heller ikke kan defineres som produksjonsrelatert nettanlegg. Statnett plikter som konsesjonær for anlegget å omdefinere anlegget til ordinært og følge de tarifferingsbestemmelser det innebærer. Informasjon om omdefinering av anlegget og tariffendringer skal meldes til NVE innen 1. desember 2007

***

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet innen tre uker fra det tidspunkt underretningen er kommet fram til partene, jf forvaltningslovens kap VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes gjennom NVE.

Med hilsen

for Marit Lundteigen Fossdal
avdelingsdirektør

Torfinn Jonassen
seksjonssjef

SAK NR. 27

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

NVE

Hauketoveien Eiendom
Ryensvingen 15
0680 OSLO

Middelthuns gate 29

Postboks 5091, Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

Org.nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
7694 05 08971

Vår dato: 19. 10. 2007
Vår ref.: NVE 200707614-5 emp/bfl
Arkiv: 623
Deres dato: 27.08.2007
Deres ref.:

Saksbehandler:
Bjørnar Fladen
22 95 92 41

NVEs vurdering i klage på anleggsbidrag

Hauketoveien Eiendom AS klager på anleggsbidrag for tilkobling og pris på flytting av høyspentkabel. NVE har vurdert Hafslund Nett praksis etter gjeldende regler i energiloven og tilhørende forskrifter. NVE finner at Hafslund Nett sitt krav om å hindre spenning er brudd på områdekonsesjonær sin plikt til å sørge for elektrisk energi til alle abonnenter.

Saksopplysninger

Vi viser til klage til NVE av 27. august 2007 hvor Hauketoveien Eiendom AS klager på anleggsbidrag fra Hafslund Nett AS. Hafslund Nett har gitt sin begrunnelse i brev av 25. september 2007.

Saken vedrører uenighet om kostnadsdeling og beregning av anleggsbidrag i forbindelse med flytting av høyspentkabel, nettstasjon og tilkobling av nytt bygg. Hauketoveien Eiendom klager på de vilkår Hafslund Nett setter for en slik flytting. Hauketoveien Eiendom stilte tomt til disposisjon for nettstasjon og ble enig med Hafslund Nett om at Hauketoveien Eiendoms entreprenør, KF entreprenør, skulle bistå i anleggsarbeidene i forbindelse med flyttingen. Hauketoveien Eiendom klager på at anleggskostnadene faktureres på grunnlag av timesbasis. Hauketoveien Eiendom er usikre på om Hafslund Nett fakturerer dem for kostnader som etter avtale skulle bli dekket av Hafslund Nett. Avslutningsvis trekker Hauketoveien Eiendom frem at de mener Hafslund Nett har opptrådt rotete når det gjelder fakturering. Hauketoveien Eiendom mener at oppgjør til entreprenøren som bistø Hafslund Nett i anleggsarbeidene skal gjøres direkte med entreprenør og ikke gå via Hauketoveien Eiendom som en kreditering på deres faktura.

I Hafslund Nett sine kommentarer til klagen av 25. september viser de til at kostnader med kundeinitierte tiltak i nettet, skal i sin helhet dekkes av den som bestiller tiltaket. Flyttingen av høyspentkabel og nettstasjon skal i følge Hafslund Nett i sin helhet dekkes av Hauketoveien Eiendom.

Anleggsarbeidende i forbindelse med nettilknyttinger eller forsterkninger dekkes av kunden i form av anleggsbidrag. De skriver at arbeider over en viss størrelse, blir det sendt forespørsel til prekvalifiserte entreprenører og bedt om tilbud. Hafslund Nett skriver at Hafslund Entreprenør hadde det laveste tilbudet og ble valgt for å utføre arbeidet.

Hafslund Nett skriver at Hauketoveien Eiendom ble fakturert kr 263 059 for flytting av nettstasjon og tilhørende kabelanlegg og at Hafslund Nett dekket de resterende kostnadene på ca. kr 60 000. Videre skriver de at flytting av høyspenningskabel ble utført av KF Entreprenør som også sto for utbygging av Hauketoveien 12. Hafslund Nett betalte kr 298 361 for dette arbeidet.

Hafslund Nett skriver videre at gjennomføringen av prosjektet var preget av vanskelige samarbeidsforhold og at Hauketoveien Eiendom ikke uten videre ville betale anleggsbidraget. De stilte derfor krav om at anleggsbidraget skulle innbetales før prosjektet ble ferdigstilt.

Hafslund Nett avviser at forsinkelsene utelukkende skyldtes dem, men at det var flere årsaker til forsinkelsen. De hevder at det ikke er inngått noen skriftlig fremdriftsplan.

Hafslund Nett skriver at det ikke er krevd større anleggsbidrag eller kostnadsdekning enn det er grunnlag for. De skriver også at prosjektet har kostet Hafslund Nett ca 350 000 kroner mer enn det som er fakturert i anleggsbidrag.

NVEs vurdering

NVE vurderer saken i lys av energiloven med tilhørende forskrifter. Det vises spesielt til forskrift av 11. mars 1999 nr 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer (kontrollforskriften). Kontrollforskriften gir nærmere rammer for hvordan nettselskapene skal utarbeide sine tariffer. I tråd med forskriften er nettselskapene selv ansvarlige for å fastsette tariffer som er i overensstemmelse med gjeldende regelverk. Dersom NVE likevel får informasjon om at et nettselskap har en tariffpraksis som er i strid med regelverket, kan NVE treffe vedtak med hjemmel i kontrollforskriftens § 18-1, som sier at: *"Norges vassdrags- og energidirektorat kan gi de pålegg som er nødvendige for gjennomføring av denne forskriften og vilkår satt i konsesjoner gitt av Norges vassdrags- og energidirektorat i medhold av energiloven."*

NVE vil innledningsvis påpeke at et forvaltningsorgan ikke har noen plikt etter forvaltningsloven § 25 til å imøtegå alt det en part har anført. NVE vil ta for seg partenes anførsler ut fra det som har relevans for saken og det som ellers er av betydning for å begrunne vår avgjørelse.

Som Hafslund Nett skriver i sitt brev er det et skille mellom kundeinitierte tiltak i nettet, som flytting, og nettilkoblinger og forsterkninger i nettet. Flytting av nettstasjon og høyspentkabel er i dette tilfellet ikke relatert til forholdet mellom Hauketoveien Eiendom som nettkunde og Hafslund Nett og faller ikke under kontrollforskriftens § 17-5 om anleggsbidrag. Avtalen om flytting er privatrettslig forhold mellom rekvirent og nettselskap. Den delen av tvisten som omhandler kostnader forbundet med flytting og eventuelle forsinkelser i arbeidet faller derfor utenfor NVEs myndighetsområde.

NVE ser imidlertid at det har foregått en uheldig sammenblanding av kostnadene knyttet til flytting av nettanlegg med kostnadene knyttet til tilkobling. NVE reagerer på at Hafslund Nett har satt krav som er i strid med områdekonsesjonærs tilknyttingsplikt for å kreve inn et privatrettslig krav. Hafslund Nett har som områdekonsesjonær etter energilovens § 3-3 *plikt til å levere elektrisk energi til alle abonnenter innefor det geografisk avgrensede område konsesjonen gjelder for.* Områdekonsesjonæren har likevel, med noen forbehold, rett til å ikke sette spenning eller stenge forsyning på et anlegg dersom kostnadene ved tilknytting eller krav om nettleie blir betalt. Denne retten gjelder ikke andre krav selskapet måtte ha ovenfor kunden. Det er kun krav knyttet til oppgaver Hafslund Nett er pålagt som nettselskap som gir mulighet for slik stengning. Avtaler om flytting av nettanlegg er som nevnt et privatrettslig forhold som ikke vedrører Hafslund Nett plikter som nettselskap. Hafslund Nett kan derfor ikke bruke sin mulighet til å ikke spenningssette anlegg for å kreve inn slike krav.

Konklusjon

NVE tar ikke stilling til Hafslund Nett sin krav ovenfor Hauketoveien Eiendom for flytting av nettanlegg, da det er et privatrettslig forhold mellom Hafslund Nett og Hauketoveien Eiendom. NVE finner at Hafslund Nett bryter sin plikt til å levere elektrisk energi til alle abonnenter innenfor det geografisk området konsesjonen gjelder for, ved å hindre spenningssetting av Hauketoveien Eiendoms anlegg. Avtaler om flytting av nettanlegg er forhold som ikke vedrører Hafslund Netts plikter som nettselskap. Hafslund Nett kan derfor ikke hindre spenningssetting for å inndrive krav vedrørende flytting av nettanlegg.

***

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet innen tre uker fra det tidspunkt underretningen er kommet fram til partene, jf forvaltningslovens kap VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes gjennom NVE.

Med hilsen

for Marit Lundteigen Fossdal
avdelingsdirektør

Torgunn Jonassen
seksjonssjef

SAK NR. 28

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

NVE

Thor Wichstrøm
Nils Collett Vogts vei 16
0766 OSLO

Middelthuns gate 29

Postboks 5091, Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

Org.nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
7694 05 08971

Vår dato: 24 OKT 2007
Vår ref.: NVE 200707402-2 emp/bfl
Arkiv: 620
Deres dato: 15.08.2007
Deres ref.:

Saksbehandler:
Bjørnar Fladen
22 95 92 41

NVEs vurdering i klage fra Thor Wichstrøm – vedtak om betaling for nettanalyse

Thor Wichstrøm klager på at han blir pålagt kostnader i forbindelse med forespørsel om ledig kapasitet i nettet. NVE har vurdert Kvinnherad Energi praksis etter gjeldende regler i energiloven og tilhørende forskrifter. NVE finner at Kvinnherad har en praksis som er i strid med regelverket.

Saksopplysninger

Thor Wichstrøm har planer om bygging av et kraftverk og har i den forbindelse sendt en forespørsel til Kvinnherad Energi (KE) om det er kapasitet i nettet til å ta imot ny produksjon. KE svarer at de for å kunne gi et svar må utføre en nettanalyse som Wichstrøm må bekoste. Wichstrøm sender i brev av 15. august en forespørsel til NVE for å klargjøre om Kvinnherad Energi kan ta seg betalt for en slik tjeneste. NVE tolker forespørselen som en klage på Kvinnherad sin praksis og har derfor bedt KE om å gi sin kommentar til klagen. I brev av 19. september 2007 forklarer KE utfordringene de står ovenfor med ny utbygging av småkraftverk. Det er 14 småkraftverk som mater inn produksjon i KE sitt nett i dag og flere har søkt konsesjon for å bygge. De skriver også at nettet er dimensjonert for forbruk og ikke produksjon. KE skriver videre at Wichstøms planlagte kraftverk på 10 MW er så stort at det må utføres en nettanalyse for å se på konsekvensene for distribusjonsnettet. Kostnadene kan ifølge KE tillegges Wichstrøm i henhold til kontrollforskriftens § 17-1 om produksjonsrelaterte nettanlegg. De viser videre til at dette er en praksis som andre energiverk bruker og til uttalelser fra NVE i EuroPower nr 7. august 2007.

NVEs vurdering

NVE vurderer saken i lys av energiloven med tilhørende forskrifter. Det vises spesielt til forskrift av 7. desember 1990 om produksjon, omforming, overføring, omsetning og bruk av energi m.m (energiforskriften). Og forskrift av 11. mars 1999 nr. 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer (kontrollforskriften). NVE vil innledningsvis påpeke at et forvaltningsorgan ikke har noen plikt etter forvaltningsloven § 25 til å imøtegå alt det en part har

anført. NVE vil ta for seg partenes anførsler ut fra det som har relevans for saken og det som ellers er av betydning for å begrunne vår avgjørelse.

Saken dreier seg om en forespørsel om det er kapasitet i nettet til ny produksjon. NVE mener at kontrollforskriftens § 17-1 ikke kommer til benyttelse i dette tilfellet, da det ikke er et produksjonsrelatert nettanlegg som skal analyseres, men det ordinære distribusjonsnettet. At det er planlagt fremtidig produksjon som utløser behovet for en nettanalyse er ikke hva som menes med begrepet produksjonsrelatert nettanlegg i § 17-1.

Ved henvendelser om tilknytting av ny produksjon og dermed om markedsadgang etter energilovforskriftens § 4-4 d), skal nettselskap etter NVEs vurdering, gjennomføre tiltak for å avklare eventuelle forsterkningsbehov i eget nett, innsamle opplysninger om forsterkningsbehov i overliggende nett, samt gi opplysninger om hensiktsmessig tilknyttingspunkt for ny produksjon. Netteier skal vederlagsfritt kunne svare på om eksisterende nett samt overliggende nett har mulighet for å ta i mot ny produksjon.

Eventuelle forsterkningsbehov må være begrunnet i at det ikke vil være driftsmessig forsvarlig å mate inn ny produksjon. Dersom det er kapasitetsproblemer skal det opplyses om hvor og i hvilket omfang de er. Disse plikter hører inn under det å sørge for markedsadgang, og nettselskapene har ikke anledning innenfor energiloven med tilhørende forskrifter å kunne kreve betaling for nevnte tjenester.

I tilfeller der tilknytting utløser forsterkningsbehov i eget eller overliggende nett, har netteier ingen investeringsplikt. Ved forsterkninger i eget nett kan netteier kreve anleggsbidrag dersom det er en del av et radielt fellesnett. Ved investeringer i masket nett kan anleggsbidrag kun fastsettes i ekstraordinære tilfeller.

NVE ser at det kan være behov for nettselskapene å koordinere flere prosjekter i eget nett i forbindelse med å avdekke det samlede potensialet for utbygging i området. NVE mener at en slik koordinering kan være hensiktsmessig, men at den ikke bør skape unødvendig tidsmessig forsinkelse for allerede konsesjonsgitte produksjonsanlegg.

Tilknyttingsgebyr og anleggsbidrag er regulert i kontrollforskriftens §§ 17-4 og 17-5. Av bestemmelsen fremgår det at nettselskapet har rett til å kreve anleggsbidrag for å dekke anleggskostnadene ved nye nettilknytninger eller ved forsterkninger i nettet. Bestemmelsen sier videre at nettselskap kun kan kreve utbygger for faktiske kostnader som er utløst som følge av tilknyttingen og at anleggsbidraget maksimalt kan settes lik anleggskostnad minus tilknyttingsgebyr.

Nettselskapet skal på forhånd informere kunden om innkreving av, og beregningsgrunnlaget for anleggsbidraget. Dette innebærer at SE må beregne størrelsen på et eventuelt anleggsbidrag når utbygger ber om tilknytting.

Planlegging og utbygging i forbindelse med kundespesifikke anlegg fra produsent til eksisterende nett, samt tilkoblingsløsninger skal bekostes av utbygger.

KE skriver at andre nettselskap har samme praksis med å ta betalt for nettanalyser. Til det vil vi kommentere at NVE som tilsynsmyndighet søker å oppdage forhold som er i strid med regelverket. Dette gjøres dels via tilsyn av de enkelte selskap og dels via klager fra nettkunder som i dette tilfellet. Det vises og til uttalelser fra NVE i EuroPower nr 7. august 2007. Uttalelser fra enkeltpersoner ansatt i NVE, vektlegges ikke i NVEs saksbehandling.

Konklusjon

NVE finner at Kvinnherad Energis praksis er i strid med § 4-4 d) i energilovforskriften. Områdekonsesjonær plikter vederlagsfritt å gi svar på kapasitetsspørsmål i eget og overliggende nett.

***

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet innen tre uker fra det tidspunkt underretningen er kommet fram til partene, jf forvaltningslovens kap VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes gjennom NVE.

Med hilsen

Marit Lundteigen Fossdal
avdelingsdirektør

Torfinn Jonassen
seksjonssjef

SAK NR. 29

Norges
vassdrags- og
energidirektorat
NVE

Middelthuns gate 29

Postboks 5091, Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

Org.nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
7694 05 08971

Even Botnen
Angedalen
6800 FØRDE

Vår dato: 24 OKT 2007
Vår ref.: NVE 200703108-5 emp/bfl
Arkiv: 623
Deres dato: 20.02.2007
Deres ref.:

Saksbehandler:
Bjørnar Fladen
22 95 92 41

Klage på nettilknytning av mikrokraftverk

Vi viser til e-post fra Even Botnen av 20. februar 2007 der Botnen klager på Sunnfjord Energis kostnadsoverslag for tilknytting av mikrokraftverk. NVE har bedt Sunnfjord Energi om å uttale seg to ganger, og på grunn av en misforståelse har NVE først mottatt Sunnfjord Energis uttalelse 11. september 2007.

Saksopplysninger

Botnen har bedt om et anslag på kostnaden ved tilknytting av mikrokraftverket. I klagen reagerer Botnen på at det kun er gitt muntlige og foreløpige kostnadsanslag. Han er i tillegg uenig i størrelsen på anslagene.

I brev fra Sunnfjord Energi (SE) blir det gjort rede for at flere planlagte kraftverk gjør det nødvendig med oppgradering av linje Tefre – Botnen, kostnadene per utbygger er derfor forbundet med stor usikkerhet da nettselskapet ikke vet hvor mange som vil komme til å knytte seg til nettet. SE skriver videre at de har en praksis med å gi et "sjablonmessig overslag" for nettilknyttingen ved forespørsel. Detaljerte kostnadsoverslag gis først når kraftverket har fått godkjent konsesjon for å bygge ut.

NVEs vurdering

NVE vurderer saken i lys av energiloven med tilhørende forskrifter. Det vises spesielt til forskrift av 11. mars 1999 nr 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer (kontrollforskriften) samt forskrift av 7. desember 1999 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (energilovforskriften). NVE vil innledningsvis påpeke at et forvaltningsorgan ikke har noen plikt etter forvaltningsloven § 25 til å imøtegå alt det en part har anført. NVE vil ta for seg partenes anførsler ut fra det som har relevans for saken og det som ellers er av betydning for å begrunne vår avgjørelse.

Områdekonsesjonær har plikt til innen rimelig tid å gi en potensiell produsent svar på alle relevante spørsmål om nettilknytning. Dette følger av energilovens § 4-1, og energilovforskriftens § 4-4 d) som begge omtaler markedsadgang. Det heter at netteier skal gi markedsadgang til alle som etterspør nettjenester ved å tilby ikke-diskriminerende og objektive punkttariffer og vilkår. Plikt til å utrede nye nettbehov følger også av forskrift om energiutredninger. Disse pålegger netteier å beskrive alle aktuelle endringer i nettet.

Områdekonsesjonær skal gi søker en skriftlig framstilling av praktisk tilkobling med tilhørende konsekvenser, opplyse om sannsynlig tariff og om mulig anleggsbidrag og forventet størrelse på dette. Områdekonsesjonær plikter også å undersøke og gi svar på om tilknytting utløser forsterkningsbehov i eget eller overliggende nett. Eventuelle forsterkningsbehov må være begrunnet i at det ikke vil være driftsmessig forsvarlig å mate inn ny produksjon.

I tilfeller der tilknytting utløser forsterkningsbehov i eget eller overliggende nett fordi det ikke vil være driftmessig forsvarlig å mate inn ny produksjon i eksisterende nett, har netteier ingen investeringsplikt. Ved forsterkninger i eget nett kan netteier kreve anleggsbidrag dersom det er en del av et radielt fellesnett. Ved investeringer i masket nett kan anleggsbidrag kun fastsettes i ekstraordinære tilfeller.

NVE ser at det kan være behov for nettselskapene å koordinere flere prosjekter i eget nett i forbindelse med å avdekke det samlede potensialet for utbygging i området. NVE mener at en slik koordinering kan være hensiktsmessig, men at den ikke bør skape unødvendig tidsmessig forsinkelse for allerede konsesjonsgitte produksjonsanlegg.

Dersom det ikke er søkt om konsesjon for anlegget eller det er vesentlig usikkerhet rundt praktiske forhold knyttet til utbyggingen, plikter ikke nettselskap å gi bindende tilbud, men nettselskapet skal kunne gi et foreløpig anslag på hva tilknyttingen vil koste, der det også redegjøres for de forutsetningene som er lagt til grunn.

Det er ikke anledning for produsenter å reservere fremtidig plass i nettet. Selv om en utbygger har tilknyttingsavtale gir ikke det en rett til fremtidig tilknytting, hvis ikke tilknytning skjer innen rimelig tid.

Forbindelsen mellom produksjonssted og eksisterende nett er utbyggers ansvar, og utbygger er selv ansvarlig for vurdering av løsninger og beregning av kostnader. Det finnes tre alternativer for å bygge, drifte og eie tilknyttingslinjen.

1. Utbygger eier, bygger og drifter linjen
2. Utbygger eier, og områdekonsesjonær bygger og drifter linjen
3. Områdekonsesjonær eier, bygger og drifter linjen

Alternativ 1 er hovedsakelig aktuelt dersom tilførselslinje er planlagt som lavspent linje. Dersom linjen er definert som høyspent anlegg dvs. over 1000V vekselstrøm/1500V likestrøm er anlegget konsesjonspliktig etter energiloven. For å få slik konsesjon må utbygger ha personell med høyspentkompetanse. Små kraftstasjoner (mikrokraftverk) har normalt ikke høyspenning. Høyspentkomponenter blir for slike anlegg brukt ved tilknyttingen til eksisterende linjenett, i forbindelse med transformering av kraft for innmating på eksisterende høyspenningsnett. Dersom utbygger velger en lavspent tilknyttingslinje kan utbygger stå som eier, drifte og bygge linjen uten anleggskonsesjon. Utbygger må likevel sørge for å orientere og innhente nødvendige tillatelser fra kommunen, fylkesmannen, grunneiere og ansvarlig for regional kraftsystemplanlegging i området. Utbygger må også få bekreftelse på at det er ledig kapasitet i eksisterende nett.

Alternativ 2 innebærer at installasjonene bygges og driftes under det lokale nettselskaps områdekonsesjon. Så lenge stasjonene og nettet ikke overstiger 22 kV kreves ingen egen anleggskonsesjon. Det er imidlertid opp til det lokale nettselskap om de ønsker en slik løsning. De har ingen plikt til å tilby en slik løsning, men i mange tilfeller vil det være det mest hensiktsmessige. Da står utbygger som eier, mens områdekonsesjonær bygger og drifter anlegget.

Det tredje alternativet er at områdekonsesjonær påtar seg alt ansvar for tilførselslinjen. Nettselskapet har ingen plikt til å tilby en slik løsning og det kan i mange tilfeller være lite hensiktsmessige at nettselskap skal stå som eier for slike produksjonslinjer som kun har til hensikt å mate produksjon ut på nettet.

Tilknyttingsgebyr og anleggsbidrag er regulert i forskrift om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer av 1999 §§ 17-4 og 17-5. Av bestemmelsen fremgår det at nettselskapet har rett til å kreve anleggsbidrag for å dekke anleggskostnadene ved nye nettilknytninger eller ved forsterkninger i nettet. Bestemmelsen sier videre at nettselskap kun kan kreve utbygger for faktiske kostnader som er utløst som følge av tilknyttingen og at anleggsbidraget kan maksimalt settes lik anleggskostnad minus tilknyttingsgebyr.

Nettselskapet skal på forhånd informere kunden om innkreving av, og beregningsgrunnlaget for anleggsbidraget. Dette innebærer at SE må beregne størrelsen på et eventuelt anleggsbidrag når utbygger ber om tilknytting. Reglene om anleggsbidrag gjelder kun nettilknyttinger til eksisterende nett og/eller oppgradering av eksisterende nett. Forbindelse mellom produksjon og eksisterende nett omfattes ikke av regelverket for anleggsbidrag så lenge det er produsent som står som utbygger. Dersom nettselskapet påtar seg det fulle ansvar for tilknyttingslinjen, vil bestemmelsene om anleggsbidrag også gjelde for tilknyttingslinjen.

Botnen har blitt forespeilet at utbyggere i Angedalen må være med å bekoste oppgradering av nettet. NVE tar ikke stilling til størrelsen på beløpet som er forespeilet, da dette kun er foreløpige anslag. Men minner om at det er klagerett på nettselskapets tariffer inklusiv anleggsbidrag.

Vi vil i det følgende kort redegjøre for hvilke regler som gjelder for innkreving av anleggsbidrag. Som referert tidligere er anleggsbidrag regulert av kontrollforskriftens § 17-5. Det er imidlertid klare begrensinger på hvilke forsterkninger som kan dekkes gjennom anleggsbidrag. I § 17-5 andre ledd heter det at *"Anleggsbidrag ved forsterkninger av en tilknytting kan beregnes når kunden krever økt kapasitet..."* videre heter det i tredje ledd *"Når en tilknytting ... utløser forsterkninger i radielle fellesanlegg kan en forholdsmessig andel av disse kostnadene inngå i anleggsbidraget."*

Radielle fellesanlegg kan forstås som nettanlegg som kun forsyner/tar imot kraft fra en avgrenset og identifiserbar kundegruppe. Gitt at linjen Tefre-Botnen i Angedalen er innenfor definisjonen av radielt fellesanlegg kan SE kreve anleggsbidrag dersom kunder krever økt kapasitet. Sunnfjord Energi har dermed lov til å kreve anleggsbidrag for forsterkninger utover dagens kapasitet. I § 17-5 syvende ledd heter det at *"Nettselskapet kan fordele anleggsbidraget mellom kunder som blir tilknyttet på tidspunktet for ferdigstillelse av anlegget og kunder som blir tilknyttet på et senere tidspunkt, men senest innen ti år etter ferdigstillelse av anlegget."* Når det gjelder fordelingen av anleggsbidraget mellom ulike produsentene må nettselskapet forholde seg til prinsippene for tariffering som er gitt i § 13-1. Spesielt er det viktig at fordelingen skal være ikke-diskriminerende. En fordeling basert på produsentens installerte effekt og benyttet linjelengde som er skissert av Sunnfjord Energi er etter NVEs vurdering i samsvar med prinsippene i § 13-1.

Konklusjon

NVE finner at ~~Sunndal~~ * Sunnfjord Energi sin praksis med å gi foreløpige kostnadsoverslag ikke er i strid med energiloven og dens forskrifter. Dersom kunden ønsker kostnadsoverslagene skriftlig har kunden krav på det. NVE kan ikke uttale seg om størrelsen på anslagene før de er endelig fastsatt og eventuelt klaget inn for NVE.

***

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet innen tre uker fra det tidspunkt underretningen er kommet fram til partene, jf forvaltningslovens kap VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes gjennom NVE.

Med hilsen

Marit Lundteigen Fossdal
avdelingsdirektør

Torfinn Jonassen
seksjonssjef

Kopi: Sunnfjord Energi AS, Postboks 123, 6801 FØRDE

* Rettet navn

SAK NR. 30

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

NVE

Langeland og Dyrhoven Energi
v/Sigmund Dyrhoven
5650 TYSSE

Middelthuns gate 29

Postboks 5091, Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

Org.nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
7694 05 08971

Vår dato: 12. 11. 2007
Vår ref.: NVE 200706023-5 emp/hgd
Arkiv: 623
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Hans George Dahl
22 95 92 62

NVEs vurdering i klage på avslag om nettilknytning - vedtak

Langeland og Dyrhovden Energi (Dyrhovden) klager på BKK Netts avslag om nettilkobling av minikraftverk i Samnanger. NVE har vurdert BKK Netts praksis etter gjeldende regler i energiloven og tilhørende forskrifter. NVE kan ikke finne at BKK Nett (BKK) har en praksis som er i strid med regelverket.

Saksopplysninger

Dyrhovden klager i brev av 8.august 2007 på BKKs avslag om nettilknytning av et minikraftverk i Samnanger. Dyrhovden opplyser at utbygger i løpet av mai/april 2007 ble kjent med at det kunne eksistere kapasitetsproblemer i nettet, noe som på det tidspunkt var ukjent for utbygger. I april 2007 hadde utbygger allerede investert kapital og påbegynt utbygningen av anlegget selv om det var 3,5 år siden forrige nettvurdering. Dyrhovden nevner også at forrige utbygger (Safa) med installert effekt på 1500 kW ikke møtte kapasitetsproblemer i nettstasjonen i Samnanger T1. På telefon til NVE den 16.oktober 2007 opplyser Sigmund Dyrhovden at Sven Kleivane (90 kW) og Magne Gjøen (40 kW) har fått godkjent tilknytning av kraftproduksjon etter at Dyrhovden fikk avslag om tilknytning.

BKK kommer med sine kommentarer i brev av 26.september 2007. Her opplyser de at BKK tar utgangspunkt i at ny produksjon fra små kraftverk skal få benytte eksisterende nettkapasitet. Kraftverksutbygger må videre bekoste spesifikke anleggskostnader for tilknytning og eventuelle tiltak for å oppnå tilfredsstillende nettkapasitet. BKK opplyser at Dyrhovden ønsker tilknytning i distribusjonsnettet i nordre del av Samnanger kommune, og at distribusjonsnettet her er tilknyttet overliggende nett via transformering i Samnanger. Nettanalyser og driftserfaringer det siste året viser i følge BKK at det ikke er ledig kapasitet for produksjon under Samnanger T1, og er grunnlaget for avslaget. BKK nevner også at Safa ble tilbudt den siste ledige kapasiteten i nettet ved deres tilknytning til nettet. I mail av 19.oktober 2007 framkommer det at Sven Kleivane og Magne Gjøen tilknyttes lavspentanlegget i det aktuelle området. BKK skriver videre at de for slike effekter bare vurderer konsekvensene opp til og med nettstasjonsnivå for uttakskunder, og at som *"hovedregel tillates mikrokraftverk knyttet til distribusjonsnettet på lavspentsiden av eksisterende transformator. For Sven Kleivane ble i tillegg lokale forhold vurdert slik at høyspenttilknytning nær eksisterende transformator tillates som alternativ til lavspenttilknytning under ellers like vilkår."*

BKK ser for seg to ulike løsninger for håndteringen av kraftoverskuddet i nettet under Samnanger transformatorstasjon.

Alternativ 1: Økt transformeringskapasitet i Samnanger samt oppgradering av linjen Samnanger-Norheimsund.

Alternativ 2: Ny transformering i Kvam til 420 kV.

NVEs vurdering

NVE vurderer saken i lys av energiloven med tilhørende forskrifter. Det vises spesielt til lov av 29.juni 1990 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (energiloven) og forskrift av 7.desember 1990 nr 959 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (energilovforskriften). Energiloven skal sikre at produksjon, omfordeling, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi foregår på en samfunnsmessig rasjonell måte. Dersom NVE får informasjon om at et nettselskap har en praksis som er i strid med regelverket, kan NVE treffe vedtak med hjemmel i forskrift av 11.mars 1999 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer (kontrollforskriften). § 18-1 sier at: *"Norges vassdrags- og energidirektorat kan gi de pålegg som er nødvendige for gjennomføring av denne forskriften og vilkår satt i konsesjoner gitt av Norges vassdrags- og energidirektorat i medhold av energiloven."*

NVE vil innledningsvis påpeke at et forvaltningsorgan ikke har noen plikt etter forvaltningsloven § 25 til å imøtegå alt det en part har anført. NVE vil ta for seg partenes anførsler ut fra det som har relevans for saken og det som ellers er av betydning for å begrunne vår avgjørelse.

NVE legger til grunn at klagen dreier seg om BKKs avslag om Dyrhovdens nettilkobling i Samnanger.

BKK er gitt områdekonsesjon etter energilovens § 3-2 og omsetningskonsesjon etter § 4-1. Gjennom disse konsesjonene er BKK gitt både rettigheter og plikter. Områdekonsesjonen gir BKK rett til å bygge og drifte anlegg for fordeling av elektrisk energi med spenning opp til et gitt nivå innenfor et gitt geografisk område. Omsetningskonsesjonen gir BKK en plikt etter energilovforskriftens § 4-4 bokstav d) til å *"sørge for markedsadgang for alle som etterspør nettjenester til ikke-diskriminerende og objektive punkttariffer og vilkår."* Plikten gjelder både for uttak og innmating av elektrisitet. Energilovforskriftens § 4-4 bokstav d) er en omformulering av tidligere regler om tredjepartsadgang. Tredjepartsadgang er et krav om å la andre enn netteier og hans kraftkunder bruke et etablert anlegg. Meningen har vært at eksisterende anlegg skal kunne utnyttes av flere leverandører enn den som eier anlegget, noe som skal fremme konkurranse mellom ulike kraftleverandører. NVE kan ikke se at § 4-4 i energilovforskriften gir nettselskapene en investeringsplikt i anlegg som ikke har kapasitet til å tilknytte seg ny produksjon.

I tillegg til å tilby markedsadgang er BKK etter energilovforskriften § 4-4 bokstav e) pliktig til å opptre nøytralt ovenfor eksisterende og potensielle nye nettkunder. Det medfører at tilfeller som er helt like skal behandles likt. Safa benyttet seg ifølge BKK av ledig kapasitet i nettet ved deres tilknytning. På et senere tidspunkt får Dyrhovden avslag om nettilknytning, og BKK opplyser at bakgrunnen for avslaget er at Samnanger T1 ikke har ledig kapasitet for transport av produsert effekt fra distribusjonsnettet til overliggende nett. Etter NVEs vurdering har et nettselskap anledning til å avslå søknad om tilknytning av produksjon, dersom nettselskapet ikke finner tilknytningen som driftsmessig forsvarlig. NVEs oppfatning er at BKK ikke finner en tilknytning av Dyrhovden som driftsmessig forsvarlig, men at Safas tidligere tilknytning ble vurdert som forsvarlig. Tilfellene er etter

NVEs synspunkt ikke av lik karakter, og BKK har ikke brutt med energilovforskriftens krav om nøytralitet.

Sven Kleivane og Magne Gjøen ble tilknyttet lavspentanlegget i det aktuelle området etter at Dyrhovden fikk avslag om tilknytning. BKK skriver i mail av 19.oktober 2007 at de for slike effekter bare vurderer konsekvensene opp til og med nettstasjonsnivå for uttakskunder, og at som *"hovedregel tillates mikrokraftverk knyttet til distribusjonsnettet på lavspentsiden av eksisterende transformator."* En områdekonsesjonær er etter energilovforskriftens § 4-4 om markedsadgang pliktig til å undersøke og gi svar på om en tilknytning utløser forsterkningsbehov i eget og overliggende nett. At BKK har funnet det forsvarlig å tilnytte seg Gjøen og Kleivane etter at Dyrhovden fikk avslag, er etter NVEs oppfatning ikke et brudd på regelverket og kravet om markedsadgang og nøytralitet.

NVE kan ikke se at dagens regelverk gir nettselskapene en investeringsplikt i anlegg som ikke har kapasitet til å tilknytte seg ny produksjon. Nettselskapene har da anledning til å avslå forespørsler om produksjonstilknytning når tilknytningen ikke blir sett på som driftsmessig forsvarlig. Ved en eventuell investering har nettselskapene etter § 17-5 i kontrollforskriften anledning til å fastsette et anleggsbidrag for å dekke anleggskostnadene ved nye nettilknytninger eller ved forsterkning av nettet til eksisterende kunder. Bestemmelsen gjelder også for tilknytning av produksjon.

NVE har ingen grunn til å betvile at Samnanger transformatorkrets ikke har ledig kapasitet for transport av produsert effekt fra Dyrhovden, og at BKK derfor ikke kan tilknytte Dyrhovden på det nåværende tidspunkt. BKK skriver også i sitt brev av 3.september 2007 at:

> *"BKK tar utgangspunkt i at ny produksjon fra små kraftverk skal få benytte eksisterende nettkapasitet. Kraftverksutbygger må bekoste spesifikke anleggsdeler for tilknytning og eventuelle tiltak for å oppnå tilfredsstillende nettkapasitet."*

Videre skriver BKK at de vil fortsette arbeidet med vurdering av mulige løsninger for å gi kraftverksutbyggere nettilknytning. BKK jobber altså etter det NVE kan forstå med løsninger for å få tilknyttet Dyrhovden.

Det er i denne konkrete saken uheldig at Dyrhovden allerede har investert i kraftverket med den overbevisning om at det var ledig kapasitet i nettet. BKK skriver i sitt brev til NVE at tilknytningen av kraftproduksjonen fra Safa benyttet seg av *"den siste ledige nettkapasiteten"* og at de derfor ikke lengre har kapasitet til å mate inn produksjonen fra Dyrhovden. At Safas nettilknytning medførte endrede rammebetingelser for Dyrhovdens tilknytning er forhold som etter NVEs oppfatning burde blitt gjort klart for Dyrhovden. NVE kan likevel ikke pålegge BKK å tilknytte Dyrhovden.

Konklusjon

NVE finner ikke at BKKs avslag om nettilknytning for Langeland og Dyrhovden Energi er i strid med gjeldene regelverk. BKK har ikke kapasitet i sitt nett, og arbeider med mulige løsninger for å kunne tilknytte Dyrhovden.

***

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet innen tre uker fra det tidspunkt underretningen er kommet fram til partene, jf forvaltningslovens kap VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes gjennom NVE.

Med hilsen

Marit Lundteigen Fossdal
avdelingsdirektør

Torfinn Jonassen
seksjonssjef

Kopi: BKK Nett AS, Postboks 7050, 5020 BERGEN

SAK NR. 31

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

NVE

Anders Kroken
Romsdalshorn
6300 ÅNDALSNES

Middelthuns gate 29

Postboks 5091, Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

Org.nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
7694 05 08971

Vår dato: 12. 11. 2007
Vår ref.: NVE 200707882-4 emp/hgd
Arkiv: 630
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Hans George Dahl
22 95 92 62

NVEs vurdering i klage om eiendomsrett til kabel - vedtak

Anders Kroken (Kroken) klager på at Rauma Energi påberoper seg eiendomsretten til kabel mellom transformatorstasjon i Venge og inntaksskap til klagers hytte. NVE regulerer Rauma Energi etter energiloven og tilhørende forskrifter. NVE finner at det forhold som Kroken beskriver er et privatrettslig forhold mellom Kroken og Rauma Energi (RE) som faller utenom NVEs myndighetsområde.

Saksopplysninger

Kroken klager i brev av 30.august 2007 på REs krav om eiendomsrett til kabel mellom transformator i Venge og Krokens hytte. Kroken informerer om at i forbindelse med flytting av høyspent i 1985 fikk han beskjed om at han måtte dekke kostnadene selv hvis han fremdels ville ha levert elektrisitet til hytten. Kroken fikk da i følge han selv et tilbud om å overta linjen fra Venge til hytten. Kroken overtok linjen og betalte i følge faktura av 13.mai 1985 8072 kroner til Rauma kommunale kraftverk. I 2006 skulle det bygges ny europaveg. Høyspentlinje og linje fra transformator i Venge og Krokens hytte måtte da flyttes. Kroken opplyser at han tok opp saken angående strømforsyning til hytten med Statens Vegvesen, og at det var deres ansvar å skaffe ny strømforsyning til hytten. Statens Vegvesen engasjerte RE som la ny høyspentkabel og kabel til Krokens hytte i samme grøft. Etter at ny kabel var lagt hevder RE eiendomsrett over kabelen. Kroken har i den forbindelse bedt RE redegjøre for hvilken lov som gir de rett til å overta privat eiendom, og ber NVE i brev av 30.august 2007 om å bekrefte Krokens eiendomsrett til linjen.

RE har kommet med sine kommentarer til klagen i brev av 10.oktober 2007 med vedlagte dokumenter i saksgangen mellom RE og Kroken. RE opplyser at de i denne saken har strukket seg lagt for å oppnå enighet, og de ikke kan forstå bakgrunnen for at Kroken ønsker eiendomsrett til nevnte kabel. RE skriver i brev av 7.november 2005 til Kroken at i tiden rundt 1985 var elektrisitetsforsyning til fritidsboliger vanligvis hytteeiers eiendom og ansvar, men senere, i tråd med forskrift om elektriske anlegg, overtok de eiendomsretten og vedlikeholdsplikt av all forsyning frem til inntak bygning eller inntaksskap. RE kan ikke dokumentere at Kroken ble varslet skriftlig om overtakelsen. I brev av 7.november 2005 står også:

> "Ved nye linjer betaler kunden anleggstilskudd, tilsvarende det du tydeligvis gjorde ved overtakelsen. Everket har så plikt til å vedlikeholde og fornye anlegget uten kostnad for kunde."

RE skriver videre at den nye kabelen fra nettstasjon til inntaksskap helt klart er en del av REs lavspent forsyningsnett, og at kabelen er dimensjonert langt over det som er nødvendig til forsyning av hytta. Reserven kan de i følge RE selv disponere til eventuelle andre uttak i området.

NVE vil bemerke at det kun er RE som er underlagt regulering fra NVE, og NVEs regulering av RE er hjemlet i energiloven og tilhørende forskrifter. Spørsmål rundt eiendomsrett til strømkabel er et privatrettslig forhold mellom Kroken som nettkunde og RE som områdekonsesjonær, og faller utenom NVEs myndighetsområde.

NVEs vurdering

NVE vurderer saken i lys av energiloven med tilhørende forskrifter. Det vises spesielt til forskrift av 7.dersember 1990 nr 959 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (energilovforskriften). Energilovforskriften gir nærmere rammer for planlegging, bygging og drift av anlegg for produksjon, omforming, overføring og fordeling av elektrisk energi. Dersom NVE får informasjon om at et nettselskap har en praksis som er i strid med regelverket, kan NVE treffe vedtak med hjemmel i kontrollforskriftens § 18-1, som sier at: *"Norges vassdrags- og energidirektorat kan gi de pålegg som er nødvendige for gjennomføring av denne forskriften og vilkår satt i konsesjoner gitt av Norges vassdrags- og energidirektorat i medhold av energiloven."*

NVE vil innledningsvis påpeke at et forvaltningsorgan ikke har noen plikt etter forvaltningsloven § 25 til å imøtegå alt det en part har anført. NVE vil ta for seg partenes anførsler ut fra det som har relevans for saken og det som ellers er av betydning for å begrunne vår avgjørelse.

NVE legger til grunn at klagen dreier seg om eiendomsrett til kabel mellom nettstasjon i Venge og Krokens hytte. Spørsmål knyttet til eiendomsrett er som nevnt et privatrettslig forhold, men NVE finner det likevel nyttig å kommentere noen av forholdene som blir i beskrevet i saken.

Energiloven av 29. juni 1990 nr. 50 ble vedtatt som følge av behandlingen av Ot.prp. nr. 43 (1989-90) om lov om produksjon, omforming, overføring, omsetning og fordeling av energi m.m., og Innst.O. nr. 68 (1989–90). Energiloven trådte i kraft i 1991 og legger rammene for hvordan kraftforsyningen i Norge fungerer.

Anlegg for produksjon, omforming, overføring og fordeling av elektrisk energi med høy spenning, kan ikke bygges eller drives uten konsesjon. Det samme gjelder ombygging eller utvidelse av bestående anlegg. Innefor et område kan konsesjon gis for bygging og drift av anlegg for fordelig av elektrisk energi med spenning opp til et nivå som fastsettes av departementet. Tildeling av områdekonsesjon er en generell tillatelse til å bygge og drive anlegg for fordeling av elektrisk energi innenfor et avgrenset geografisk område.

Oppdekningsplikt var en plikt områdekonsesjonærene hadde i tiden før gjeldende energilov trådte i kraft i 1991. Oppdekningsplikten ble innført med hjemmel i elektrisitetsloven av 1896, og videreført i elektrisitetsloven av 1969. I blant annet NOU 1985:9 Energilovgivningen og i forarbeidene til energiloven er oppdekningsplikten omtalt nærmere. Plikten ble gitt som et vilkår i områdekonsesjonen, og lød som følger:

> *"Konsesjonæren plikter å dekke områdets etterspørsel av elektrisk kraft til alminnelig forsyning."*

Konsesjonæren hadde også før energiloven en leveringsplikt av elektrisitet, og hadde etter NVEs forståelse plikt til å knytte Krokens hytte til strømanlegget. Nettselskapene kan etter dagens regelverk fastsette et anleggsbidrag etter § 17-5 i forskrift av 11.mars 1999 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer (kontrollforskriften). §17-5 gir ikke nettselskapene anledning til å kreve anleggsbidrag for flytting av anlegg som ikke er utløst av kunden selv, og eventuell betaling er et privatrettslig forhold mellom nettkunde og nettselskap som ikke er regulert av NVE. At Kroken betalte hva RE anser som et anleggsbidrag endrer i utgangspunktet ikke på eierskapet for anlegget. NVE har ikke tatt stilling til avtaleforholdet mellom RE og Kroken ved flytting av nettanlegg i 1985.

Konklusjon

NVE regulerer RE etter energiloven og tilhørende forskrifter. Forholdet som Anders Kroken beskriver i sitt brev av 30.august 2007 om eiendomsrett til strømkabel er et privatrettslig forhold mellom Kroken og RE, og faller utenom NVEs myndighetsområde.

***

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet innen tre uker fra det tidspunkt underretningen er kommet fram til partene, jf forvaltningslovens kap VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes gjennom NVE.

Med hilsen

Marit Lundteigen Fossdal
avdelingsdirektør

Torfinn Jonassen
seksjonssjef

Kopi: Rauma Energi, Postboks 214, 6301 Åndalsnes

SAK NR. 32

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

NVE

Helgelandskraft AS
Industriveien 7
8657 MOSJØEN

Middelthuns gate 29

Postboks 5091, Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

Org.nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
7694 05 08971

Vår dato: 16 11. 2007
Vår ref.: NVE 200708324-2 emp/hgd
Arkiv: 623
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Hans George Dahl
22 95 92 62

Svar på henvendelse om bruk av anleggsbidrag og inntektsramme ved tilknytning av nytt 132 kV kraftledningsnett

Viser til brev av 26.september 2007 om bruk anleggsbidrag ved tilknytning av nytt 132 kV kraftledningsnett til industrinett uten inntektsramme.

Mo Industripark AS (MIP) har et 132 kV kraftnett uten inntektsramme fra Svabo i Mo i Rana til transformatorstasjonene på Ørtfjell og Ørtfjellmoen. I tillegg til MIPs egne uttak i transformatorstasjonene har HelgelandsKraft (HK) 22 kV uttak til forsyning av HKs kunder i området. Det er også tilknyttet småkraftproduksjon til transformatorstasjonene.

HK planlegger å bygge og drive nytt anlegg som planlegges utbygd som følge av ny kraftproduksjon i området.

Hjartås Kraftverk

Det må bygges ny 132 kV kraftledning fra ny transformatorstasjon i Hjartåsen med tilknytning i MIPs transformatorstasjon i Ørtfjellmoen. Det er i tillegg planer om flere mindre kraftverksprosjekt som kan tilknyttes den planlagte nye transformatorstasjonen på Hjartåsen.

Svartisdal Kraftverk

Det må bygges en ny 132 kV kraftledning fra ny transformatorstasjon i Svartisdal med tilknytning i MIPs kraftnett. Det er i tillegg planer om ny kraftproduksjon i området som kan tilknyttes den planlagte nye transformatorstasjonen i Svartisdal.

Anleggsbidrag med bunnfradrag

Nettselskapene kan etter § 17-5 i forskrift av 11.mars 1999 nr 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer (kontrollforskriften) fastsette et anleggsbidrag for å dekke anleggskostnadene ved nye nettilknytninger eller ved forsterkning av nettet til eksisterende kunder.

NVE har ikke funnet det hensiktsmessig å pålegge nettselskapene å innkreve anleggsbidrag. Forskriftsbestemmelsen kan derfor anses som et øvre tak ved fastsetting av anleggsbidragets størrelse,

og innebærer at de nettselskapene som ønsker det kan dekke en andel av investeringene gjennom for eksempel bunnfradrag. Bruk av bunnfradrag må eventuelt gjøres uavhengig av kundens energiuttak, jf. kontrollforskriftens § 17-5 femte ledd, og må fastsettes etter ikke-diskriminerende og objektive vilkår, jf. kontrollforskriftens § 13-1. Tariffene kan differensieres etter objektive og kontrollerbare kriterier basert på relevante nettforhold. NVE kan ikke se at det eksisterer relevante nettforhold som gjør en differensiering av bunnfradraget mulig etter dagens regelverk.

Et nettselskap er etter § 4-4 bokstav e) i forskrift av 7.desember 1900 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m.(energilovforskriften) pliktig til å opptre nøytralt ovenfor eksisterende og nye nettkunder. Det innebærer at helt like tilfeller skal behandles likt. En kraftutbygger har da krav om å bli behandlet etter samme vilkår som andre utbyggere.

Tariffering og MIPs driftsfase

Fra 1.januar 2007 måtte alle konsesjonærer som ikke hadde forenklede vilkår og som skulle tariffere andre for bruk av sine nettanlegg ha inntektsramme for anleggene. Fra 2008 må alle produksjonsrelaterte anlegg som skal tariffere for bruk ha inntektsramme, dersom konsesjonæren ikke har omsetningskonsesjon med forenklede vilkår. Etter NVEs synspunkt må derfor MIP ha inntektsramme for sitt nettanlegg for å kunne tariffere andre brukere av anlegget.

I kontrollforskriften er en tariff definert som alle priser og annen økonomisk godtgjørelse som konsesjonæren fastsetter for tilknytning til og bruk av elektriske anlegg. Anleggsbidrag er i følge ordlyden i forskriften en tariff, og MIP må da ha inntektsramme for sitt anlegg for å kunne kreve anleggsbidrag av brukerne i nettet. MIP må også ha inntektsramme for å kunne avregne brukerne av nettet en årlig feltleie, innmatingstariffer og marginaltapssatser.

Kostnader ved nettplanlegging

Hovedformålet med utformingen av tariffene, og da også anleggsbidragene, er blant annet å gi brukerne signaler om de samfunnsøkonomiske kostnadene ved tilknytning og bruk av nettet. Samtidig er HK gjennom energilovens § 4-1 og energilovforskriftens § 4-4 bokstav d) pliktig til å tilby markedsadgang for alle som etterspør nettjenester til ikke-diskriminerende og objektive punkttariffer og vilkår. Plikten gjelder både for uttaks- og innmatningskunder. NVE kan imidlertid ikke se at energiloven og energilovforskriften gir nettselskapene en investeringsplikt i anlegg som ikke har kapasitet til å tilknytte seg ny produksjon.

Etter energiloven og energilovforskriften er områdekonsesjonær pliktig til innen rimelig tid å gi en potensiell produsent svar på alle relevante spørsmål om nettilknytning. Plikt til å utrede nye nettbehov følger også av forskrift av 16.desember 2002 nr 1607 om energiutredninger. Områdekonsesjonær skal gi søker en skriftlig framstilling av praktisk tilkobling med tilhørende konsekvenser, opplyse om sannsynlig tariff og om mulig anleggsbidrag og forventet størrelse på dette. Områdekonsesjonær plikter også å undersøke og gi svar på om tilknytning utløser forsterkningsbehov i eget eller overliggende nett. Eventuelle forsterkningsbehov må være begrunnet i at det ikke vil være driftsmessig forsvarlig å mate inn ny produksjon. NVE kan ikke se at områdekonsesjonær etter § 4-4 bokstav d) i energilovforskriften har anledning til å kreve betaling for overnevnte kostnader.

Av § 17-5 i kontrollforskriften fremgår det at nettselskapet har rett til å kreve anleggsbidrag for å dekke anleggskostnader ved nye tilknytninger eller ved forsterkninger i nettet. Det innebærer etter NVEs vurdering at kostnader vedrørende planlegging og utredninger av forsterkninger i eksisterende nett kan inngå i beregningsgrunnlaget for anleggsbidraget. Energilovforskriftens § 4-4 bokstav d)

plikter områdekonsesjonæren til å tilby markedsadgang for alle som etterspør nettjenester til ikke-diskriminerende og objektive punkttariffer og vilkår. NVE er av den oppfatning at alle kostnader i forbindelse med utredninger og arbeid utover forhold vedrørende markedsadgang kan kreves dekket av produsenten, også hvis utbygning ikke finner sted. Kontrollforskriftens § 17- 5 gir imidlertid ikke områdekonsesjonæren anledningen til å inkludere kostnader forbundet med identifiseringen av eventuelle kapasitetsproblemer i bergningsgrunnlaget for anleggsbidraget.

Forbindelsen mellom produksjonssted og eksisterende nett er utbyggers ansvar, og utbygger er selv ansvarlig for vurdering av løsninger og beregning av kostnader. I de tilfellene der områdekonsesjonær bygger og drifter anlegget kan anleggs- og utredningskostnader inkluderes i beregningsgrunnlaget for anleggsbidraget.

Fordeling av anleggsbidrag etter ferdigstillelse av anlegg

I kontrollforskriftens § 17-5 sjuende ledd står det:

> *"Nettselskapene kan fordele anleggsbidrag mellom kunder som blir tilknyttet på tidspunktet for ferdigstillelse av anlegget og kunder som blir tilknyttet på et senere tidspunkt, men senest ti år etter ferdigstillelse av anlegget. Fordeling kan skje i form av en etterberegning av anleggsbidraget, når nye kunder blir tilknyttet eller ved at nettselskapet forskutterer investeringskostnadene og fastsetter anleggsbidraget andelsvis overfor de kunder som etter hvert blir tilknyttet nettet."*

Regelen om maksimum ti års fordelingsperiode trådde i kraft 1.januar 2002 og ga nettselskapene et klart hjemmelsgrunnlag til å fordele anleggskostnader på tilknytninger etter ferdigstillelse av anlegget, men med en tidsbegrensning på ti år.

§ 17-5 er en *kan* bestemmelse. Nettselskapene *kan* fordele anleggskostnadene mellom kunder som blir tilknyttet på tidspunktet for ferdigstillelse av anlegget og kunder som blir tilknyttet på et senere tidspunkt, og fordelingen *kan* skje i form av en etterberegning av anleggsbidraget eller at nettselskapet forskutterer investeringskostnadene. Et nettselskap er videre etter kontrollforskriften § 13-1 pliktig til å tilby alle som etterspør nettjenester ikke-diskriminerende og objektive punkttariffer og vilkår. Kontrollforskriften gir etter NVEs oppfatning nettselskapene anledning til å etterberegne anleggsbidrag, hvis etterberegning er en gjeldene praksis hos det aktuelle nettselskapet.

Reservasjon av ledig kapasitet

Plikten til å tilby markedsadgang etter energilovforskriftens § 4-4 bokstav d) er en omformulering av tidligere regler om tredjepartsadgang. Tredjepartsadgang er et krav om å la andre enn netteier og hans kraftkunder bruke et etablert anlegg. Meningen har vært at eksisterende anlegg skal kunne utnyttes av flere leverandører enn den som eier anlegget, noe som skal fremme konkurranse mellom ulike kraftleverandører. NVE kan ikke se at § 4-4 i energilovforskriften gir netteier eller produsenter en anledning til å reservere ledig kapasitet i et eksisterende nett. Selv om det eksisterer en tilknytningsavtale gir det ikke en rett til fremtidig tilknytning, hvis ikke tilknytningen skjer innen rimelig tid.

Med hilsen

Torfinn Jonassen
seksjonssjef

Hans George Dahl
førstekonsulent

SAK NR. 33

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

NVE

Hallingdal Kraftnett AS
3580 GEILO

Middelthuns gate 29

Postboks 5091, Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

Org.nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
7694 05 08971

Vår dato: 22 11. 2007
Vår ref.: NVE 200708729-2 emp/laek
Arkiv: 623
Deres dato: 15.10.2007
Deres ref.: Øystein Velure

Saksbehandler:
Lars Ekern
22 95 93 75

NVEs vurdering – innkreving forskutterte midler i byggeprosjekt på inntil 20 år

Hallingdal Kraftnett AS søker om dispensasjon fra Forskrift om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer, § 17-5, avsnitt 7. Hallingdal Kraftnett AS søker om adgang til å innkreve forskutterte midler inntil 20 år etter at første byggetrinn er satt i drift. NVE har vurdert Hallingdal Kraftnett AS søknad etter gjeldende regler i energiloven og tilhørende forskrifter. NVE kan ikke finne grunnlag for å gi dispensasjon fra berørte forskrift.

Saksopplysninger

Vi viser til brev av 15.10.2007 angående søknad om dispensasjon fra Forskrift om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer, § 17-5, syvende ledd.

Hallingdal Kraftnett AS skal føre frem strøm til Eilevstølen hytteområde i Hol kommune. Utbyggingskostnadene pålydende 882.000,- blir hovedsakelig forskuttert av Jon og Caroline Hoem. Området har ifølge Hallingdal Kraftnett AS et potensial som kan medføre flere tilknytninger på sikt. Hallingdal Kraftnett AS mener at områdets fremtidige potensial, samt de store utbyggingskostnadene gjør det rimelig å kunne kreve inn forskutterte midler inntil tyve år etter at første byggetrinn er satt i drift. En slik praksis vil være i strid med Forskrift om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for virksomheten og tariffer, § 17-5, syvende ledd. Hallingdal kraft ber derfor NVE gi dispensasjon fra forskriften, slik at nettselskapet kan innkreve anleggsbidraget i en periode ut over de ti årene som er beskrevet i forskriften.

NVEs vurdering

NVE vurderer saken i lys av energiloven med tilhørende forskrifter. Det vises spesielt til forskrift av 11. mars 1999 nr 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer (kontrollforskriften). Kontrollforskriften gir nærmere rammer for hvordan nettselskapene skal utarbeide sine tariffer. I tråd med forskriften er nettselskapene selv ansvarlige for å fastsette tariffer som er i overensstemmelse med gjeldende regelverk. Dersom NVE likevel får informasjon om at et nettselskap har en tariffpraksis som er i strid med regelverket, kan NVE treffe vedtak med hjemmel i kontrollforskriftens § 18-1, som sier at: *"Norges vassdrags- og energidirektorat kan gi de pålegg som er nødvendige for gjennomføring av denne forskriften og vilkår satt i konsesjoner gitt av Norges vassdrags- og energidirektorat i medhold av energiloven."*

NVE vil innledningsvis påpeke at et forvaltningsorgan ikke har noen plikt til å imøtegå alt det en part har anført. NVE vil ta for seg partenes anførsler ut fra det som har relevans for saken og det som ellers er av betydning for å begrunne vår avgjørelse.

Hensikten med anleggsbidrag er å gjøre brukerne ansvarlige for de kostnader en nytilknytning fører med seg. Anleggsbidraget skal også gi kunden et vurderingsgrunnlag for investering i alternative energiløsninger. I Forskrift om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer, § 17-5, syvende ledd heter det at: *"Nettselskapet skal fordele anleggsbidraget mellom kunder som blir tilknyttet på tidspunktet for ferdigstillelse av anlegget og kunder som blir tilknyttet på et senere tidspunkt, men senest innen ti år etter ferdigstillelse av anlegget."*

I Forslag til endring i forskrift av 11. mars 1999 nr. 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og overføringstariffer fra 2001 er forslaget begrunnet med følgende: *"De ordningene som er nedfelt i det foreslåtte nye syvende ledd, vil kunne ivareta de problemer som kan oppstå i de tilfeller da kostnadene ved å knytte nye kunder til nettet er store, og det samtidig er stor usikkerhet mht hvor mange kunder som vil knytte seg til de nye nettanleggene. Hensyn til rettferdighet tilsier at det må finnes en mulighet for fordeling av anleggsbidraget. En kunde som blir knyttet til et eksisterende anlegg, som er finansiert ved anleggsbidrag og i så måte forskuttert ved tidligere kunder og/eller netteier, skal kunne kreves for en andel av anleggskostnadene. NVE har imidlertid funnet det nødvendig og sette en tidsbegrensing for slike ordninger. Rettferdighetshensyn gjør seg i mindre grad gjeldende ettersom investeringer ligger lengre tid tilbake og ikke lenge fremstår som en nyinvestering. Av hensyn til rettssikkerhet ønsker NVE å sette en klar tidsgrense for slike ordninger. Et tidsrom på ti år regnet fra ferdigstillelse av anlegget, anses å ivareta både hensyn til rettferdighet og rettsikkerhet i forsvarlig grad. ".*

NVE gis i Forskrift om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer § 18-2 en viss adgang til å dispensere:

"Norges vassdrags- og energidirektorat kan i særlige tilfeller dispensere fra denne forskrift og vilkår satt i konsesjoner gitt av Norges vassdrags- og energidirektorat i medhold av energiloven."

NVE har ikke tidligere gitt dispensasjoner fra § 17-5, syvende ledd, og NVE mener at det ikke er særlige forhold i denne sak som gjør at det er grunnlag for å gi dispensasjon fra § 17-5, syvende ledd. Bestemmelsen er spesielt tilsiktet tilfeller med store anleggskostnader og usikkerhet mht antall nytilknyttinger. Begge disse forhold ser ut til å være oppfylt i denne saken.

Konklusjon

På bakgrunn av NVEs forvaltningspraksis og en konkret vurdering av denne sak, mener NVE at det ikke er grunnlag for å gi dispensasjon fra § 17-5, syvende ledd.

***

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet innen tre uker fra det tidspunkt underretningen er kommet fram til partene, jf forvaltningslovens kap VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes gjennom NVE.

Med hilsen

Marit Lundteigen Fossdal
avdelingsdirektør

Torfinn Jonassen
seksjonssjef

SAK NR. 34

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

NVE

Advokatfirmaet Grindstad & Co
Postboks 414
1703 Sarpsborg

Middelthuns gate 29

Postboks 5091, Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

Org.nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
7694 05 08971

Vår dato: 12 12. 2007
Vår ref.: NVE 200704087-8 emp/hgd
Arkiv: 623
Deres dato:
Deres ref.: 2007/000035- /131

Saksbehandler:
Hans George Dahl
22 95 92 62

NVEs vurdering i klage om anleggsbidrag - vedtak

Advokatfirmaet Grindstad & Co (Grindstad) klager på vegne av Fredriksborg Hestesportsenter (FH) på Fredrikstad EnergiNett sitt anleggsbidrag. NVE har vurdert Fredrikstad EnergiNett anleggsbidrag etter gjeldende regler i energiloven og tilhørende forskrifter. NVE finner at Fredrikstad EnergiNett (FEN) har et grunnlag for anleggsbidrag som er i strid med regelverket.

Saksopplysninger

Grindstad klager i brev av 6.september 2007 på FENs krav om anleggsbidrag til FH og brudd på leveringsplikten. I forbindelse med etableringen av FH ble det beregnet et kraftforbruk som krevde en transformatorstasjon på 800 kVA. FH fikk opplyst at trafoen ville koste ca. kr 160 000,- og ble overrasket når FEN den 23.januar 2007 sendte faktura på et anleggsbidrag på kr 299 800,- uten noen form for forhåndsavtale. Grinstad opplyser videre om følgende forhold i saken:

- På vegne av FH protesterte Grindstad på anleggsbidraget fra FEN på kr 299 800,-.
- Advokat Jon Erik Holm (Holm) skriver i brev av 19.april 2007 på vegne av FEN at FEN ikke har noen bestilling som skal effektueres, og at drøftelsene om anleggsbidrag i forbindelse med trafoen m.v. kan avsluttes. Holm skriver også at han "*regner etter dette saken som avsluttet*" og at trafoen trolig ville bli fjernet.
- Grindstad tilbyr da FEN kr 150 000,- som anleggsbidrag mot at trafoen blir stående, noe Holm i brev av 7.mai 2007 ikke aksepterer. Holm skriver også at FH må sende en formell bestilling til FEN der effektbehovet oppgis og at FEN på den bakgrunn vil beregne nytt anleggsbidrag. Så snart anleggsbidraget ble betalt ville FEN spenningssette anlegget.
- I brev av 31.august 2007 fra advokat Holm med vedlagt e-post fra FEN kommer det fram at FEN har mottatt tilbud fra entreprenør angående transformatorskifte. På grunn av kostnadene ved transformatorskiftet blir det ikke vesentlig endring av anleggsbidraget til FH. Det nye anleggsbidraget er på kr 289 800,-. FEN har derfor forespurt en annen entreprenør, og vil orientere FH om endelig anleggsbidrag når tilbudet fra den aktuelle entreprenøren er mottatt.

Grindstad kommer i brev av 25.september 2007 med en presisering av sine kommentarer i brev av 6.september 2007. Grindstad bemerker at FEN bryter med kravet om leveringsplikt, samt sin plikt til å på forhånd informere kunden om innkreving og beregningsgrunnlaget for anleggsbidraget.

FEN kommenterer klagen i brev av 11.oktober 2007. FEN opplyser at:

- Saken omfatter etablering av nettstasjon med trafo, samt stikkledning til FH.
- Den 23.januar 2007 sender FEN ut faktura for anleggsbidrag eksklusiv stikkledning til FH. Vedlagt fakturaen følger utregning for anleggsbidraget. Anleggsbidraget er på kr 299 800,-.
- FEN mottar senere brev fra FHs advokat der anleggsbidraget ikke aksepteres. Drøftelsene om anleggsbidrag i forbindelse med transformatoren avsluttes. FENs advokat opplyser i brev av 10.april 2007 at nytt anleggsbidrag vil bli beregnet ved en senere bestilling av nettilknytning.
- Den 21.juni 2007 mottar FEN ny bestilling fra FHs installatør med redusert effektbehov. Det er fortsatt behov for transformator på stedet, og anleggsbidraget kan i følge FEN ikke reduseres med mer enn kr 10 000 fordi kostnaden med å skifte trafo er nesten like stor som prisforskjellen på transformatorene. Nytt anleggsbidrag er på kr 289 800,-.

FEN finner ingen grunn til å ettergi hele eller deler av anleggsbidraget. De kan heller ikke se at informasjonsplikten er brutt.

NVEs vurdering

NVE vurderer saken i lys av energiloven med tilhørende forskrifter. Det vises spesielt til forskrift av 11. mars 1999 nr 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer (kontrollforskriften). Kontrollforskriften gir nærmere rammer for hvordan nettselskapene skal utarbeide sine tariffer. I tråd med forskriften er nettselskapene selv ansvarlige for å fastsette tariffer som er i overensstemmelse med gjeldende regelverk. Dersom NVE likevel får informasjon om at et nettselskap har en tariffpraksis som er i strid med regelverket, kan NVE treffe vedtak med hjemmel i kontrollforskriftens § 18-1, som sier at: *"Norges vassdrags- og energidirektorat kan gi de pålegg som er nødvendige for gjennomføring av denne forskriften og vilkår satt i konsesjoner gitt av Norges vassdrags- og energidirektorat i medhold av energiloven."*

NVE vil innledningsvis påpeke at et forvaltningsorgan ikke har noen plikt til å imøtegå alt det en part har anført. NVE vil ta for seg partenes anførsler ut fra det som har relevans for saken og det som ellers er av betydning for å begrunne vår avgjørelse.

NVE legger til grunn at klagen dreier seg om FENs beregning av anleggsbidrag til FH og FENs eventuelle brudd på leveringsplikten. FEN har beregnet anleggsbidraget til kr 289 800,- der kostnader forbundet med bytte av transformator er inkludert i beregningsgrunnlaget. FH har ikke godtatt anleggsbidragets størrelse og FEN har ikke spenningssatt anlegget.

Beregning av anleggsbidrag

Etter kontrollforskriftens § 17-5 kan nettselskapene fastsette et anleggsbidrag for å dekke anleggskostnader ved nye nettilknytninger eller ved forsterkninger av nettet til eksisterende kunder. Anleggsbidraget skal sette lik nødvendige kostnader for tilknytningen eller forsterkningen, og kan maksimalt settes til anleggskostnad minus tilknytningsgebyr. Ved tilknytninger i nettet som har ledig kapasitet er hovedregelen at nettselskapene ikke har anledning til å kreve anleggsbidrag. § 17-5 åpner

imidlertid opp for at nettselskapene kan fordele anleggsbidrag over tid, men med en tidsbegrensning på ti år.

Gitt at en kunde er eneste bruker og anlegget er dimensjonert etter kundens effektbehov, har han ikke krav på å få anleggsbidraget justert som følge av at kapasiteten til standardkomponentene overstiger hans behov. Dersom det er sannsynlig at det vil komme flere kunder kan anlegget behandles som radielt fellesnett. Når anlegget er et radielt fellesanlegg kan kunden etter § 17-5 dekke en forholdsmessig andel av kostnadene. Med forholdsmessig andel menes at kunden ikke skal belastes kostnader som skyldes at kapasiteten i overføringsanleggene overgår kundens effektbehov.

Etter kontrollforskriftens § 17-5 skal nettselskap på forhånd informere kunden om innkreving av, og beregningsgrunnlaget for, anleggsbidraget.

Etter NVEs vurdering ble saken mellom FH og FEN om anleggsbidrag for eksisterende transformator avsluttet i brev av 19.april 2007 fordi FEN ikke hadde noen bestilling som skulle effektueres. FEN opplyset også om at installert transformator sannsynligvis ville bli revet. FH ber senere om tilnytning med lavere effektbehov enn installert transformator.

FEN kan ikke etter NVEs vurdering kreve at FH skal betale for kostnader forbundet med å skifte ut installert transformator med ny transformator med mindre effekt. § 17-5 i kontrollforskriften gir nettselskapene anledning til å kreve anleggsbidrag ved forsterkninger av nettanlegg, ikke neddimensjonering av nettanlegg.

Om eksisterende transformator blir stående kan ikke FEN kreve at FH dekker hele kostnaden ved eksisterende transformator. Anlegget er dimensjonert ut over hva som er nødvendige for å dekke FHs effektbehov. Skulle FH ved en senere anledning kreve økt effektbehov kan FEN etterberegne nytt anleggsbidrag, men senest ti år etter ferdigstillelse av anlegget. FEN kan også etterberegne anleggsbidrag ved nye tilknytninger innen ti år etter ferdigstillelse av anlegget.

Om FEN velger å flytte eksisterende transformator har FEN etter NVEs vurdering ikke anledning til å inkludere for flyttekostnadene i anleggsbidraget. Det er ikke FHs tilknytning som utløser en flytting, men eventuelt en vurdering av transformatorens alternative nytteverdi. Holms opplysning i brev av 19.april 2007 om en trolig riving av transformatoren taler også for at det ikke er FH tilknytting som utløser en demontering av transformatoren. Siden en flytting av eksisterende transformator ikke er utløst av FH kan ikke kostnader forbundet med ny transformator ligge til grunn for et eventuelt anleggsbidrag. Det er da etter NVEs vurdering relevante kostnader i eksisterende anlegg som bør ligge til grunn for beregningen av anleggsbidraget. Hvis FEN velger å selge/bytte inn eksisterende transformator bør også relevante kostnader i eksisterende nettanlegg ligge til grunn for beregningen av et eventuelt anleggsbidrag til FH.

NVE er av den oppfatning at FEN kan kreve at FH betaler en forhåndsmessig andel av eksisterende nettanlegg, i tillegg til de kundespesifikke kostnadene ved FHs tilknytning. NVE er også av den oppfatning at FEN bare kan kreve at FH betaler en andel i eksisterende transformator, selv om transformatoren skiftes ut til ny transformator med mindre effekt. NVE kan ikke se at FEN har brutt på informasjonsplikten ved innkreving av anleggsbidrag.

Brudd på leveringsplikten

I energilovens § 3-3 står det blant annet at:

> *"Den som gis områdekonsesjon etter § 3-2 skal levere elektrisk energi til abonnentene innefor det geografiske området som konsesjonen gjelder for.".*

Energilovens § 3-3 gir konsesjonærene en plikt til å tilknytte uttakskunder som etterspør nettjenester. Dersom det er kapasitetsproblemer i nettanlegget følger det av energiloven en utbyggingsplikt for konsesjonæren. Konsesjonæren har imidlertid etter kontrollforskriftens § 17-5 anledning til å kreve at kunden dekker nødvendige kostnader ved tilknytningen. Et av hovedformålene med tariffer, og da også anleggsbidrag, er blant annet å gi brukerne signaler om de samfunnsøkonomiske kostnadene ved tilknytning og bruk av nettet. Etter NVEs oppfatning har det i den aktuelle saken mellom FEN og FH vært uenighet om kostnadene ved FHs tilknytning til nettet, og NVE kan ikke se at FEN har brutt med leveringsplikten.

Vedtak

NVE finner at Fredrikstad EnergiNett har et anleggsbidrag som er i strid med § 17-5 i kontrollforskriften. Fredrikstad EnergiNett kan ikke kreve at Fredriksborg Hestesportsenter skal betale for kostnader ved neddimensjonering av eksisterende transformator. NVE ber Fredrikstad EnergiNett om å dokumenter en ny beregning av anleggsbidraget innen 21.desember 2007 der kun nødvendige kostnader relatert til Fredriksborg Hestesportsenters tilknytning til nettet er inkludert.

***

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet innen tre uker fra det tidspunkt underretningen er kommet fram til partene, jf forvaltningslovens kap VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes gjennom NVE.

Med hilsen

for Marit Lundteigen Fossdal
avdelingsdirektør

Torfinn Jonassen
seksjonssjef

SAK NR. 35

Norges vassdrags- og energidirektorat
NVE

Forsand Elverk KF
Kommunehuset
4110 FORSAND

Middelthuns gate 29
Postboks 5091, Majorstua
0301 OSLO
Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no
Org.nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
7694 05 00971

Vår dato: 14. 12. 2007
Vår ref.: NVE 200700487-13 emp/bfl
Arkiv: 623
Deres dato: 25.10.2007
Deres ref.: Roald A. Madsen

Saksbehandler:
Bjørnar Fladen
22 95 92 41

Redegjørelse for praksis ved inndeling i tariffgrupper

Vi viser til brev av 25. oktober 2007 hvor Forsand Elverk KF (FE) gjør rede for sin praksis for inndeling i kundegrupper. NVE finner at FE sin praksis er i strid med måling og avregningsforskriftens § 3-3. NVE ber FE om å dokumentere at forholdende er rettet opp snarest og senest innen 1. juni 2008.

Saksopplysninger

NVE fikk 21. juni 2007 en forespørsel fra Ove Oaland vedrørende tarifferingen til Forsand Elverk. Forespørselen bygget på en tidligere klage som nå er til behandling hos Olje- og energidepartementet. I forespørselen kom det frem at FEs kunder ble behandlet ulikt med hensyn til plassering i tariffgrupper. De nye opplysningene omhandlet ikke de forhold som er påklaget til Olje- og energidepartementet, så NVE ba FE gjøre rede for sin praksis med hensyn på plassering av kunder i ulike tariffgrupper.

Forsand Elverk skriver i sin redegjørelse at de har gått over til ny tariff (N2S) med effektavregning for kunder med forventet forbruk over 100 000 kWh eller inntakssikring over 80 A. FE skriver at de i en overgangsperiode vil bruke både N1S (uten effektavregning) og N2S da de ikke har fått overført alle sine kunder til den nye tariffen noe som begrunnes med praktiske og økonomiske årsaker knyttet til installasjon av utstyr for timemåling. FE legger imidlertid vekt på at det er små forskjeller mellom tariffene ved normalt forbruk.

NVEs vurdering

NVE vurderer saken i lys av energiloven med tilhørende forskrifter. Det vises spesielt til forskrift av 11. mars 1999 nr. 301 om måling, avregning og samordnet opptreden ved kraftomsetning og fakturering av nettjenester (måling og avregningsforskriften). Måling og avregningsforskriften gir nærmere rammer for hvordan nettselskapene skal måle og avregne sine kunder. I tråd med forskriften er nettselskapene selv ansvarlige for å ha en praksis som er i overensstemmelse med gjeldende regelverk. Dersom NVE likevel får informasjon om at et nettselskap har en praksis som er i strid med

regelverket, kan NVE treffe vedtak med hjemmel i kontrolliforskriftens § 8-1, som sier at: *"Norges vassdrags- og energidirektorat kan gi de pålegg som er nødvendige for gjennomføring av denne forskriften og vilkår satt i konsesjoner gitt av Norges vassdrags- og energidirektorat i medhold av energiloven."*

I følge måling og avregningsforskriftens § 3-3 siste ledd skal alle kunder med forventet årlig energiuttak over 100 000 kWh ha timemåling. Dette kravet trådte i kraft allerede i 2001 og NVE kan ikke se at det er praktiske eller økonomiske årsaker som tilsier at forskriften ikke følges i 2007. Å opprettholde N1S som en overgangstariff over lang tid kan etter NVEs mening føre til diskriminering av kunder. NVE har forståelse for at det tar noe tid å installere målere for timemåling hos alle aktuelle kunder, men mener at nettselskapene har hatt rimelig tid på seg og at det ikke er praktiske eller økonomiske årsaker som er sterke nok for å utsette installasjonen av målere. I følge § 3-6 tredje ledd har nettselskapet ansvar for at kunder har installert utstyr som er nødvendig for at de tariffføres riktig. Det betyr at nettselskapet må sørge for at alle med inntaksikring som tilsier at kunden skal effektmåles skal ha timemåling. Kostnadene skal dekkes av nettselskapet.

Konklusjon

NVE finner at Forsand Elverk KF sin praksis er i strid med §§ 3-3 og 3-6 i måling og avregningsforskriften. FE må snarest mulig og senest innen 1. juli 2008 dokumentere at de har installert nødvendig utstyr i henhold til §§ 3-3 og 3-6 i avregningsforskriften og at alle berørte kunder er overført til riktig tariffgruppe i henhold til FEs tariffbestemmelser.

***

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet innen tre uker fra det tidspunkt underretningen er kommet frem til partene, jf forvaltningslovens kap VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes gjennom NVE.

Med hilsen

Marit Lundteigen Fossdal
avdelingsdirektør

Torfinn Jonassen
seksjonssjef

SAK NR. 36

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

NVE

Sunnfjord Energi AS
Postboks 123
6801 FØRDE

Middelthuns gate 29

Postboks 5091, Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

Org.nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
7694 05 08971

Vår dato: 19. 12. 2007
Vår ref.: NVE 200709088-4 emp/hgd
Arkiv: 623
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Hans George Dahl
22 95 92 62

NVEs vurdering av vilkår i tilknytningsavtale - vedtak

Ole-Johan Norddal (Norddal) sender med e-post til NVE tilknytningsavtalen mellom Sanddal Kraft (SK) og Sunnfjord Energi. NVE har vurdert Sunnfjord Energis tilknytningsavtale etter gjeldende regler i energiloven og tilhørende forskrifter. NVE finner at Sunnfjord Energi (SE) har en tilknytningsavtale som er i strid med regelverket.

Saksopplysninger

Norddal sender med e-post til NVE av 19.oktober 2007 tilknytningsavtalen mellom SK og SE. I avtalen står det blant annet at SK må ta sin forholdsmessige del av senere forsterkninger av høyspentnettet for å få realisert et større kraftpotensial i nettet. Norddal opplyser også om at SK skal tilkobles SEs 24 kV linje som de har fått opplyst har kapasitet til å ta i mot ca 8-9 MW produksjon. SK vil produsere 2,5 MW.

NVE ba i brev av 8.november 2007 om SEs kommentarer til tilknytningsavtalen mellom SK og SE. NVE ba om en redegjørelse for alle forhold som SE fant relevant for NVEs vurdering av avtalen.

SE ga sine kommentarer til tilknytningsavtalen i brev av 28.november 2007. SE skriver at det i dag er et 22 kV luftnett mellom Skei sekundærstasjon og Stakaldefossen sekundærstasjon. Det er planer om totalt 6 kraftverk i området der summen av planlagt produksjon er langt over eksisterende nettkapasitet. De 6 kraftverkene er:

- Bjørndal Kraftverk som er tilknyttet nettet.
- SK som er klar for tilknytning.
- Dvergsdalen Kraftverk som har fått konsesjon, men arbeider med å utvide produksjonsstørrelsen.
- Gjesdal Kraftverk som er i sluttfasen av konsesjonsbehandlingen.
- Og Myklebust og Åsen som er i starten av konsesjonsbehandlingen.

Bjørndal Kraftverk produserer i normal drift mot Skei sekundærstasjon. SK må tilknyttes Stakaldefossen, og etter tilknyting av SK "*vil ikkje nettet (termisk grenselast er overstige) tillate, ved feil eller vedlikehald, å legge kraftverka i same retning*". Ved feil eller vedlikehold vil derfor ett eller flere kraftverk måtte redusere produksjonen. Den planlagte forsterkningen av nettanlegget har god kapasitet til samtlige kraftverk, gir lave nettap og en fleksibel driftssituasjon med god spenningsstøtte.

SE skriver videre at de mener "*førstemann til mølla*" prinsippet vil føre til at eksisterende nett blir "*trykt fult*" av kraft til man møter m.a. krav i forskrift om leveringskvalitet. Det vil resultere i store overføringstap og anstrengte driftssitasjoner. I følge SE kan de første produsentene oppnå superprofitt mens de siste ikke har kapital til nettforsterkningene. Det kan videre bli mer lønnsomt å tilknytte et kraftverk med utbyggingspris på 3 kr/kWh enn et på 1,5 kr/kWh. Hvilket prosjekt som kommer "*kjem innafor eller blir ståande utanfor*" kan være avhengig av saksbehandlingstidene.

"Første mann til mølla" prinsippet vil etter SEs syn føre til en situasjon som er i strid med § 1-2 og § 5B-1 i lov av 29.juni 1990 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (energiloven).

SE skriver i brev av 28.november 2007 at de er klar over at hovedregelen i gjeldene forskrift er at det bare er anledning til å kreve anleggsbidrag fra nye nettkunder når en tilknytning utløser forsterkninger i nettet. SE viser videre til NVEs brev av 8.desember 2005 i sak nummer 200501631 der NVE blant annet skriver at:

> "*Etter gjeldande § 17-5 er hovudregelen at det berre høve til å ta anleggsbidrag frå nye nettkundar når ei ny tilknytning krev forsterkingar i nettet.*
>
> *Gjeldande forskrift § 17-5 om anleggsbidrag er likevel ikkje til hinder for at netteigar gjer ei samla vurdering av dei investeringane som over tid gjev eit kostnadseffektivt nett. Tvert imot vil det vere i strid med netteiers rolle som konsesjonær om han ikkje gjer slike vurderingar.*
>
> *Dersom netteigar etter ei samla vurdering kjem til at det er behov for nettforsterkingar opnar §17-5 for at desse kostnadene deles mellom dei ulike prosjekta, også når dei ikkje fell saman i tid. Netteigar kan og stille vilkår om dimensjonering og/eller drift av anlegget der dette kan vere et alternativ til anleggsbidrag.*"

SE mener at samfunnsøkonomiske hensyn tilsier en økt grad av helhetsvurderinger ved identifiseringen av nettforsterkningsbehov i forbindelse med kraftutbygging. En helhetsvurdering er i følge SE i samsvar med NVEs brev av 8.desmber 2005.

For å ikke bryte med konsesjonærenes plikt til å tilby markedsadgang og samtidig ivareta prinsippet om samordning av kraftutbygging, ble SK tilknyttet nettet i en overgangsperiode mot å skrive under på en avtale der de godtar å betale en forhåndsmessig andel av en senere forsterkning i nettanlegget. Forsterkningen er nødvendig for å realisere de samlede kraftpotensialet i området.

SE skriver også at et eventuelt vedtak i retning av "første mann til mølla" prinsippet vil sette en effektiv stopper for småkraftutbyggingen i Sogn og Fjordene og resten av landet der potensialet er større enn eksisterende nettkapasitet. Eksisterende nett vil bli stående med svært store overføringstap og anstrengte driftssituasjoner, og manglende samordning for tilknytning av produksjon resulterer i at produksjon, omforming, overføring, fordeling og bruk av energi foregår på en samfunnsmessig irrasjonell måte.

NVEs vurdering

NVE vurderer saken i lys av energiloven med tilhørende forskrifter. Det vises spesielt til forskrift av 11. mars 1999 nr 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffer (kontrollforskriften). Kontrollforskriften gir nærmere rammer for hvordan nettselskapene skal utarbeide sine tariffer. I tråd med forskriften er nettselskapene selv ansvarlige for å fastsette tariffer som er i overensstemmelse med gjeldende regelverk. Dersom NVE likevel får informasjon om at et nettselskap har en tariffpraksis som er i strid med regelverket, kan NVE treffe vedtak med hjemmel i kontrollforskriftens § 18-1, som sier at: *"Norges vassdrags- og energidirektorat kan gi de pålegg som er nødvendige for gjennomføring av denne forskriften og vilkår satt i konsesjoner gitt av Norges vassdrags- og energidirektorat i medhold av energiloven."*

NVE vil innledningsvis påpeke at et forvaltningsorgan ikke har noen plikt til å imøtegå alt det en part har anført. NVE vil ta for seg partenes anførsler ut fra det som har relevans for saken og det som ellers er av betydning for å begrunne vår avgjørelse.

NVE legger til grunn at NVE, på bakgrunn av Norddals henvendelse, har tatt initiativ til å se nærmere på forholdet i tilknytningsavtalen mellom SK og SE. Spesielt har NVE sett nærmere på SEs krav til at SK må dekke en forholdsmessig andel av senere forsterkninger i høyspentnettet.

SE er gitt områdekonsesjon etter energilovens § 3-2 og omsetningskonsesjon etter energilovens § 4-1. Gjennom disse konsesjonene er SE gitt både rettigheter og plikter. Områdekonsesjonen gir SE rett til å bygge og drifte anlegg for fordeling av elektrisk energi med spenning opp til et gitt nivå innenfor et gitt geografisk område. Omsetningskonsesjonen gir SE en plikt etter energilovforskriftens § 4-4 bokstav d) til å *"sørge for markedsadgang for alle som etterspør nettjenester til ikke-diskriminerende og objektive punkttariffer og vilkår."* Plikten gjelder både for uttak og innmating av elektrisitet. Energilovforskriftens § 4-4 bokstav d) er en omformulering av tidligere regler om tredjepartsadgang. Tredjepartsadgang er et krav om å la andre enn netteier og hans kraftkunder bruke et etablert anlegg. Meningen har vært at eksisterende anlegg skal kunne utnyttes av flere leverandører enn den som eier anlegget, noe som skal fremme konkurranse mellom ulike kraftleverandører. NVE kan ikke se at § 4-4 i energilovforskriften gir nettselskapene en investeringsplikt i anlegg som ikke har kapasitet til å tilknytte seg ny produksjon. Nettselskapene har da etter NVEs vurdering anledning til å avslå søknad om tilknytning av produksjon når tilknytningen ikke blir sett på som driftsmessig forsvarlig.

Ved en eventuell investering har nettselskapene etter kontrollforskriftens § 17-5 anledning til å fastsette et anleggsbidrag for å dekke anleggskostnader ved nye nettilknytninger eller ved forsterkninger av nettet til eksisterende kunder. Anleggsbidraget kan maksimalt fastsettes til anleggskostnad for anlegget minus tilknytningsgebyr. Et av hovedformålene med tariffer, og da også anleggsbidrag, er blant annet å gi brukerne signaler om de samfunnsøkonomiske kostnadene ved tilknytning og bruk av nettet. Et anleggsbidrag skal altså gi potensielle brukere av nettet et prissignal for tilknytningen. SK kan gjennom et anleggsbidrag maksimalt betale for de kostnadene de utløser ved tilknytningen av nettet.

NVE er av den oppfatning at SE finner en tilknytning av SK som driftsmessig forsvarlig, og SE kan ikke kreve at SK skal betale for senere forsterkninger i nettet.

NVE kan heller ikke se at § 4-4 bokstav d) i energilovforskriften og § 17-5 i kontrollforskriften strider med energilovens § 1-2 om formålet med loven og § 5B-1 om energiplanlegging. Forskriftene er utarbeidet for å ivareta bestemmelsene i energiloven.

SE viser i sitt brev av 28.november 2007 til NVEs brev av 8.desember 2007 der NVE skriver at gjeldende forskrift ikke er til hinder for at netteier gjør en samlet vurdering av de investeringene som

over tid gir et kostnadseffektivt nett. Selv om NVE ser at det kan være behov for nettselskapene å koordinere flere prosjekter i eget nett i forbindelse med å avdekke det samlede potensialet for utbygging, gir det ikke nettselskapene anledning til å bryte med bestemmelsene i energiloven og tilhørende forskrifter. NVE mener at når forsterkninger i nettet vurderes, kan det være hensiktsmessig å avdekke det samlede potensialet for utbygging i området. Anlegget kan da dimensjoneres etter fremtidig etterspørsel, noe som over tid kan gi et kostnadseffektivt nettanlegg.

Ved forsterkninger på bakgrunn av en samlet vurdering av fremtidig kapasitetsbehov åpner kontrollforskriftens § 17-5 sjuende ledd for at kostnadene kan fordeles mellom de ulike prosjektene, også når prosjektene blir realisert på ulike tidspunkt. Som NVE også skriver i sitt brev av 8.desember 2005 har nettselskapet likevel ikke anledning til å kreve at den enkelte kunde betaler mer i anleggsbidrag enn hva som behøves for å innfri kundens behov for overføring. Det gjelder både når en tilknytning utløser forsterkninger i nettet, når tilknytningen ikke utløser forsterkninger i nettet og når forsterkningene allerede er forskuttert.

Vedtak

NVE finner at Sunnfjord Energi tariffpraksis er i strid med § 17-5 i kontrollforskriften og § 4-4 i energilovforskriften. Sunnfjord Energi kan ikke kreve at Sanddal Kraft skal betale for forsterkninger i nettet som finner sted etter Sanddal Krafts tilknytning. Sanddal kraft kan gjennom et anleggsbidrag maksimalt betale for de kostnadene de utløser ved tilknytningen av nettet. NVE forutsetter at Sunnfjord Energi bringer forholdet i orden.

***

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet innen tre uker fra det tidspunkt underretningen er kommet fram til partene, jf forvaltningslovens kap VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes gjennom NVE.

Med hilsen

Marit Lundteigen Fossdal
avdelingsdirektør

Torfinn Jonassen
seksjonssjef

Kopi: Sanddal Kraft AS v/Ole-Johan Norddal, Sanddal i Jølster, 6847 Vassenden,

Denne serien utgis av Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE)

Utgitt i Dokumentserien i 2008

Nr. 1 Kjersti Halmrast, Ingunn Bendiksen Åsgård (red.) Styrende dokumenter for tilsyn og reaksjoner (85 s.)

Nr. 2 Inger Sætrang: Statistikk over nettleie i regional- og distribusjonsnettet 2008 (54 s.)

Nr. 3 Lars-Evan Pettersson: Flomberegning for Vansjø og Mosseelva (16 s.)

Nr. 4 Erik Holmqvist, Lars-Evan Pettersson: Flommen på Sør- og Østlandet januar 2008 (24 s.)

Nr. 5 Inger Sætrang: Oversikt over vedtak og utvalgte saker.
Tariffer og vilkår for overføring av kraft i 2007 (16 s.)